
**LIEKSAN KAUPUNKI JA JUUAN KUNTA,
KOLIN VAIKUTUSALUEEN STRATEGINEN
YLEISKAAVA 2040+**

**KOLIN, AHMOVAARAN, VUONISLAHDEN, NAPAKALLION,
NUNNANLAHDEN JA PAALASMAAN ALUEELLE**

KAAVASELOSTUS

TYÖNUMEROT 20602392, 20602397

PÄIVÄYS 30.8.2021, TARK. 19.11.2021

Sweco Infra & Rail Oy

4.6.2020	VIREILLE	KAUPUNGINHALLITUS 1.6.2020 KUNNANHALLITUS 1.6.2020	OAS NÄHTÄVILLÄ	4.6.-31.7.2020
10.12.2020	LUONNOS	KUULUTUS 25.2.2021	LUONNOS NÄHTÄVILLÄ	25.2.-29.3.2021
30.8.2021	EHDOTUS	KAUPUNGINHALLITUS 15.2.2021 § 50 KUNNANHALLITUS 22.2.2021 § 21	EHDOTUS NÄHTÄVILLÄ	7.10.-8.11.2021
19.11.2021	HYVÄKSYMINEN	KAUPUNGINHALLITUS 13.12.2021 KAUPUNGINVALTUUSTO 20.12.2021 KUNNANHALLITUS 13.12.2021 KUNNANVALTUUSTO 15.12.2021	LAINVOIMA	XX.XX.202X

Sisällysluettelo

JOHDANTO	1
1 LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	2
1.1 suunnittelualue	2
1.2 Kaavan vaiheet ja osallistuminen.....	3
1.3 Suunnitteluorganisaatio	4
1.4 Yleiskaavan sisältövaatimukset	5
1.5 Lähtötiedot.....	5
1.6 Kolin iso kuva 2050 -suunnitelma	6
1.7 Tavoitteet.....	7
2 STRATEGISEN YLEISKAAVAN KUVAUS	8
2.1 Taajamatoiminnot	9
2.2 Matkailurakentaminen.....	9
2.3 Työpaikkarakentaminen.....	10
2.4 Liikkuminen.....	10
2.4.1 Juna-asema.....	10
2.4.2 MaantieLiikenne ja valtatie risteysalue	10
2.4.3 Satama-alueet	11
3 PROSESSIN AIKANA TÄSMENTYNEET TAVOITTEET	11
4 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	14
5 STRATEGISEN YLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN.....	16
6 LIITTEET	16

LIEKSAN KAUPUNKI JA JUUAN KUNTA, KOLIN VAIKUTUSALUEEN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2040+

Strategisen yleiskaavaluonnoksen selostus, joka koskee 30.8.2021 päivättyä ja 19.11.2021 tarkennettua kaavakarttaa.

JOHDANTO

Strategisessa yleiskaavassa tarkastellaan alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina. Siksi Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset rajataan koskemaan vain kehittämismerkintöjä ja -määräyksiä.

Kolin vaikutusalueen strategisella yleiskaavalla tarkastellaan koko suunnittelualueen kehityksen suuntia, painopisteitä ja verkostoja strategisella otteella. Jotkut merkinnät on voitu siten esittää maakuntakaavaakin epätarkemmalla tasolla. Strateginen yleiskaava ei ole oma kaavahierarkkinen tasonsa, vaan maakuntakaava ohjaa edelleen yksityiskohtaisempaa suunnittelua strategisen yleiskaavan ohella.

Kolin vaikutusalueen strateginen yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena, mutta se ei korvaa alueellaan voimassa olevia osayleiskaavoja (MRL 42 §). Strategisen yleiskaavan tultua voimaan kuntien osayleiskaavojen alueilla on niissä osoitettujen aluevarausten ja kohdemerkintöjen lisäksi voimassa alueiden kehittämistä koskevia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä, jotka puuttuvat voimassa olevista osayleiskaavoista. Siten strateginen yleiskaava täydentää osaltaan yleiskaavatason ohjausta kuntien asemakaavoitukseen ja muuhun tarkempaan suunnitteluun. Eli strategista yleiskaavaa tulkitaan yhdessä osayleiskaavojen kanssa ja siten se myös ohjaa laadittaessa uusia tai muutettaessa voimassa olevia osayleis- tai asemakaavoja.

Strategisella yleiskaavalla määritellään kuntien alueiden kehittämisperiaatteiden suuret linjat. Yleiskaava koskee alue- ja yhdyskuntarakennetta antaen seudullista ja kunnanosakohtaista ohjausta. Kolin vaikutusalueen strategisella yleiskaavalla keskitytään valikoituihin asioihin, joita käsitellään kaavan tavoitteissa.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, että toimenpiteillä ei vaikeuteta yleiskaavassa esitettyjen kehittämispyrkimysten toteutumista.

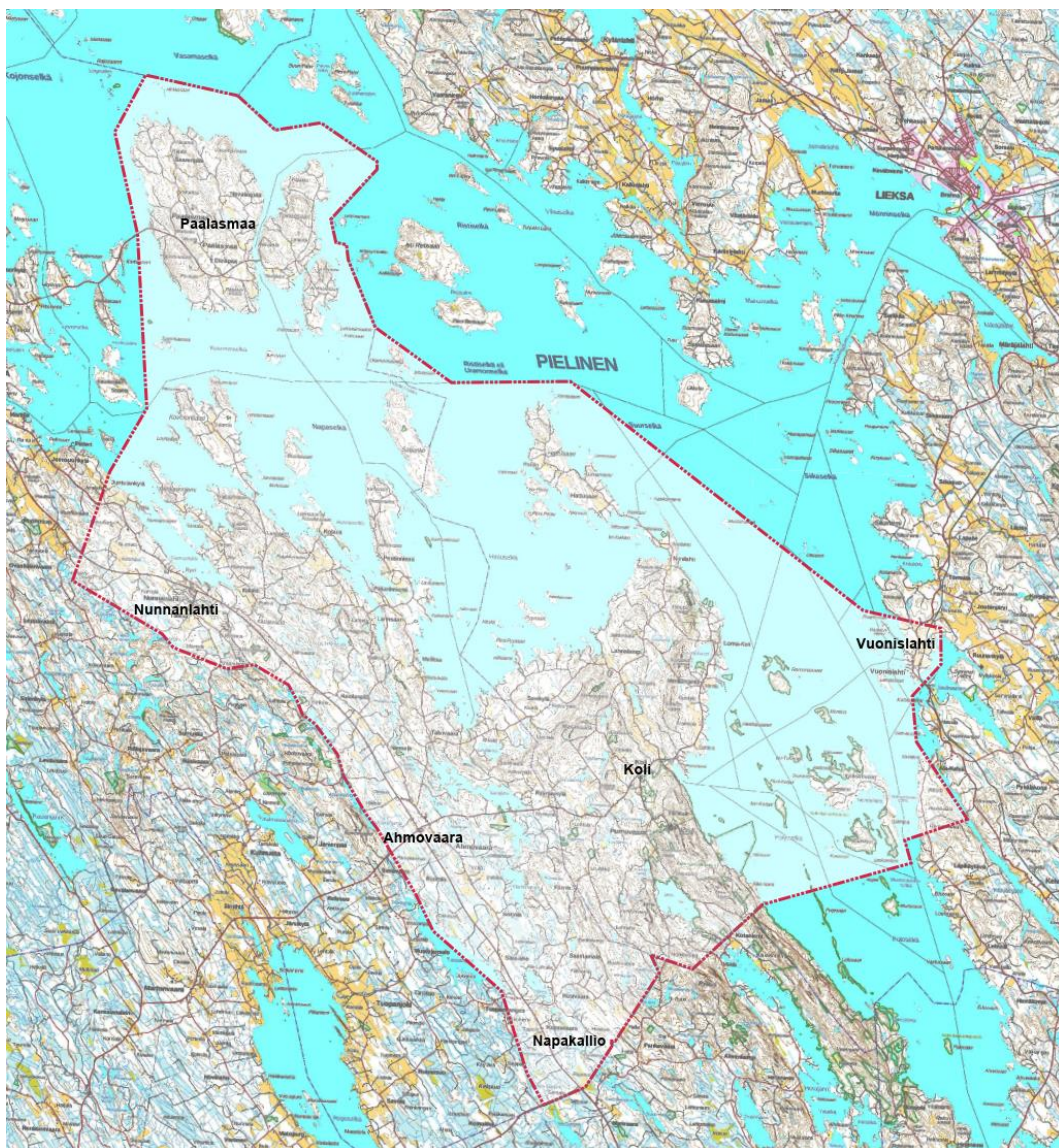
Kolin vaikutusalueen strategista yleiskaavaa voidaan hyödyntää sen oikeusvaikutuksettomissakin tehtävissä, esimerkiksi kaavoitusohjelmia laadittaessa sekä uudistettaessa rakennusjärjestystä. Strateginen yleiskaava toimii myös työkaluna kuntien kehittämistä koskevia strategioita ja toimenpiteitä määriteltäessä.

1 LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

1.1 SUUNNITTELUALUE

Kahden kunnan yhtäaikaisen oikeusvaikutteisen strategisen yleiskaavan kohteena ovat Lieksan kaupungin Vuonislahden ja Kolin alueet sekä Juuan kunnan Napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueet. Koli-Ahmoavaaran alueelle laaditaan strategisen yleiskaavan kanssa samassa aikataulussa tarkempaa osayleiskaavaa.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 610 km², josta noin 275 km² on Lieksan kaupungin puolella ja 335 km² Juuan kunnan puolella.

Kuva 1 strategisen yleiskaavan likimääräinen rajaus.

Strateginen yleiskaava-alue käsittää laajan alueen kuutostieltä koilliseen Juuan kuntarajalle sekä Kolin ja Vuonislahden alueet. Pohjoisessa kaava-alue rajautuu Paalasmaalle ja etelässä Napakalliolle.

1.2 KAAVAN VAIHEET JA OSALLISTUMINEN

Kaavatyö on käynnistynyt Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan aloitteesta ja se on molempien kuntien kaavoitusohjelman mukainen työ. Lieksan kaupunginhallitus (1.6.2020 §169) ja Juuan kunnanhallitus (1.6.2020 § 79) päättivät strategisen yleiskaavan vireilletulosta ja hyväksyivät osallistumis- ja arviointisuunnitelman (27.5.2020) nähtäville. Vireilletulosta on ilmoitettu kuulutuksella MRL:n määrittelemällä tavalla 4.6.2020 kuuluttaen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (Liite 1. OAS) on kerrottu osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista (MRL 63 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 4.6.–31.7.2020 välisen ajan mielipiteiden ja lausuntojen antamista varten.

Lausunnot annettiin maakuntaliitosta, ELY-keskukselta, Väylävirastolta, puolustusvoimilta, Metsähallitukselta ja Joensuun kaupungilta. Palautetta saatiin Vuonislahden Kyläseuralta ja osakaskunnasta sekä Lieksan Luonnonystävät ry:ltä sekä kolme yksityistä mielipidettä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautetta ja siihen laadittua vastinetta käsiteltiin ohjausryhmässä 1.9.2020. Muodostunut vastine on tämän selostuksen liitteenä 3. OAS:a on palautteen johdosta tarkastettu ja sitä päivitetään edelleen kaavaprosessin aikana, viimeksi 8.1.2021.

Strategista yleiskaavan tavoitteiden täsmentämiseksi valmisteltiin matkailuvision. Visiotyön pohjana on ollut 2018 valmistunut Kolin Iso Kuva 2050 -strategiasuunnitelma. Visiotyötä tehtiin 2020 kesän ja syksyn aikana. Vision rinnalla valmisteltiin yleiskaavaluonnosta. Ohjausryhmä sai 10.12.2021 valmistuneen luonnoksen käsiteltäväkseen kokouksessaan 18.12.2020. Matkailuvision (Liite 2.) käsiteltiin Lieksan kaupungin ja kunnan hallituksissa 11.1.2020.

Kaavaluonnos hyväksyttiin Lieksan kaupunginhallituksessa ja Juuan kunnanhallituksessa. Laatimisvaiheen kuulemiseksi kaavaluonnos kuulutettiin 25.2.2021 nähtäville 25.2.-29.3.2021 väliseksi ajaksi. Luonnoksesta pyydettiin lausunnot ja siitä jätettiin 6 mielipidettä. Kaavanlaatija kirjoitti vastine-ehdotuksen lausuntoihin ja mielipiteisiin kuntien käsittelyä 11.6.2021 varten. Ohjausryhmän muodostaman vastineen (Liite 4) perusteella valmistui strateginen yleiskaavaehdotus 30.8.2021.

Lieksan kaupunginhallitus (15.2.2021 § 50) ja Juuan kunnanhallitus (22.2.2021 § 21) päättivät asettaa strategisen yleiskaavan julkisesti nähtäville 7.10.-8.11.2021 väliseksi ajaksi. Ehdotusaineistoa esiteltiin yleisötilaisuudessa. Osalliset saivat jättää kaavasta muistutuksia ja viranomaisilta pyydettiin lausunnot. Kaavoittaja laati vastine-ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin ohjausryhmän käsittelyä varten. Ohjausryhmän muodostaman vastineen (Liite 5) perusteella strategista

yleiskaavaehdotusta tarkennettiin 19.11.2021 vähäisesti Ahmovaaran kohdalta valtatie länsipuolelta.

Kaavaprosessin aikana järjestettiin viranomaisneuvotteluja, esittely- ja vuorovaikutustilaisuuksia työpajatyöskentelyä sähköisin kyselyin sekä lain edellyttämät vaikuttamismahdollisuudet. Vuorovaikutuksen tavoitteena oli aikaansaada positiivinen keskusteluilmapiiri sekä sitouttaa eri osapuolet mukaan kaavaprosessin etenemiseen. Osallistamisella tavoiteltiin myös strategisen suunnitelman toteutumista yleiskaavan saatua lainvoiman. Työpajojen ja muun vuorovaikutuksen tavoitteena on lisäksi luoda kaavahankkeen ympärille positiivinen keskusteluilmapiiri ja sitouttaa valtuutetut sekä muut osalliset mukaan kaavahankkeen etenemiseen ja viemään strategisen kaavan toteutus käytännöksi yleiskaavan kaavan vahvistuttua.

[Lieksan kaupunginhallitus (13.12.2021 §xxx) ja Juuan kunnanhallitus (13.12.2021 §xxx) päättivät esittää strategista yleiskaavaa valtuustoilleen hyväksyttäväksi. Lieksan kaupunginvaltuusto (20.12.2021 §xxx) ja Juuan kunnanvaltuusto (15.12.2021 §xxx) hyväksyivät Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan 2040+ Kolin, Ahmovaaran, Vuonilahden, Napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueelle.

1.3 SUUNNITTELUORGANISAATIO

Kaavatyön ohjaamiseksi on perustettu Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan viranhaltijoista, luottamushenkilöistä sekä muista keskeisistä henkilöistä koostuva ohjausryhmä luonnosvaiheessa:

- Lieksan kaupungin osalta
 - o kaupunginjohtaja, Jarkko Määttänen
 - o elinvoimajohtaja, Susanna Saastamoinen
 - o maankäyttöpäällikkö, Jukka Haltiahti
 - o rakennustarkastuspäällikkö, Jorma Sarkkinen
 - o vesihuoltopäällikkö, Jari Kärkkäinen
 - o kuntatekniikan päällikkö, Ritva Patja
 - o maankäyttösuunnittelija, Reino Hirvonen
 - o kaupunginhallituksen pj, Lea Oravalahti-Pehkonen
 - o kaupunginhallituksen II varapj, Esko Saastamoinen
 - o kaupunginvaltuuston jäsen, Tarja Kärkkäinen
 - o ympäristönsuojelusihteri, Tuula Tirronen
- Juuan kunnan osalta
 - o kunnanjohtaja Markus Hirvonen
 - o tekninen johtaja, Timo Möttonen
 - o kanslisti, Tuija Gröhn
 - o elinkeinosuunnittelija, Antti Asikainen
 - o sivistysjohtaja-rehtori, Joona Leinonen
 - o rakennustarkastaja, Jarmo Kallinen
 - o kiinteistö- ja aluepäällikkö, Meri Heiskanen
 - o kunnanhallituksen varajäsen, Aira Karttunen
 - o kunnanvaltuuston jäsen, Kukkamaaria Kokkonen

- kunnanvaltuuston II varapj, Jonna Martikainen
- kunnanvaltuuston jäsen, Ari Koivuselkä
- toimistovirkailija, Marko Ärväs

Kaavan suunnittelutyöstä vastaa Sweco Infra & Rail Oy. Työryhmään kuuluvat projektipäällikkö arkkitehti Maritta Heinilä, kehitysjohtaja FM Kimmo Vähäylikk, kaavoitusarkkitehti Sanukka Lehtiö, biologi FM Aija Degerman, DI Mikko Suhonen ja arkkitehti TT Kaisa Mäkinen.

Ehdotusvaiheessa ohjausryhmän luottamushenkilöjäseninä olivat Matti Ponkilainen, Esko Saastamoinen ja Tarja Kärkkäinen sekä Aira Karttunen, Asko Vattulainen, Jonna Martikainen ja Ari Koivuselkä.

1.4 YLEISKAAVAN SISÄLTÖVAATIMUKSET

Maankäyttö- ja rakennuslaki määrittelee yleiskaavan sisältövaatimukset (39 §). Sisältövaatimukset määrittelevät osaltaan, millaisia asioita yleiskaavassa tulee käsitellä ja ratkaista.

Kolin vaikutusalueen strateginen yleiskaava kattaa osan kahden kunnan alueesta. Prosessin aikana käsitellään teemoja, jotka nähdään aluekehityksen kannalta olennaisimmiksi. Kaavassa otetaan kantaa mm. elinkeinojen, erityisesti matkailun kehittämiseen, pysyvään ja osa-aikaiseen asumiseen, saavutettavuuteen ja tulevaisuuden liikenneinvestointeihin sekä hyvinvoinnin teemoihin. Yleiskaavan sisältöä, laatua ja tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä -asetuksessa esitettyjen tavoitteiden, vuorovaikutusta koskevien säädösten sekä kaava-asiakirjoihin ja kaavan sisältöön kohdistuvien vaatimusten pohjalta.

Yleiskaavan esitystapa määritellään maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa (MRL40 §, MRA 16 §). Yleiskaava esitetään kartalla. Kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnät ja kaavamääräykset. Yleiskaavaan liittyy selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

Yleiskaava esitetään kartalla 1:100 000 mittakaavassa, jolloin alueiden käytön ohjaustarve ja yleiskaavan tarkoitus huomioon ottaen ilmenee tarkoituksenmukaisella tavalla alueiden kehittämisperiaatteet ja kaavan muu sisältö.

1.5 LÄHTÖTIEDOT

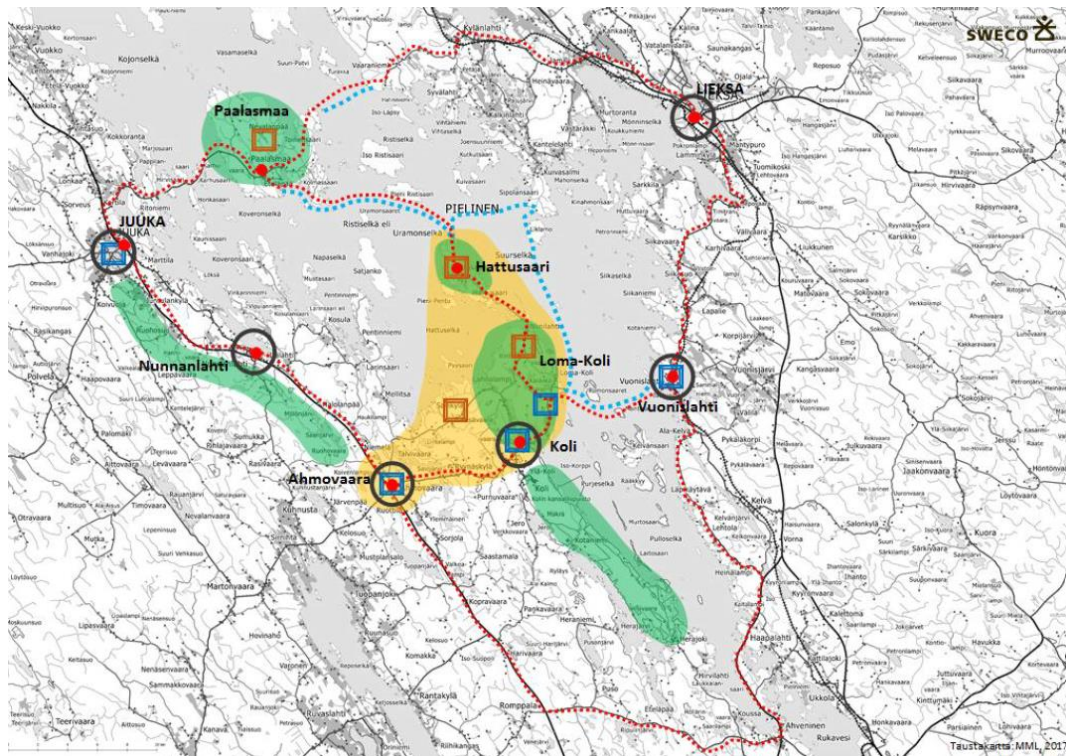
Strategisen yleiskaavan mittakaava, laatu ja tarkoituksenmukaisuus huomioiden lähtökohtina käytettiin yleisiä, maakuntaakohtaisia sekä Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan keskeisiä strategisia linjauksia ja ohjelmia. Keskeinen lähtökohta alueen suunnittelulle on ollut Kolin Iso Kuva 2050. Suunnittelualueen ominaisuudet, kuten maisemakuva, luonnonolosuhteet ja toteutunut rakenne, ovat lisäksi merkittävinä lähtökohtina suunnittelulle.

Kolin vaikutusalueen strateginen yleiskaava konkretisoi valtakunnallisia, seudullisia, alueellisia ja paikallisia tavoitteita kaavakartaksi ja kehittämismääräyksiksi. Tausta-aineistona on hyödynnetty strategisen yleiskaavan mittakaava huomioiden lähtötietoja, jotka lueteltu OAS:ssa.

Yleiskaavatyön yhteydessä on analysoitu Kolin saavutettavuutta liitteessä 2.

1.6 KOLIN ISO KUVA 2050 -SUUNNITELMA

Kolin iso kuva 2050 -suunnitelma on valmistunut keväällä 2018. Suunnitelma on tehty yhteistyössä työtä organisoineen konsultin, työryhmän, Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan poliittisten päättäjien, viranomaisten, tarkastelualueen asukkaiden, maanomistajien, alueen yritysten, yhdistysten, yhteisöjen, kylätoimikuntien sekä potentiaalisten investoijien kesken tiiviinä vuorovaikutteisena suunnitteluna. Prosessissa sidosryhmiä sitoutettiin yhteiseen kehittämistavoitteeseen useiden töpajojen, kyselyjen, haastattelujen ja seminaarien muodossa.

Kuva 2 Kolin iso kuva 2050 yhdistelmäkartta.

Koli on tunnettu ja vetovoimainen matkailukohde, jolla on potentiaalia kasvaa nykyistä suuremmaksi, elävämmäksi ja ympärivuotisemmaksi Lakeland-alueen matkailukeskittymäksi, joka tukee Lieksan kaupungin, Juuan kunnan ja koko lähialueen kehittyvää elinkeinotoimintaa. Tavoite toteuttaa myös Pohjois-Karjalan aluerakenteen tavoitetta kehittää Kolia lähiseutuineen merkittävänä matkailun solmuna.

Kolin iso kuva 2050 on tavoitteellinen suunnitelma, jossa tähtäin on pitkällä tulevaisuudessa. Kolin visioidaan olevan vuonna 2050 volyymiltaan

nykytilanteeseen verrattuna moninkertainen, vetovoimainen ja kansainvälinen kohde, joka tarjoaa kaikkina vuodenaikoina monipuolisesti aktiviteetteja ja palveluja. Kolilla on merkittävästi uutta yritystoimintaa, työpaikkoja ja matkailun koulutustoimintaa ja se houkuttelee sekä pysyviä asukkaita että vapaa-ajan asukkaita maakunnan ulkopuolelta.

Kolin kehittämisen iso kuva 2050 -suunnitelma ei ole oikeusvaikutteinen kaava. Siihen sisältyvät tavoitteet ja visio konkretisoidaan demokraattisen prosessin kautta yleiskaavaksi, jossa tarkasteltavaksi aiottu teemat ja painopisteet ovat lyhyesti:

- yhtenäinen ja sitoutumiskelpoinen näkemys Kolin ja sen lähialueen kehittämisestä
- matkailuvolyymien kehittäminen kymmenkertaiseksi nykyisestä – 25 000 matkailun vuodepaikkaa tulevat trendit tunnistaen ja niihin vastaten
- matkailu- ja muun elinkeinotoiminnan kehittäminen vastuullisella ja kestäväällä tavalla Kolin kansallispuisto ja kansallismaisema huomioiden
- ulkoisen ja sisäisen saavutettavuuden parantaminen
- pysyvän ja osa-aikaisen asutuksen kolminkertaistaminen
- uusien kehittämisideoiden löytäminen ja kohdentaminen vahvistamaan elinkeinotoimintaa ja alueen elinvoimaisuutta, tavoitteena 2 000 uutta työpaikkaa alueelle
- Kolin matkailun ja muun kansainvälistyminen ja ympärivuotisuus
- kehittämisen vaiheistus ja kehittämistoimenpiteiden kohdentaminen eri vuosikymmenille
- kasvun positiivisten heijastusvaikutusten hyödyntäminen koko Etelä-Pielisen altaan alueella, kyläidentiteettien ja kylien elinvoiman vahvistaminen
- uuden osaamisen kehittäminen ja tuotteistaminen matkailun ja muun elinkeinotoiminnan kasvun myötä, oppimisympäristöjen kehittäminen alueella

Kolin vaikutusalueen strateginen yleiskaavan laadinta on siis jatkoa Kolin kehittämisen iso kuva 2050 -suunnitelmalle.

1.7 TAVOITTEET

Yleistavoitteena on laatia visionäärinen ja tarkemmalle suunnittelulle ohjeena toimiva strateginen kehys, joka ottaa kantaa keskeisiin kysymyksiin, osoittaa aluekehittämisen mahdollisuudet ja määrittää prioriteetit sekä vaiheistuksen. Strateginen yleiskaava on työkalu, joka kokoaa yhteen näkemyksen seudun kehittämisestä.

Kolin vaikutusalueen strateginen yleiskaavan tarkoitus on tarkastella alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina sekä koko suunnittelualueen kehityksen suuntia, painopisteitä ja verkostoja.

Kolin matkailuvision pohjana ovat Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan strategiset tavoitteet ja näkemykset Kolin seudun kehittämiseksi. Lähtökohtana visiotyössä on ollut mahdollistaa alueella merkittävä työpaikkojen sekä pysyvän ja vapaa-ajan asumisen kasvu sekä kasvattaa Kolin seudun matkailutarjontaa.

Strategisen yleiskaavatyön Kolin matkailuvisio muodostettiin erikseen jokaiselle vuosikymmenelle. Visio paitsi asetti tavoitteet strategiselle yleiskaavalle myös

osaltaan ohjaa jatkossa alueiden maankäyttöä sekä Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan strategisia linjauksia ja alueen kehittämistä.

Kolin matkailuvision 2050:

"Kolin matkailuvolyymi on kymmenkertaistunut nykyisestä ja Kolin kasvu on vaikuttanut laajasti Lieksan ja Juuan kehitykseen. Kolin alueen saavutettavuus ja liikenneinfra on parantunut merkittävästi, suunnittelualueella on 25 000 matkailun vuodepaikkaa, runsaasti uusia työpaikkoja ja palveluja. Alueen asukasluku on kasvanut 3 000 uudella asukkaalla. Koli-Ahmoaara on Suomen kärkikohde vastuullisessa, kestävässä ja ympärivuotisessa matkailussa. Koli kasvaa kansainvälistymisen ja ulkomaisten asiakkaiden sekä laadukkaan majoitusrakentamisen ja monipuolisen palvelutarjonnan myötä."

Kolin matkailuvision on kokonaisuudessaan selostuksen liitteenä 2.

2 STRATEGISEN YLEISKAAVAN KUVAUS

Strategisessa yleiskaavassa on osoitettu kehittämismerkintöjä ja -määräyksiä matkailun visiotyötä tarkentaen. Vision ensisijaisia ja potentiaalisia kehittämisvyöhykkeitä on täsmennetty eri päätoiminnoille ja eritelty osa-alueille tavoiteltavien toimenpiteiden osalta. Strateginen yleiskaava ei varaa alueita tiettyyn maankäyttötarkoitukseen vaan osoittaa vyöhykkeille ensisijaisia kehittämistavoitteita. Kaavassa esitetyt merkinnät on kirjoitettu auki oikeusvaikutteisina kehittämismääräyksinä. Strategisen yleiskaavan tarkoitus on täydentää alueellaan olevia osayleiskaavoja ja laadittavia osayleiskaavoja ja toimia niiden kanssa yhdessä.

Kaavakartalle on tuotu myös paikkatietoaineistoista ja maakuntakaavoituksesta arvoalueita. Nämä tiedot; valtakunnallisesti arvokkaasta maisema-alueesta, arvokkaista geologisista muodostumista, pohjavesi- ja Natura2000 -alueista sekä luonnonsuojelualueista että kansallispuiston alueesta, on haluttu esittää kaavakartalla varsinaisten kaavamerkintöjen kanssa, jotta alueen kehittämismahdollisuuksista ja arvoista saa yhtä asiakirjaa katsomalla selkeämmän kuvan.

Kaavan kehittämismääräykset on jaoteltu teemoittain. Taajamatoimintojen, matkailu- ja työpaikkarakentamisen pääpainopistealueet on osoitettu vision mukaisesti kolmessa vaiheessa. Toiminnon täysvärillä ja ehyellä rajaviivalla on osoitettu ensisijaisesti kehitettävä alue. Pistekatkoviivalla ja vaaleammalla sävyllä on osoitettu ydinalueiden vaiheittainen täydentäminen ja katkoviivalla on osoitettu laajentumisen alueet tavoitevuoden jälkeen. Kaavaprosessin aikana tarkisteluun otettiin myös liikenteeseen ja saavutettavuuteen kohdistuvat alueet. Kaavakartalla on huomioitu lentoasema- ja satama-alueiden ohjeelliset sijainnit sekä valtatie-liikenteen risteysalue.

Maakuntakaavan mukaisesti on yleiskaavassa osoitettu yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemisen vyöhyke. Kolin vaikutusalueen vyöhykettä kehitetään matkailun, virkistyksen ja vapaa-ajan sekä ympärivuotisen että osa-

aikaisen asumisen ja työnteon vetovoima-alueena. Kolin vaikutusalueen sisäisen matkailuliikenteen kehittäminen, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden sekä joukkoliikenteen mahdollisuuksien vahvistaminen tulee suunnitella alueen kulttuuri- ja luontoarvot huomioiden. Lähtökohtaisesti nykyisten taajamien tiivistämis- ja laajenemisvara tulee hyödyntää ennen uusien alueiden käyttöönottoa. Suunnittelussa on otettava huomioon alueiden ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti hallittu kasvu.

2.1 TAAJAMATOIMINNOT

Kolin, Ahmovaaran, Vuonislahden, Nunnanlahden ja Paalasmaan kyläalueella pyritään ympäröivää maaseutua tiiviimpään rakentamiseen. Alueiden maiseman ja kulttuurihistorian arvot tulee huomioida, kun aluetta suunnitellaan tarkemmin. Näin vaalitaan jokaisen kylän omaa identiteettiä ja vahvistetaan paikantuntua. Taajamarakennetta täydennetään olevan liikenneverkon ja palveluiden läheisyydessä, jotta yhdyskuntarakenne tiivistyy.

Kyläverkostoa vahvistetaan ja erityisesti Ahmovaaran ja Kolin kylien kytkeytyvyyttä pyritään parantamaan. Kun alueille laaditaan tarkempia kaavoja, tulisi kestävien energiamuotojen käyttöönottoa tukea. Eheyttämällä asumisen alueita voidaan mahdollisesti rakentaa esimerkiksi yhteisiä energiakaivoja ja ainakin yhdyskuntatekniikkaa. Kyläkeskustojen aluerakenne huomioiden tulee tarpeen mukaan kehittää niiden kävely- ja pyöräily-ympäristöä, jotta lyhyet matkat siirtyisivät moottoriajoneuvoilta kevyeen liikenteeseen.

Taajamatoimintojen alueilla pyritään ensisijaisesti hyödyntämään keskeiset täydennysrakentamisen mahdollisuudet. Rakentamiseen tarkoitettuja alueita voidaan laajentaa reuna-alueilla viherrakenne huomioiden, mikäli kehitys on arvioitua nopeampaa. Taajamien jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota asuntotarjonnan monipuolisuuteen. Kaavoittamalla ja rakentamalla tulee kyliä ensisijaisesti tiivistää. Siten niistä voi kehittyä pikkukaupunkimaisia elinvoimaisempia keskustoja, joissa on monipuolisesti palveluja. Selkeä kylien taajamaverkko mahdollistaa paremman joukkoliikenteen ja sen pysäkkien yhteyteen tulee järjestää kunnolliset liityntäpysäköinnit.

2.2 MATKAILURAKENTAMINEN

Strategisessa yleiskaavassa on osoitettu alueet, joilla erityisesti edistetään matkailupalvelujen ja majoituksen rakentamista. Jatkosuunnittelussa tulee alueiden maiseman ja kulttuurihistorian ominaispiirteet huomioida voimavarana. Matkailuun liittyvä rakentaminen sijoitetaan kuten vakituinen asuminen eli ensisijaisesti täydentäen aluerakennetta tukien kävely- ja pyöräily-ympäristöä.

Matkailurakentamisen keskuksessa majoitusrakentamisesta tavoitellaan luonteeltaan hotellityyppistä, tiivistä rakentamista. Siten kaavoittaessa ja rakentaessa säästyy pinta-alaa ja luonnonympäristöä. Matkailun ydinalueiden pienaukioita on kehitettävä viihtyisinä ja laadukkaina julkisina tiloina, joissa huomioidaan esteettömyys. Suurempien taajamien ulkopuolella matkailurakentaminen voidaan toteuttaa pienimittakaavaisemmin ja erähenkisesti laajemmin viheraluein.

Matkailurakentamisessa tärkeää on toimintojen vyöhykkeisyys ja palvelujen hyvä saavutettavuus ja kytkeytyminen liikenneverkkoon ja reitteihin. Matkailu-alueita kehitettäessä on tärkeää niiden luonnonläheisyys, elämyksellisyys ja luontoympäristöjen saavutettavuus niin, ettei luontoarvoja kuitenkaan vaaranneta. Matkailualueet kytetään tiiviisti palvelurakenteeseen.

2.3 TYÖPAIKKARAKENTAMINEN

Erityisesti työpaikka-alueella edistetään paikallista teollisuutta, muuta tuotannollista toimintaa ja palveluja. Tavoitteena on työpaikkaomavaraisuuden kasvu ja työpaikkavalikoiman laajentaminen. Työpaikka-alueiden saavutettavuus tulee huomioida tarkemmassa suunnittelussa niin elinkeinon kuin työtekijöiden tarpeiden näkökulmasta. Vetovoimaisen työpaikkarakentamisen alueen erikoistumista vahvistetaan ja sen tunnusomaisia piirteitä hyödynnetään alueen kehittämisessä. Turvallisen ja viihtyisän elinympäristön varmistamiseksi työpaikkarakentamisen alue pitää sisällään toiminnan tarvitseman suoja-alueen eli alueen toiminta ei saa aiheuttaa ympäristöhäiriötä naapurustoon. Nunnanlahden alueella kaivostoimintojen muuttuessa alueita voidaan osoittaa myös muuhun kuin työpaikkarakentamisen käyttöön.

2.4 LIIKKUMINEN

2.4.1 JUNA-ASEMA

Vuonislahden asemanseutua täydennetään taajamarakenteella samalla parantaen kävely- ja pyöräily-ympäristöä ja tukien liityntäpysäköinnin mahdollisuuksia. Radan sähköistäminen on tärkeää jo lähitulevaisuudessa. Asema-alueen maiseman ja kulttuurihistorian ominaispiirteet tulee tunnistaa ja hyödyntää jatkosuunnittelussa. Aseman aluetta voidaan laajentaa maltillisesti taajamarakentamisella reuna-alueilla viherrakenne huomioiden, mikäli kehitys on arvioitua nopeampaa. Ensisijaisesti on pyrittävä kuitenkin hyödyntämään keskeiset täydennysrakentamisen mahdollisuudet.

2.4.2 MAANTIELIIKENNE JA VALTATIEN RISTEYSALUE

Valtatie 6 ja seututie 504 risteysalueen ja sen ympäristön tarkemmassa suunnittelussa kehitetään maankäyttöä ja pyritään vähentämään liikenneväylien estevaikutuksia. Julkisen liikenteen kehittämisedellytyksiin ja liityntäliikenteeseen kiinnitetään erityistä huomiota. Risteysalueen lähiympäristö varataan pääasiassa alueen liikennevirtoihin tukeutuvalle palvelupainotteiselle elinkeinotoiminnalle ja alueen logistiset kehittämistarpeet huomioidaan tarkemmassa suunnittelussa. Risteysalue kytkeytyy sijaintinsa puolesta Kolin luontomatkailun kehittämispotentiaaliin. Alueen laajemman kehittämisen, valtatieen länsipuolen työpaikkarakentaminen, edellytyksenä on risteysalueen liittymäjärjestelyiden parantaminen.

Parannettavat tieosuudet ja risteysjärjestelyt

Ahmovaarasta Kolin kylälle pyöräväylän ja Loma-Koliin sekä Ylä-Kolille kevyen liikenteen väylien toteuttaminen ja maantien parantaminen ovat ensisijaisia

parantamistoimenpiteitä. Alueen pääyhteyksiä kehitetään monipuolisina ja viihtyisinä liikkumisen ympäristöinä. Maankäytön kehittämisen myötä tulee valtatie 6 liikenneturvallisuutta edistää. Valtatie 6 ja seututie 504 eritasoliittymän tilatarve ja toteuttamisen ajoitus huomioidaan risteysalueen ja sen ympäristön tarkemmassa suunnittelussa. Kolin kylän risteysalueen parantaminen tulee ajankohtaiseksi mahdollisen maankäytön kehittyessä ja liikennemäärien kasvaessa. Kaavalla on osoitettu myös oleva jäätie Loma-Kolista Vuonisolahteen.

2.4.3 SATAMA-ALUEET

Laiva- ja venesatamatoimintoihin liittyviä alueita täydennetään vesistöön liittyvällä taajamarakenteella samalla parantaen kävely- ja pyöräily-ympäristöä ja tukien liityntäpysäköinnin mahdollisuuksia. Venesatama-alueet tulee suunnitella siten, että rannoille syntyy taajamaa palvelevia virkistytymiseen soveltuvia alueita, toimintoja ja reittejä sekä monipuolista asuntotarjontaa.

Kaavassa on esitetty keskeiset vesistöreitit ja niiden yhteystarpeet vaiheistettuna. Vene- ja laivaliikenteen reittien osalta Vuonilahden ja Lieksan keskustajaman kytkeminen Kolille ovat vesiliikenteen ensisijaisia vahvistamistoimenpiteitä. Maankäytön kehittämisen myötä muodostetaan Kolin ja Loma-Kolin välinen vesiliikennenyhteys. Vesiliikennemäärien kasvaessa pitkällä aikavälillä edistetään reittimahdollisuuksia Kolilta Paalasmaan suuntaan.

3 PROSESSIN AIKANA TÄSMENTYNEET TAVOITTEET

Yleiskaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot ja siitä oli mahdollista jättää kirjallinen mielipide 25.2.-29.3.2021 välisenä aikana sekä suullisia mielipiteitä laatusisäineiston yleisötilaisuudessa 4.3.2021.

Lausunnoissa huomautettiin, että strategisella yleiskaavalla osoitetuista maakuntakaavan arvoalueista puuttuvat maakunnalliset maisema-alueet ja arvokkaat pienvedet ja että arvoalueiden lisäksi tulee selostuksessa huomioida myös muut alueen maakuntakaava merkinnät.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 on saanut lainvoiman 8.7.2021. Strategiseen yleiskaavaehdotukseen on tarkistettu voimaan tulleen ylemmän kaavatasen kehittämismarkinnat ja suunnittelumääräykset seuraavasti:

Liikenteen kehittämiskäytävä -merkinnällä (kuvassa 3. violetti) osoitettu Kuutoskäytävä on neljän eri kulkumuodon (tie-, raide-, vesi- ja lentoliikenne) liikennekäytävä, jota tulee kehittää kansainvälisenä liikennekäytävänä ja jonka maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, kansainvälisen liikenteen, logistiikan ja matkailun palveluihin sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja vähähiilisen liikenteen mahdollisuuksien edistämiseen. Koska valtatielle 6 maakuntakaava (kuvassa 3. punamusta) määrää, että sen tekninen taso ja liittymät tulee suunnitella siten, että tiellä voidaan liikkua turvallisesti pääosin 100 km:n tuntinopeudella, on strategisessa kaavassa esitetty liikenneturvallisuuden parantamiseksi eritasoliittymä. Siten myös Ahmovaaran kyläalueen kohdalla kävely ja pyöräily

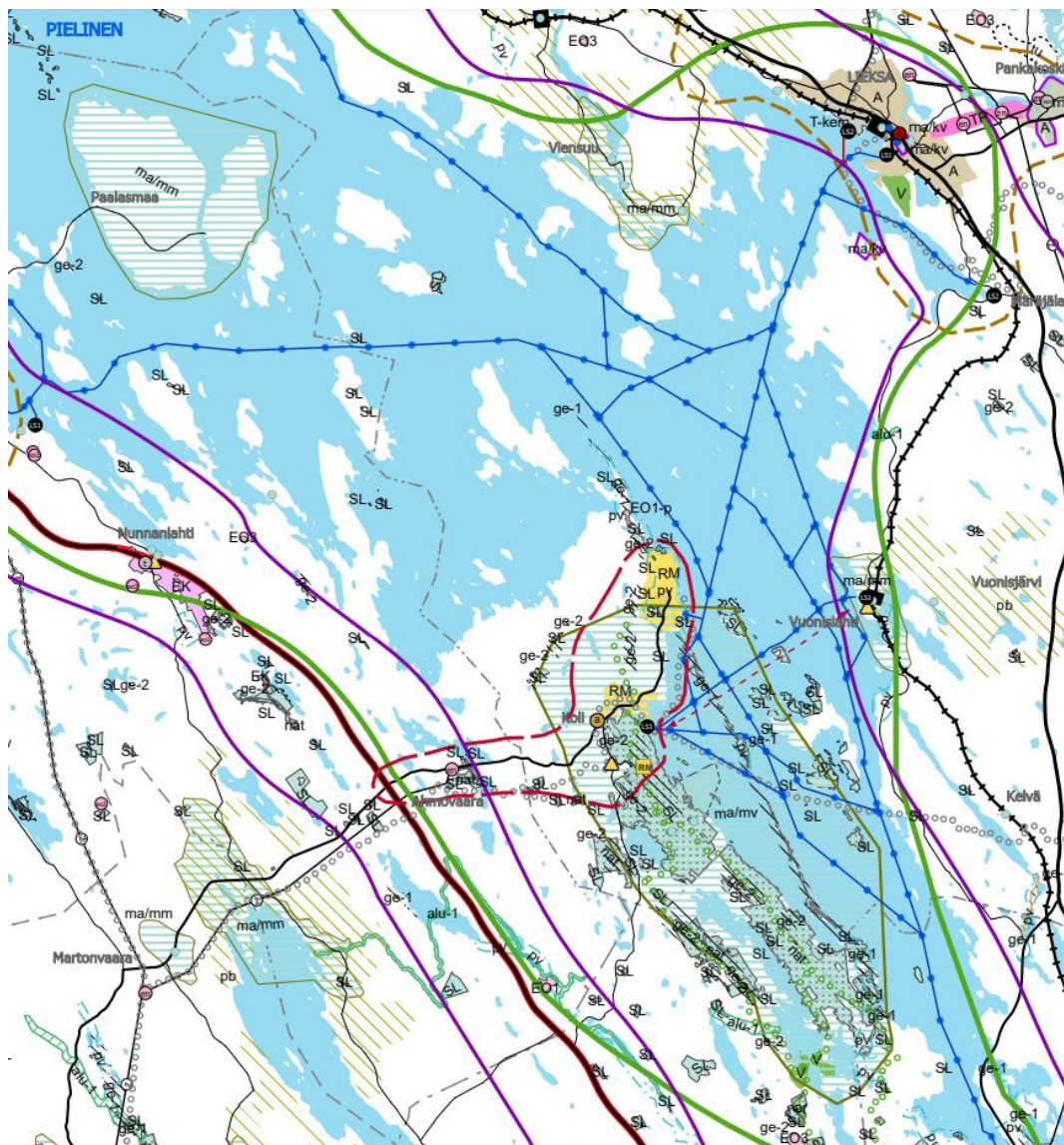
voidaan ohjata erillisille väylille ja johtaa eritasossa päätien poikki. Valtatien 6 ja Kolintien risteykseen on ehdotukseen lisätty vaiheittain toteuttamiseen kannustava määräys liikenneturvallisuuden parantamiseksi jo ennen eritasoliittymän toteutumista.

Maakuntakaavan mukainen ympärivuotinen yhteystarve (Kuvassa 3. nuolipäinen punainen lyhytkatkoviiwa) Kolin ja Vuonislahden väliselle liikenteelle on esitetty yleiskaavassa laivaväylä- ja jäätiemerkinnöin.

Maakuntakaavan matkailun ja virkistykseen kannalta valtakunnallisesti ja osin kansainvälisesti merkittävää kehitettävää aluekokonaisuutta (Kuvassa 3. vihreä) on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vahvistettu matkailun ja virkistykseen, vapaa-ajan, luonnon ja kulttuurin vetovoima-alueina. Suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota luontomatkailun, matkailuelinkeinojen, vapaa-ajantoimintojen ja muiden palvelujen kehittämisedellytyksiin. Strategisessa yleiskaavassa on lisäksi otettu huomioon alueiden ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti hallittu kasvu vaihteistuksella.

Kolin kehittämisen kohdealue -merkinnällä (kuvassa 3. punainen pitkäkatkoviiwa) maakuntakaavassa osoitetaan Kolin ja sen lähialueelle yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tärkeää ylikunnallisesti suunniteltavaa aluetta, joka kuuluu läheisesti Kolin vaikutukseen matkailun, palvelujen, asumisen, elinkeinotoiminnan ja liikenteen ratkaisujen kautta. Strategisen yleiskaavan ja sitä seuraavan yksityiskohtaisemman suunnittelun avulla aluetta kehitetään Pohjois-Karjalan matkailun, virkistykseen ja vapaa-ajan sekä ympärivuotisen että osa-aikaisen asumisen ja työnteon vetovoima-alueena. Yleiskaavan määräyksiin on vahvistettu maakuntakaavan määräystä, että suunnittelussa tulee huomioida erityiset kulttuuri- ja luontoarvot sekä joukkoliikenteen kehittäminen.

Maakunnallisesti merkittävä ohjeellinen ulkoilureitti (Kuvassa 3. vihreä palloviiva) on nostettu yleiskaavaehdotukseen maakuntakaavasta ja sitä tarkennetaan yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla.

Kuva 3 Ote Pohjois-Karjalan maakuntakaavasta 2040.

Yleiskaavaluonnoksessa Yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemisvyöhyke -sana korjataan kehittämisvyöhykkeeksi, sillä rasterin tarkoitus ei ollut osoittaa aluetta rakentamiseen.

Luonnosvaiheessa strategisella kaavakartalla esitettiin mahdolliset lentoliikenteen reservialueet vision mukaisesti. Kunnat eivät kuitenkaan kokenut lentoliikenteen tarvetta akuuttina, joten merkinnät poistettiin ehdotuksesta. Tulevaisuudessa, mahdollisesti lentoliikenteeseen liittyvien hankkeiden tullessa ajankohtaiseksi, tarvittavat aluevaraukset ja näihin liittyvät selvitykset tehdään tarkemman suunnittelun vaiheessa.

Maakuntaliitto esitti lausunnossaan harkittavaksi, että Kolin vaikutusalueen kohdalla huomioitaisiin yhteydet kaava-alueella laajemmin myös alueen kuntakeskuksiin Juukaan ja Lieksaan. Matkailunäkökulmasta yhteydet Nurmekseen ja Joensuuhun sekä Ruunaalle ja Patvinsuolle korostavat Kolin vaikutusalueen merkittävyyttä. Tässä yhteydessä olisi hyvä huomioida yhteydet myös vesiteitse, koska Pielisen alueen vesistömatkailun kehittämisestä on ollut paljon keskustelua. Vesiteitse on olemassa myös meriyhteydet.

Vaikka kaava-alueelle ulottuu vain pieni osa rautatietä, on kaavan määräyksellä otettu kantaa radan sähköistämistarpeeseen. Juuka tavoittelee valtatieparantamista paitsi kaava-alueen, myös koko kunnan osalta seudullisia tarpeita vähättelemättä. Strateginen yleiskaava esittää uusia vesiliikenneyhteyksiä alueellaan, mutta ehdotukseen lisättiin nykyiset väylät etelän suuntaan. Visiotyössä on liikenneyhteyksiä selvitetty suunnittelualuetta paljon laajemmalle Suomeen ja ulkomaille (Liite 2.)

Kolintien varrella vision mukaista nauhamaista esitystapaa kevennettiin ehdotukseen Maakuntaliiton lausunnon mukaisesti liikenneturvallisuuden ja sen sujuvuuden parantamiseksi.

Kaavaehdotukseen lisättiin siitä luonnosvaiheessa puuttuneet Valtakunnallisesti/maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet; Paalasmaan saaristokylä ja Vuonislahden kylämaisema.

Yleiskaavaehdotuksesta pyydettiin lausunnot ja siitä oli mahdollista jättää kirjallinen muistutus 7.10.-8.11.2021 välisenä aikana sekä suullisia mielipiteitä yleisötilaisuudessa 10.11.2021. Ehdotusvaiheen lausuntojen ja muistutusten kuntavastineen perusteella ei kaavaehdotukseen tehty merkittäviä muutoksia. Ahmovaaran kohdalla valtatie länsipuolen työpaikkarakentamisen kehittämisaluetta tarkennettiin vähäisesti ELY-keskuksen lausunnon ja yhtä aikaa laadittavana olevan osayleiskaavan tarkentuneiden tavoitteiden perusteilla.

4 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Yleiskaavalla on vaikutuksia sen alueen asukkaisiin. Tilastokeskuksen YKR-ruutuaineiston mukaan alueella on noin 900 asukasta ja kaavan kehittämistavoitteena on, että 2040-luvulla alueella olisi 3000 vakituista asukasta. Asukkaiden määrää toteutunee osayleis- ja asemakaavoin vähitellen. Pysyvän asutuksen lisääminen on kaavalla ohjattu erityisesti kyläalueille.

Asuminen Kolilla ja sen vaikutusalueella voi olla monipaikkaista ja etätönnön yleistymisen myötä yhä pidempiä aikoja vietetään myös vapaa-ajan asunnolla. Asumistrendien muutosten ja lisääntyvän matkailun myötä rakentuu uusia asuinalueita sekä kausityöntekijöiden että pysyvän työvoiman tarpeisiin. Kasvavan matkailun ja asukasmäärän kasvun myötä alueen palvelu- ja työpaikkatarjontaa

lisääntyä ja monipuolistuu. Kasvu mahdollistaa uudet asumisen konseptit ja kylien kehittymisen.

Strategisen yleiskaavan kehittämisvaikutukset aluetalouteen ovat merkittävät. Tällä hetkellä alueella on noin 1100 loma-asuntoa ja noin 2 500 kaupallista vuodepaikkaa sisältäen sekä majoitusliikkeiden että mökkien vuodepaikat. Kehittämisen tavoitteena saada alueelle 25 000 vuodepaikka, josta vain vajaa kolmannes olisi mökkimajoitusta. Kaava kannustaa täydentämään ja tiivistämään nykyistä kyläverkostoa resurssiviisaasti. Ympärivuotisen tarjonnan kehittäminen, tapahtuma- ja aktiviteettitarjonnan lisääminen sekä matkailun tuotantotoiminnan vahvistaminen ja luontomatkailun aktiviteettikeskukset toisivat alueelle arviolta 180 miljoonaa euroa tuloa ja kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellinen kokonaistaloudellisuusvaikutukseksi arvioidaan 1300 henkilötyövuotta.

Matkailuelinkeinon vahvistamisella on vaikutuksia luontoon ja ilmastoon. Kävijämäärän tavoiteltu nosto, Metsähallituksen Kolin biosfäärialueen luontomatkailusuunnitelman 2020-25 mukaisesta 201800 käynnistä 2,5 miljoonaan kävijään voi hallitsemattomana heikentää luonnonympäristöä. Siten kulkijoiden selkeä ohjaaminen poluille ja reiteille on ensiarvoisen tärkeää. Alueelle suuntautuvaa matkailua ohjaavat ekologiset valinnat ja juuri luonnon vetovoima houkuttelee matkailijoita. Kaava ohjaa rakentamisen tiiviisti kylien yhteyteen niitä täydentäen ja siten minimoi luonnonympäristön vähenemisen. Kaavalla tavoitellaan joukkoliikenteeseen perustuvaa matkailua mm. radan sähköistämällä ja Vuonilahdesta jatkoyhteyksien osoittamista vesitse. Rakentamisen keskittäminen mahdollistaa sisäisen joukkoliikenteen kehittymisen. Kaavalla edistetään kevyen liikenteen käyttöä alueen sisäisiin matkoihin.

Kaavalla on yhdyskuntarakennetta vahvistava vaikutus. Tavoiteltua kasvua ohjataan vaiheittain hallitusti. Matkailukeskusten tiivis rakenne mahdollistaa yhdyskuntatekniikan tehokkaan ja taloudellisen käyttöasteen. Kestävä keskittäminen ja olevan rakenteen eheyttäminen on rationaalista. Kaava hyödyntää tehokkaasti olevan liikenneverkon huomioiden parantamistoimenpitein myös liikenneturvallisuuden.

Strategisella yleiskaavalla ei ole suoria vaikutuksia alueen kulttuuriympäristöihin, koska se ei ole aluevarauskaava tai toteuttamista mahdollistava. Strategisessa yleiskaavassa on nostettu esiin arvoalueet ja yleismääräyksellä kuitenkin vaaditaan, että rakentamisen on sopeutettava maisemallisesti merkittävillä alueilla ympäristöönsä ja että tarkemmassa suunnittelussa on pyrittävä turvaamaan kulttuuriperintöarvojen säilyminen. Matkailurakentamisen ja aseman kehittämismääräyksiin turvataan myös osaltaan alueen kulttuuriperintöä, koska alueiden maiseman ja kulttuurihistorian ominaispiirteet tulee huomioida voimavarana tarkemmassa suunnittelussa.

5 STRATEGISEN YLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Strategisen yleiskaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan saatua lainvoiman.

Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan toteutumista seurataan Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan kaavoitusohjelmien, kaavoituskatsausten, vireille tulevien maankäyttöä ohjaavien suunnitelmien sekä muiden aluetta koskevien hankkeiden kautta.

6 LIITTEET

- Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 27.5.2020, tark 8.1.2021
- Liite 2 Kolin matkailuvisio
- Liite 3 Vastine OAS-palautteesta
- Liite 4: Vastine luonnosvaiheessa saadusta palautteesta
- Liite 5: Vastine ehdotusvaiheessa saadusta palautteesta

19.11.2021
Sweco Infra & Rail Oy

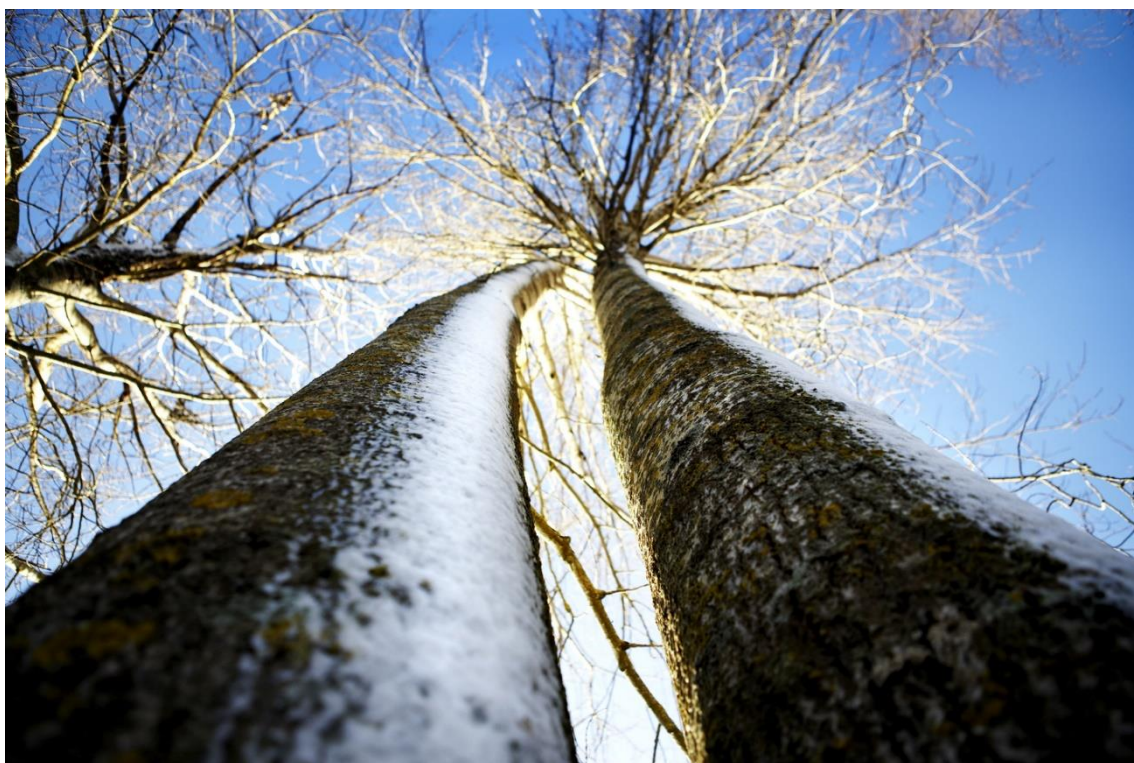
Kaavanlaadinta
Sanukka Lehtiö
Kaavoitusarkkitehti
SAFA, YKS-446

Matkailuvisio (Liite 2)
Kimmo Vähäyylkkä
Kehitysjohtaja
Strateginen maankäyttö

LIEKSAN KAUPUNKI JA JUUAN KUNTA,
**KOLIN VAIKUTUSALUEEN STRATEGINEN
YLEISKAAVA 2040+ VUONISLAHDEN, NAPAKALLION,
NUNNANLAHDEN JA PAALASMAAN ALUEELLE**

20602392, 20602397

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA OAS (MRL 63§)

27.5.2020, TARK 8.1.2021

Sisällysluettelo

JOHDANTO	2
2 SUUNNITTELUALUE	3
3 KAAVAN TARKOITUS JA OIKEUSVAIKUTUKSET	4
4 KAAVAN TAVOITTEET	5
4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	5
4.2 Strategisen yleiskaavan yleiset tavoitteet	5
5 LÄHTÖTIEDOT JA SUUNNITTELUTILANNE	6
5.1 Strategiset suunnitelmat	6
5.1.1 Pohjois-karjalan maakuntaohjelma	6
5.1.2 Lieksan kaupungin strategiat	6
5.1.3 Juuan kunnan strategiat	7
5.1.4 Kolin iso kuva 2050	7
5.1.5 Muut keskeiset strategiat ja kehittämisohjelmat	9
5.2 Kaavoitustilanne	10
5.2.1 Maakuntakaavoitus	10
5.2.2 Yleiskaavoitus	10
5.2.3 Asemakaavoitus	11
5.3 Pohjakartta	11
5.4 Maanomistus ja kiinteistöjako	11
6 SELVITYKSET	11
6.1 Kaavatyön yhteydessä laadittavat selvitykset	11
6.1.1 Saavutettavuus	11
6.2 Aikaisemmin laaditut selvitykset ja suunnitelmat	12
7 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET	12
8 OSALLISET	13
9 TIEDOTTAMINEN	14
10 KAAVAPROSESSIN VAIHEET JA AIKATAULU	14
10.1 Aloitus	14
10.2 Valmisteluvaihe	15
10.3 Ehdotusvaihe	15
10.4 Hyväksyminen	15
11 YHTEYSTIEDOT	16

JOHDANTO

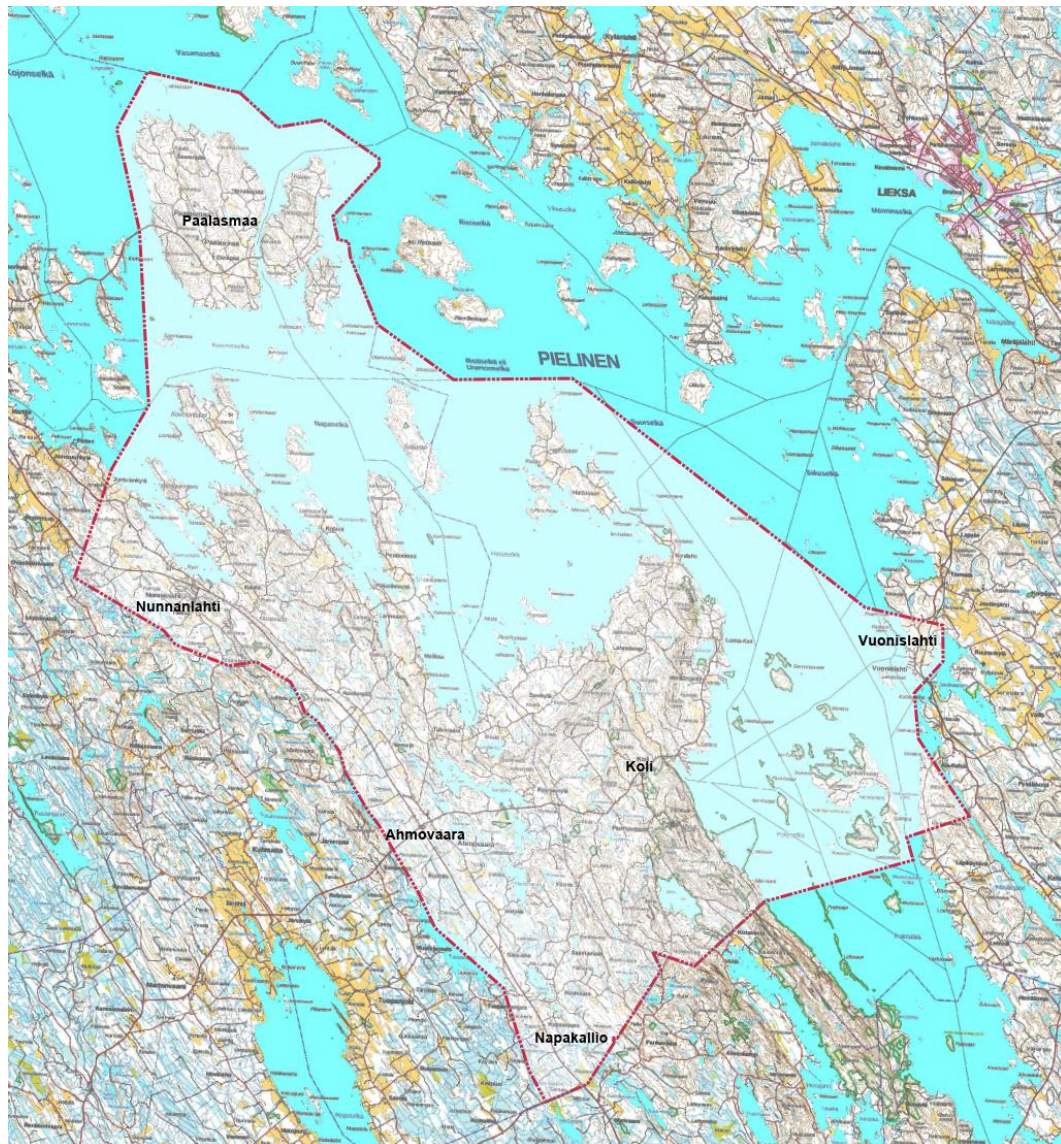
Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista (MRL 63 §).

Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä.

2 SUUNNITTELUALUE

Strategisen yleiskaavoituksen kohteena ovat Lieksan kaupungissa Vuonislahden ja Kolin alue sekä Juuan kunnassa Napakallion, Ahmovaaran, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueet. Kolin kansallispuisto rajautuu kaava-alueen ulkopuolelle.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 610 km², josta noin 275 km² on Lieksan kaupungin puolella ja 335 km² Juuan kunnan puolella.

Kuva 1 Strategisen yleiskaavan likimääräinen aluerajaus on esitetty punaisella.

3 KAAVAN TARKOITUS JA OIKEUSVAIKUTUKSET

Maankäytön suunnittelujärjestelmän lähtökohtana on tarkentuva suunnittelu, jossa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä yleispiirteiset kaavat, eli maakuntakaava ja yleiskaava, ohjaavat yksityiskohtaista asemakaavaa. Kaavatasot ovat siis hierarkkisesti maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava. Näistä yleiskaava on luonteeltaan joustava ja voi käsitellä erilaisia teemoja eri mittakaavoissa.

Strategisessa yleiskaavassa tarkastellaan alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina. Siksi strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset voidaan rajata tapauskohtaisesti koskemaan vain tiettyjä merkintöjä ja -määräyksiä.

Kolin vaikutusalueen strategisella yleiskaavalla tarkastellaan koko suunnittelualueen kehityksen suuntia, painopisteitä ja verkostoja strategisella otteella. Jotkut merkinnät voidaan siten esittää maakuntakaavaakin epätarkemmalla tasolla. Strateginen yleiskaava ei ole oma kaavahierarkkinen tasonsa, vaan maakuntakaava ohjaa edelleen yksityiskohtaisempaa suunnittelua strategisen yleiskaavan ohella.

Kolin vaikutusalueen strateginen yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena, mutta se ei korvaa alueellaan voimassa olevia osayleiskaavoja (MRL 42 §). Strategisen yleiskaavan tultua voimaan kuntien osayleiskaavojen alueille voi tulla lisää esimerkiksi alueiden kehittämistä koskevia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä, jotka puuttuvat voimassa olevista osayleiskaavoista. Siten strateginen yleiskaava täydentää osaltaan yleiskaavatason ohjausta kuntien asemakaavoitukseen ja muuhun tarkempaan suunnitteluun. Eli strategista yleiskaavaa tulkitaan yhdessä osayleiskaavojen kanssa ja siten myös ohjaa laadittaessa uusia tai muutettaessa voimassa olevia osayleis- tai asemakaavoja.

Strategisella yleiskaavalla määritellään kuntien alueidenkäytön periaatteiden suuret linjat. Yleiskaava koskee alue- ja yhdyskuntarakennetta antaen seudullista ja kunnanosa-kohtaista ohjausta. Kolin vaikutusalueen strategisella yleiskaavalla keskitytään valikoituihin asioihin, joita käsitellään kaavan tavoitteissa.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, että toimenpiteillä ei vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

Kolin vaikutusalueen strategista yleiskaavaa voidaan hyödyntää sen oikeusvaikutuksettomissakin tehtävissä, esimerkiksi kaavoitusohjelmia laadittaessa sekä uudistettaessa rakennusjärjestystä. Strateginen yleiskaava toimii myös työkaluna kuntien keskeisiä strategisia ja/tai poliittisia linjauksia määriteltäessä.

4 KAAVAN TAVOITTEET

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto on päättänyt hyväksyä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 14.12.2017 ja ne ovat astuneet voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

4.2 Strategisen yleiskaavan yleiset tavoitteet

Strategisen yleiskaavan tavoitteena on tarkastella alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina sekä koko suunnittelualueen kehityksen suuntia, painopisteitä ja verkostoja.

Kolin iso kuva 2050 -suunnitelma ei ole oikeusvaikutteinen kaava. Siihen sisältyvät tavoitteet ja visio konkretisoidaan demokraattisen prosessin kautta yleiskaavaksi. Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan tavoitteet kohdentuvat asioihin ja asiakokonaisuuksiin, joita ovat:

- yhtenäinen ja sitoutumiskelpoinen näkemys alueen kehittämisestä
- ulkoisen ja sisäisen saavutettavuuden parantaminen
- pysyvän ja osa-aikaisen asutuksen kolminkertaistaminen
- 2000 uutta työpaikkaa
- kansallispuiston elinvoimaisuus
- matkailijamäärän kymmenkertaistaminen – luontomatkailu
- 25 000 vuodepaikkaa
- uusien kehittämisideoiden löytäminen ja kohdentaminen
- vetovoimatekijöiden tunnistaminen ja vahvistaminen
- tulevien trendien tunnistaminen ja niihin reagointi
- kansainvälistyminen
- kasvutavoitteiden osoittaminen vuosikymmenittäin
- positiivisten heijastusvaikutusten maksimointi
- Etelä-Pielisen matkailurengas
- kyläidentiteetit

5 LÄHTÖTIEDOT JA SUUNNITTELUTILANNE

5.1 Strategiset suunnitelmat

5.1.1 Pohjois-karjalan maakuntaohjelma

POKAT 2021 eli Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma 2018–2021 on lakisääteinen aluekehitysohjelma, joka on huomioitava viranomaistoiminnassa. Siinä esitetään maakunnan erityispiirteisiin ja mahdollisuuksiin perustuvat alueen kehittämisen tavoitteet. Maakuntaohjelma kokoa ja sovittaa yhteen EU-tason, kansallisen tason, ylimaakunnallisen tason, maakunnallisen tason ja seutukunnallisen, kunnallisen ja paikallisen tason strategiat.

Pokat 2021 painopistealueet ovat:

- Elinvoimaa alueiden verkostoitumisesta – kilpailukylyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö
- Uudistumisella kasvua – Monipuolinen, kestävä ja työllistävä elinkeinorakenne
- Hyvinvointia kumppanuuksilla – Sujuva arki

Lisäksi läpileikattavina teemoina ovat asuin- ja elinympäristö, kaupunki- ja maaseutukehittämisen erityispiirteet, resurssiviisaus ja turvallisuus.

Eri painopistealueilta ja teemoista poimittuja kehittämistavoitteita ovat esimerkiksi:

- Hyvinvoivat ja terveet ihmiset
- Asukaslähtöiset hyvinvointipalvelut ja niitä tukeva hyvinvointiyrityttäjäys
- Viihtyisä ja turvallinen asuin- ja elinympäristö
- kansainvälisen kiinnostavuuden ja kilpailukylyn vahvistaminen
- kiinnostavuuden lisääminen investointikohteena
- matkailijavolyymien kasvattaminen
- houkuttelevuus opiskelu- ja asuinpaikkana
- eri toimijoiden välisten yhteistyömuotojen ja synergiaetujen lisääminen sekä uusien toimintamallien kehittäminen
- elinympäristön viihtyisyyttä turvataan edistämällä luonnon monimuotoisuutta, torjumalla vieraslajeja sekä kunnostamalla vesistöjä
- turvataan monimuotoinen lähiluonto asutuskeskittymien välittömässä läheisyydessä
- liiketoiminnan kehittäminen ja uudet investoinnit
- Metsien kestävä hyödyntäminen ja käyttö sekä metsäluonnon monimuotoisuuden turvaaminen
- Vähähiilisen energiantuotannon ja energiatehokkuuden edistäminen
- Rajapintaratkaisujen hyödyntäminen

5.1.2 Lieksan kaupungin strategiat

Lieksan kaupungin strategia 2030 määrittelee painopistealueiksi elinvoiman, talouden ja omistajaohjauksen, hyvinvoinnin sekä osallisuuden. Elinvoiman osalta vahva talous perustuu kasvavalle yritystoiminnalle, tehokkaalle palvelutuotannolle

6(16)

LIEKSAN KAUPUNKI JA JUUAN KUNTA,
KOLIN VAIKUTUSALUEEN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2040+ VUONISLAHDEN, NAKAKALLION, NUNNANLAHDEN JA PAALASMAAN
ALUEELLE

27.5.2020, TARK 8.1.2021

ja toimivalle yhdyskuntarakenteelle. Elinympäristö rakennetaan hyvinvointia edistäväksi. Lisäksi kuntalaisten halutaan saavan laadukkaita ja asiakaslähtöisiä palveluja. Kulmakivenä ovat toimivat peruspalvelut, paikkakunnan imagon kehittäminen, monipuolinen asunto- ja tonttitarjonta sekä kaavoituksen ja markkinoinnin toimivuus.

Strategian toimenpideohjelmassa vuodelle 2020 on toimivan yhdyskuntarakenteen osalta asetettu tavoitteeksi strategisen maankäytön suunnittelun kehittäminen, jossa Kolin alueen kaavoituksen toteuttaminen on priorisoitu kärkipäähän. Myös elinvoiman näkökulmasta matkailun kehittäminen koko Lieksan kaupungin alueella Kolin iso kuva 2050 -linjausten mukaisesti

Muita voimassa olevia strategioita ja poliittisia suunnitelmia:

- Seudullinen ikäpoliittinen strategia vuoteen 2020
- Lieksan maahanmuuttostrategia vuoteen 2020
- Lieksan kaupungin maapoliittinen ohjelma 2030
- Kuntien jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2022

5.1.3 Juuan kunnan strategiat

Juuan kunnan laajassa hyvinvointikertomuksessa on todettu kuntastrategian painopisteiden vuosille 2018–2021 olevan:

- hyvinvoiva kuntalainen
- korkeatasoinen sivistystyö
- vahva kuntatalous
- lähidemokratia ja osallisuus
- elinvoima/työn ja yrittäjyyden edellytysten parantaminen
- tehokas ja tavoitteellinen johtaminen – hyvinvoiva henkilöstö
- luottamuksellinen yhteistyö
- tarkoituksenmukaiset toimitilat ja teknologia

Vuosien 2017-2020 hyvinvointisuunnitelmassa on asetettu kolme painopistettä ja niitä tukevat tavoitteet. painopisteet ovat elinvoiman ja työllisyyden edistäminen, kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen sekä osallisuuden kehittäminen.

Muita voimassa olevia strategioita ja poliittisia suunnitelmia:

- Ikääntymispoliittinen strategia
- Mielenterveys- ja päihdestrategia
- Liikuntastrategia 2018–2021
- Kiinteistöstrategia

5.1.4 Kolin iso kuva 2050

Kolin iso kuva 2050 -suunnitelma on valmistunut keväällä 2018. Suunnitelma on tehty yhteistyössä työtä organisoineen konsultin, työryhmän, Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan poliittisten päättäjien, viranomaisten, tarkastelualueen asukkaiden,

7(16)

maanomistajien, alueen yritysten, yhdistysten, yhteisöjen, kylätoimikuntien sekä potentiaalisten investoijien kesken tiiviinä vuorovaikutteisena suunnitteluna.

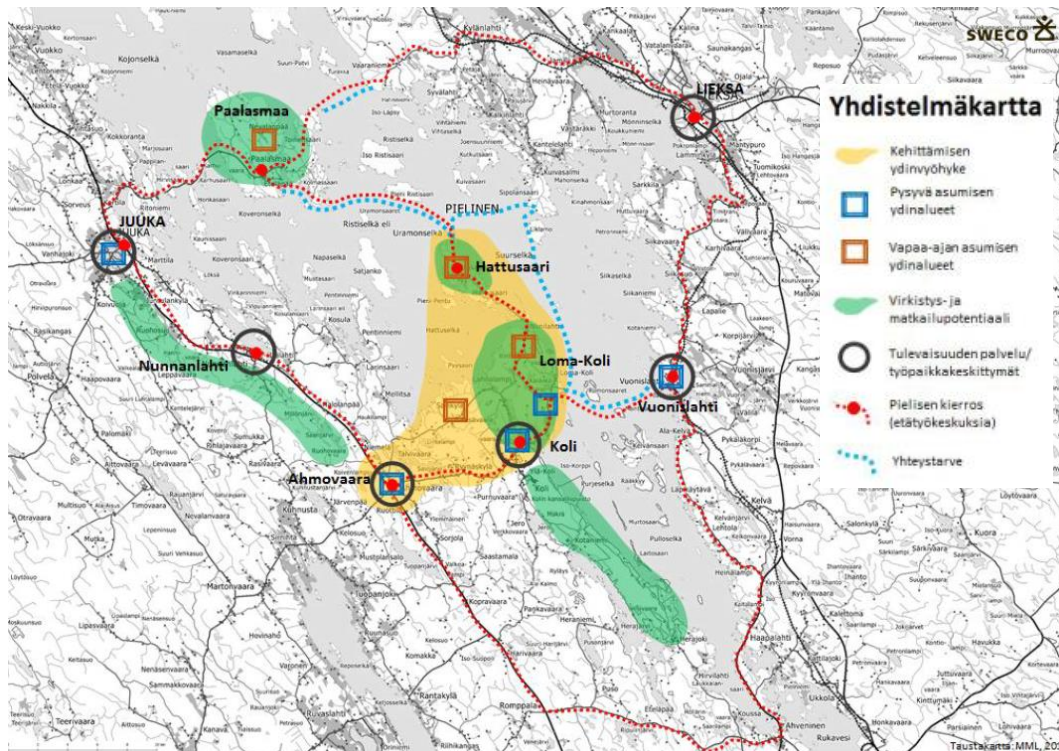
Visioinnissa hyödynnetyssä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvityksessä 2040 Kolin alue on tunnistettu maakunnan kehittymisen kannalta keskeisenä alueen ja solmuna, jonne voi ja tulee syntyä monipuolisesti uusia toimintoja, yrityksiä ja rakentamista.

Koli on tunnettu, vetovoimainen ja kiinnostava kohde, jolla on erittäin runsaasti potentiaalia kasvaa nykyistä suuremmaksi, elävämmäksi ja ympärivuotisemmaksi koko itäisen Suomen matkailukeskittymäksi, joka tukee Lieksan kaupungin, Juuan kunnan ja koko lähialueen asutusta ja kehittyvää elinkeinotoimintaa.

Tavoitteellisessa suunnitelmassa Kolin visioidaan olevan vuonna 2050 volyymiltaan moninkertainen, vetovoimainen ja kansainvälinen kohde, joka tarjoaa kaikkina vuodenaikoina monipuolisesti aktiviteetteja ja palveluja. Kolilla on uutta yritystoimintaa, työpaikkoja ja matkailun koulutustoimintaa ja se houkuttelee sekä pysyviä asukkaita että vapaa-ajan asukkaita maakunnan ulkopuolelta.

Kolin kehittämisvision pohjana ovat olleet Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan strategiset tavoitteet ja näkemykset Kolin kehittämiseksi. Lähtökohtana on ollut kasvattaa Kolin matkailutarjontaa merkittävästi ja mahdollistaa alueella myös merkittävä työpaikkojen sekä pysyvän ja vapaa-ajan asumisen kasvu.

Vision laatimisen yhteydessä on tarkasteltu myös Kolin kehittymisen heijastusvaikutuksia laajemmalle vaikutusalueelle. Yhteistyömahdollisuuksia on etsitty koko Pohjois-Karjalan alueella ja laajemmin myös yli maakuntarajojen.

Kuva 2 Kolin iso kuva 2050 yhdistelmäkartta.

Kolin vaikutusalueen strateginen yleiskaavatyö on jatkoa Kolin iso kuva 2050 -suunnitelmalle, mikä on ollut myös suunnitelman tavoitteena. Strateginen tarkastelualue kattaa Juuan kunnan alueella Paalasmaan, kirkonkylän, Nunnanlahden ja Napakallion sekä Lieksan kaupungin alueella Vuonilahten ja keskustaaajan. Suunnitelmaan kuuluu painopistealue, Kolin sydän -akseli, johon kohdistuu tarkempaa suunnittelua osayleiskaavoituksen kautta.

5.1.5 Muut keskeiset strategiat ja kehittämisohjelmat

Strategisen yleiskaavan lähtötietoina käytetään seudullisia, alueellisia ja paikallisia strategisia tai muulla tavalla yleisiä linjauksia. Kolin vaikutusalueen strategiseen yleiskaavoitukseen vaikuttavat:

- Itä-Suomen liikennestrategia
- Pohjois-Karjalan strategiset vaikuttamisen kärkihankkeet 2020
- Iloa ja elinvoimaa osaamisesta – Pohjois-karjalan koulutus- ja sivistysstrategia 2019–2021, 2019
- Pohjois-Karjala hyvinvoinnin edelläkävijäksi – Hyvinvointistrategia 2020–2025, 2019
- Pohjois-Karjalan kansainvälistymisen toimenpideohjelma, 2015
- Laki ja asetus Kolin kansallispuistosta, 1991

5.2 Kaavoitustilanne

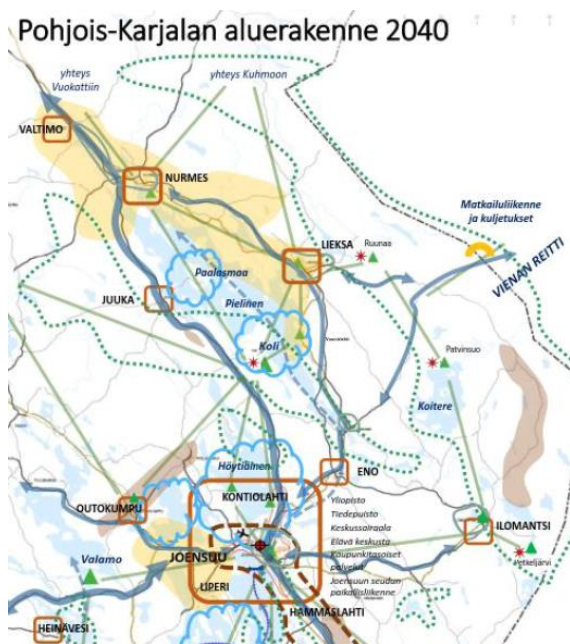
5.2.1 Maakuntakaavoitus

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa, ja siinä esitetään yhdyskuntarakenteen periaatteita sekä maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita.

Maakuntaliiton tiedotteen mukaan Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 7.9.2020 ja maakuntahallitus määräsi kaavan voimaan kokoukseen 23.11.2020 maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kaavasta on tehty yksi valitus ja se on hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Kokonaismaakuntakaava 2040 kumoaa kaikki voimassa olevat maakuntakaavat eli neljä vaihemaakuntakaavaa. Vain kolmannen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaloiden alueet jätettiin edelleen voimaan. Kyseessä on siis koko Pohjois-Karjalan kattava ja kaikki keskeiset maankäytön teemat käsittävä kokonaismaakuntakaava.

Kuva 3 Ote Pohjois-Karjalan maakuntakaavasta 2040

Kuva 4 Ote maakuntakaavaa varten laaditusta Pohjois-Karjalan aluerakenne 2040 -selvityksestä.

Aluerakenneselvityksessä kaava-alue sijaitsee merkittävällä matkailu- ja kulttuuriakselilla, jolla on toiminnallisia yhteyksiä lähialueelle ja maakunnan muihin vastaaviin kohteisiin. Toimintoihin kytkeytyvät virrat ja toiminnalliset yhteydet kulkevat kaava-alueen ja Joensuun matkakeskuksen kautta. Kaava-alue rajautuu karkeasti Kolin ja Paalasmaan osaamiskeskittymiin ja niiden välimaastoon.

5.2.2 Yleiskaavoitus

Strategisella yleiskaava-alueella ovat voimassa seuraavat osayleiskaavat:

- Lieksa: Kolin vaaran osayleiskaava, hyväksytty 14.1.1985
- Lieksa: Kolin keskusta-alueen osayleiskaava, hyväksytty 9.11.1992

- Lieksa: Loma-Kolin osayleiskaava, hyväksytty 24.10.2011
- Lieksa: Kolin keskusta-alueen osayleiskaava, hyväksytty 10.9.2012
- Lieksa: Pielisen rantaosayleiskaava vuosilta 2006 ja 2011
 - Muutokset vuosina: [täydentyä]
- Juuka: Ahmovaaran yleissuunnitelma 1979 (oikeusvaikutukseton)
- Juuka: Napakallio osayleiskaava, hyväksytty 31.5.1993
- Juuka: Nunnanlahden osayleiskaava, hyväksytty 10.8.2003
 - Muutos: Hamarala 2011
- Juuka: Kirkonkylän osayleiskaava, kaavakartta 22.1.2013
- Juuka: Pielisen rantaosayleiskaava vuodelta 2000
 - Muutokset vuosina: Kannas 2015, Ilvessaari ja Torosensaari 2019, Paalasmaa Metsäpirtti 2019

Strategisella yleiskaava-alueella ovat vireillä seuraavat osayleiskaavatyöt:

- Lieksa: Hattusaaren rantaosayleiskaava
- Lieksa: Kolin itärinteen rantaosayleiskaava
- Lieksa: Vuonilahden osayleiskaava
- Juuka: Pielisen rantaosayleiskaavamuutos Syväniemi [tarkistetaan vireilläolo]

5.2.3 Asemakaavoitus

Strategisen yleiskaavan suunnittelualueella on voimassa useita asemakaavoja ja ranta-asemakaavoja. Strategisen yleiskaavan ja asemakaavan suuresta mittakaavaerosta johtuen ei asemakaavatasoisten suunnitelmien analysointi tuo lisäarvoa kaavoitustyöhön. Tästä johtuen ei asemakaavoja ole tarpeen huomioida suunnittelutilannetta kuvailtaessa.

5.3 Pohjakartta

Strategisen yleiskaavatyön pohjakarttana käytetään Maanmittauslaitoksen (MML) maastotietokantaa mittakaavassa 1:100 000.

5.4 Maanomistus ja kiinteistöjako

Kaava-alueen keskeisiä maanomistajia ovat yksityiset maanomistajat, metsäyhtiöt, Lieksan kaupunki, Juuan kunta, seurakunnat ja valtio.

6 SELVITYKSET

6.1 Kaavatyön yhteydessä laadittavat selvitykset

6.1.1 Saavutettavuus

Pääasiallinen liikenneyhteys osayleiskaava-alueelle on kuutostien kautta Kolintien liittymästä. Talviaikaan Lieksan keskustaajamasta on yhteys alueelle jääteitse sekä kesäaikaan Pielisen kautta vesiteitse. Saavutettavuutta analysoidessa hyödynnetään mm. Itä-Suomen liikennestrategian toimeenpanosuunnitelmaa.

11(16)

- Osayleiskaavatyön yhteydessä laaditaan saavutettavuusanalyysi.

6.2 Aikaisemmin laaditut selvitykset ja suunnitelmat

Strategista yleiskaavaa laadittaessa voidaan hyödyntää olemassa olevia selvityksiä. Strategisen yleiskaavan mittakaava huomioiden ovat Pohjois-Karjalan kokonaismaakuntakaavaa ja vaihemaakuntakaavoja varten laaditut selvitykset parhaimmin hyödynnettävissä. Muita alueelta laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia hyödynnetään niiltä osin kuin ne vastaavat strategisen yleiskaavan tarkoitusta ja mittakaavaa.

Strategisen yleiskaavatyön lähtötietoina käytetään seuraavia selvityksiä ja suunnitelmia:

- Pohjois-Karjalan aluerakenne 2040, Sweco Ympäristö Oy 2017
- Lakeland – Saimaan matkailu ja saavutettavuus, Sweco Ympäristö Oy 2016
- Pohjois-Karjalan kauppapaikkaselvityksen päivitys, FCG 2018
- Vetovoimaisuus 2015 – Kyselytutkimus Pohjois-Karjalan ja Joensuun seudun vetovoimatekijöistä
- Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, 2007
- Öljyvapaa Pohjois-Karjala -hankkeen tiekartta, 2017
- Petroskoi–Niirala–Joensuu–Kajaani–Oulu kehittämiskäytävän esiselvitys (NiiKa), 2016
- Rantojenkäytön selvitys, 2017
- Biotalousalueidenkäytölliset ulottuvuudet, 2016
- Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, 2017
- Pohjois-Karjalan maisema-alueet 1–3
- Arkeologiset inventoinnit

7 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan vaikutusten arvioinnin lähtökohtana ovat MRL 9 § ja MRA 1 §. Vaikutuksia arvioitaessa huomioidaan kaavan tarkoitus. Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavoituksen yhteydessä arvioitavat vaikutukset kohdistuvat asiakokonaisuuksiin, joita ovat:

- alue- ja yhdyskuntarakenne
- liikenne
- palvelut ja palveluverkko
- elinkeinoelämän toimintaedellytykset
- ihmisten elinolot ja elinympäristö
- taajamakuva, maisema ja kulttuuriperintö
- luonto ja luonnonvarat

Lisäksi arvioidaan vaikutuksia yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Vaikutusten arviointi perustuu lähtötietoihin, prosessin kuluessa saataviin kannanottoihin sekä alueen nykytilan ja kaavalla mahdollistettavan tilanteen vertaamiseen.

8 OSALLISET

Osallisia voivat olla alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Alustavan tarkastelun perusteella osallisia ovat:

Maanomistajat, asukkaat, yhdistykset ja yritykset:

- suunnittelualueen asukkaat ja maanomistajat
- suunnittelualueeseen rajautuvan alueen asukkaat ja maanomistajat
- alueella toimivat seurakunnat, yhdistykset ja toimikunnat
- alueella toimivat yritykset

Viranomaiset:

- Lieksan kaupungin asianomaiset hallintokunnat
- Juuan kunnan asianomaiset hallintokunnat
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus
- Pohjois-Savon ELY-keskus
- Pohjois-Karjalan maakuntamuseo
- Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo
- Väylä
- Siun sote (pelastuslaitos)
- Poliisi [päivystystarpeen ja tehtävien lisääntyminen]
- Puolustusvoimat [kaavasijainti]
- Varsinais-Suomen ELY – sisävesien liikennöinti
- Ympäristöministeriö

Kaava-alueeseen rajautuvat naapurikunnat:

- Kontiolahti

Muut tahot:

- Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry
- Lieksan Luonnonystävät ry
- Metsähallitus
- PKS Sähkönsiirto Oy
- Jätekuukko Oy
- Digita Oy
- mobiili- ja laajakaistaoperaattorit
- energiayhtiöt
- vesiosuuskunnat
- Pielisen tietoverkko-osuuskunta

Osallisten luetteloa täydennetään tarvittaessa, kun osayleiskaavaprosessi etenee.

9 TIEDOTTAMINEN

Kaavaprosessin vaiheittaisesta etenemisestä tiedotetaan kuuluttamalla. Kuulutukset julkaistaan vaiheissa, jotka ovat:

- vireille tulo ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) asettaminen nähtäville
- kaavaluonnoksen (valmisteluaineiston) asettaminen nähtäville
- kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville
- kaavaratkaisun hyväksyminen

Kuulutukset julkaistaan Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan virallisella ilmoitustaululla, Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan internetsivuilla, Lieksan Lehdessä ja Vaarojen Sanomissa.

Kaava-aineistot ovat vaiheittain nähtävillä Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan internetsivuilla sekä osoitteissa:

- Pielisentie 3, 81700 Lieksa (1.krs) / Lieksan kaupungintalo
- Poikolantie 1, 83900 Juuka (2. krs) / Juuan kunnantalo
- Merilänrannantie 4c, 83960 Koli / Kolin seurojentalo
- Kolintie 29, Ahmovaara / Ahmovaaran monikäyttötalo

10 KAAVAPROSESSIN VAIHEET JA AIKATAULU

Tavoitteena on vuorovaikutteinen osayleiskaavaprosessi, johon osallistuvat päätöksentekijät, elinkeinoelämän edustajat, järjestöjen ja muiden sidosryhmien edustajat, viranomaistahot ja kuntalaiset. Prosessissa synnytetään positiivista keskustelua maankäytöstä ja sen vaikutuksesta alueen kehittämiseen.

10.1 Aloitus

Kaavoitusprosessin aloitusvaiheen (vaihe 1) on tavoitteena valmistua **huhtikuussa 2020**. Yleiskaavatyön ohjelmointi maaliskuu–huhtikuu 2020.

- Järjestetään aloituskokous, joka on toteutunut 25.3.2020
- Kootaan ja analysoidaan lähtötiedot
- Laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Järjestetään aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 15.4.2020
- Kerätään tietoa interaktiivisen osallistamisen kautta

Lieksan kaupunginhallitus ja Juuan kunnanhallitus päättävät Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman asettamisesta nähtäville.

Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään **nähtävillä 4.6.–31.7.2020** välisenä aikana mahdollisten mielipiteiden jättämistä varten:

- Lieksan alueella Lieksan kaupungintalon ilmoitustaululla ja asiakaspalvelupisteessä (Pielisentie 3, Lieksa) sekä Kolin seurojentalo (Merilänrannantie 4c, Koli).

- Juuan alueella edellä mainittujen molempien kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmat ovat esillä Juuan kunnantalolla (Poikolantie 1, Juuka (2. krs)) ja Ahmovaaran monikäyttötalolla (Kolintie 29, Ahmovaara).

Valmisteluvaiheen Juuan ja Lieksan yhteiset **yleisötilaisuudet** pidetään **tiistaina 16.6.2020 klo 13.30, klo 15.30 ja klo 17.30 Ahmovaaran monikäyttötalolla** (Kolintie 29, 83950 Ahmovaara). Kuhunkin tilaisuuteen tulee ilmoittautua erikseen ilmoitettavalla tavalla osallistujamäärän hallitsemiseksi.

10.2 Valmisteluvaihe

Kaavoitusprosessin valmisteluvaiheen (vaiheet 2–3) on tavoitteena valmistua **helmikuussa 2021**. Visiointi huhtikuu–syyskuu 2020, kaavaluonnos lokakuu 2020–helmikuu 2021.

- Tarkennetaan tavoitteita ja luodaan visiot
- Tehdään saavutettavuusanalyysi
- Laaditaan strateginen yleiskaavaluonnos; kaavaluonnoskartta, merkinnät ja määräykset sekä luonnosvaiheen selostus liitteineen
- Järjestetään esittelytilaisuus

Lieksan kaupunginhallitus ja Juuan kunnanhallitus päättävät kaavaluonnoksen asettamisesta nähtäville.

Strateginen yleiskaavaluonnos asetetaan nähtäville ja siitä pyydetään lausunnot asianomaisilta viranomaisilta. Kaavaluonnoksesta on mahdollista jättää mielipiteensä (MRL 62 §; MRA 30 §).

10.3 Ehdotusvaihe

Kaavoitusprosessin ehdotusvaiheen (vaihe 4) on tavoitteena valmistua **elokuussa 2021**. Kaavaehdotuksen laadinta maaliskuu–elokuu 2021.

- Laaditaan vastineet kaavaluonnoksesta saatuun palautteeseen
- Laaditaan kaavaehdotuskartta, merkinnät ja määräykset sekä ehdotusvaiheen kaavaselostus liitteineen
- Järjestetään ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu

Lieksan kaupunginhallitus ja Juuan kunnanhallitus päättävät kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville.

Strateginen yleiskaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi ja siitä pyydetään lausunnot asianomaisilta viranomaisilta. Kaavaehdotuksesta on mahdollista jättää kirjallinen muistutus (MRL 65 §, MRA 19 §).

10.4 Hyväksyminen

Kaavoitusprosessin hyväksymisvaiheen (vaihe 5) on tavoitteena valmistua **joulukuussa 2021**. Hyväksymisaineiston laadinta syyskuu–joulukuu 2021.

- Laaditaan vastineet kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen
- Viimeistellään kaavakartta, kaavamerkinnot ja kaavamääräykset sekä kaavaselostus liitteineen

Lieksan kaupunginhallitus esittää Lieksan kaupunginvaltuustolle ja Juuan kunnanhallitus Juuan kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan 2040+ Vuonislahden, napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueelle. Hyväksymispäätöksestä on mahdollista valittaa hallinto-oikeuteen.

Hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

11 YHTEYSTIEDOT

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täsmennetään ja täydennetään suunnittelun kuluessa tarpeen mukaan. Palautetta suunnitelmasta voi antaa Lieksan kaupungin osalta [kirjaamo\[at\]lieksa.fi](mailto:kirjaamo[at]lieksa.fi) tai maankäyttöyksikölle ja Juuan kunnan osalta [kirjaamo\[at\]juuka.fi](mailto:kirjaamo[at]juuka.fi) tai tekniselle virastolle tai kaava-asiakirjoja laativalle konsultille joko suullisesti tai kirjallisesti.

Lieksan kaupunki

Maankäyttöpäällikkö Jukka Haltia

osoite: Pielisentie 3, 81700 Lieksa

puhelin: 040 1044 840, sähköposti: [etunimi.sukunimi\[at\]lieksa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]lieksa.fi)

Juuan kunta

Tekninen johtaja Timo Möttönen

osoite: Poikolantie 1, 83900 Juuka

puhelin: 040 1042 601, sähköposti: [etunimi.sukunimi\[at\]juuka.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]juuka.fi)

Kaavaa laativa konsultti

SWECO - maankäyttö

Kaavoitusarkkitehti Sanukka Lehtiö

osoite: Lemminkäisenkatu 34, 20520 Turku

sähköposti: [etunimi.sukunimi\[at\]sweco.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]sweco.fi)

Juuka

KOLIN MATKAILUVISIO

17.12.2020

KOLIN ISO KUVA 2050 –TYÖSSÄ MUODOSTETTU VISIO JA KEHITTÄMISTAVOITTEET

2 000 työpaikkaa: matkailu,
palvelut, kauppa,
kuljetusala, koulutus,
pienteollisuus

Kolin visio 2050:

"Kolin matkailuvolyymien kymmenkertaistaminen nykyisestä vuoteen 2050 mennessä ja sen myötä vaikutusalueen merkittävä kehittyminen. Myönteinen vaikutus Lieksan ja Juuan työpaikkoihin ja väkilukuun"

25 000 vuodepaikkaa vuoteen 2050 mennessä. Kolin toimintojen kehittäminen nykyistä ympärivuotisemmaksi kansainvälistyvälle asiakaskunnalle

Alueen ulkoisen ja sisäisen saavutettavuuden paraneminen, ympärivuotisuuden varmistaminen, perus- ja lukiokoulutuksen säilyminen, "Koli-instituutti"

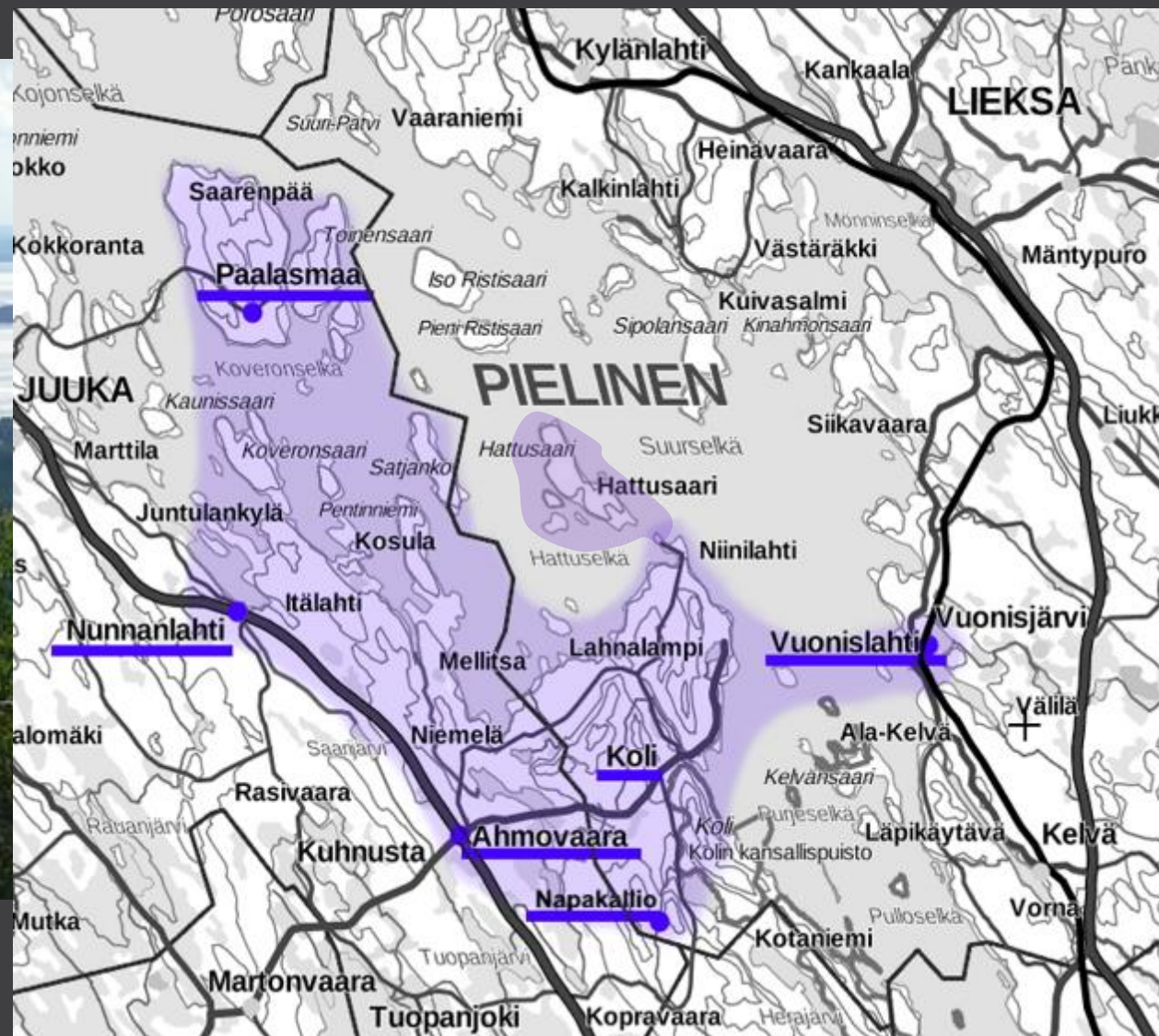
Suunnittelualueen pysyvän ja osa-aikaisen asumisen kolminkertaistaminen nykyisestä

Juuan, Paalasmaan, Nunnanlahden, Lieksan ja Vuonilahden kehittyminen Kolin kasvun myötä

- Visio muodostetaan **erikseen jokaiselle vuosikymmenelle** ja maali on vuodessa 2050
- Visio rakennetaan **yhdessä kaavatöiden ohjausryhmän ja keskeisten toimijoiden edustajien kanssa**
- Visiossa huomioidaan nopeasti muuttunut **matkailun toimintaympäristö** ja pyritään mahdollisuuksien mukaan ennakoimaan tulevia muutoksia.
- **Vision sisältö ja tavoitteet konkretisoidaan** matkailua (majoituskapasiteetti ja matkailutulo) sekä alueen väestöä ja työpaikkoja koskeviksi konkreettisiksi **mitoitustavoitteiksi** – ne ovat strategisen yleiskaavan keskeisin sisältö ja maankäytön suunnittelun pohja
- Vision muodostaminen **edellyttää strategisia valintoja** ja visiossa **kuvataan ne polut ja keinot**, joilla tavoitteisiin päästään. **Visiossa kuvataan toimenpiteiden kohdentumista alueittain.**
- Visioprosessin peilinä on Kolin Iso Kuva 2050 –prosessin visio ja tavoitteet, joita tarkastellaan tavoitteellisesti, mutta päivitetty matkailun toimintaympäristö ja kehittämisen realiteetit huomioiden

- Lähtötilannetta tarkastellaan **Kolin vaikutusalueen strateginen yleiskaava 2040+** suunnittelualueella
- Suunnittelualueeseen kuuluvat **Kolin matkailun ydinalue** (Kolin kylä lähivyöhykkeineen), **Loma-Kolin alue**, **Ahmovaaran kylä lähialueineen**, **Nunnanlahti**, **Paalasmaa** ja **Vuonislahti**

Lähtötiedot (voivat joiltakin osin poiketa strategisen yleiskaavan aluerajauksesta)

	Käyntimäärät Kolin kansallis- puistossa *)	Matkailun kaupallisten vuodepaikkojen lukumäärä alueella Rekisteröity ja rekisteröimätön majoitus	Matkailutulo vuodessa *)	Kävijöiden rahankäytön paikallis- taloudellinen Kokonaistyöllisyys- vaikutus *)	Pysyviä asukkaita suunnittelu- alueella	Loma- asuntoja suunnittelu- alueella	Kolin alueen yritysten yhteen- laskettu liikevaihto	Työpaikkoja suunnittelu- alueella
LIEKSA							13,4 M€ ****)	145 htv ****)
JUUKA							2,4 M€ *****)	25 htv *****)
YHTEENSÄ	201 800	2 500 **)	19,5 M€	150 htv	917 ***)	1 117 ***)	15,8 M€	

*) Lähde: Kolin biosfäärialueen luontomatkailusuunnitelma 2020–2025, Metsähallitus

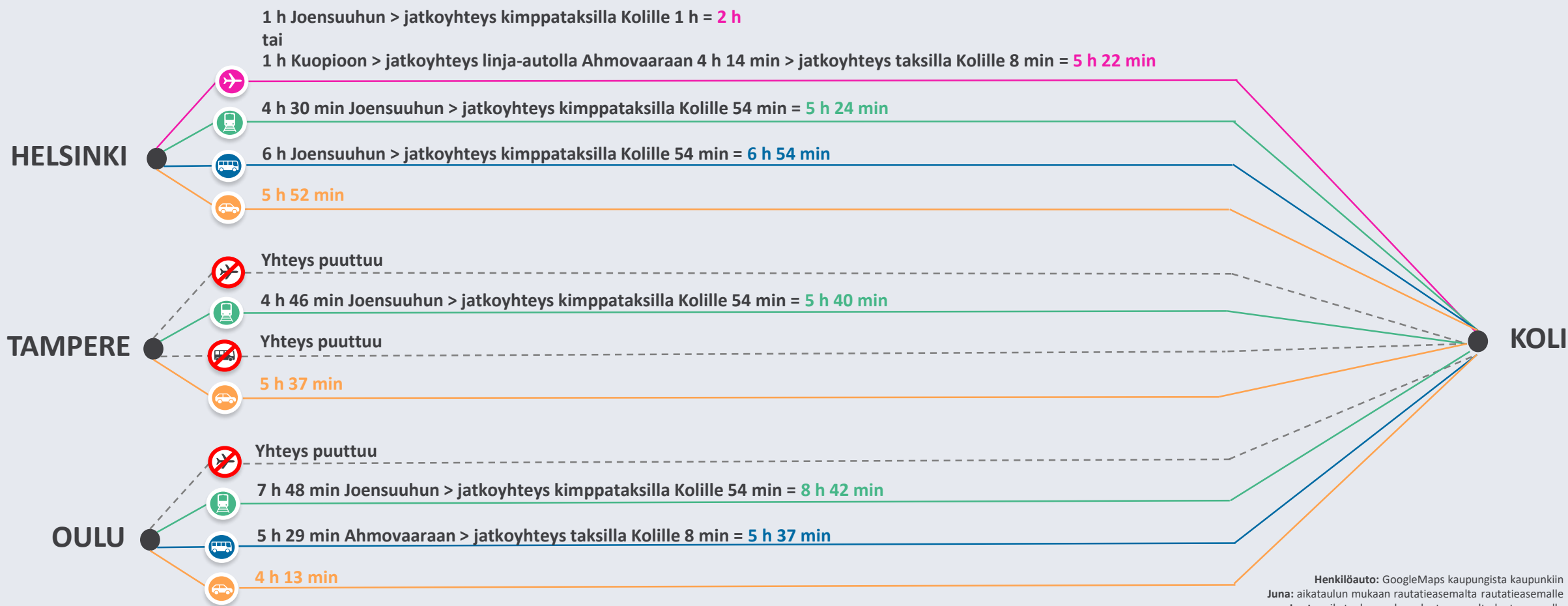
**) Sisältää sekä majoitusliikkeiden että mökkien vuodepaikat, Lähde: Kolin alueen matkailun tulo- ja työllisyystutkimus, Itä-Suomen yliopisto, 2014

***) Lähde: Tilastokeskus, YKR-ruutuaineisto

****) Lähde: Lieksan Kehitys Oy, kaikki matkailuun vaikuttavat toimijat (matkailupalveluyritykset, ravintolat, ohjelmapalvelut, liikenne, kaupat ja yhdistykset)

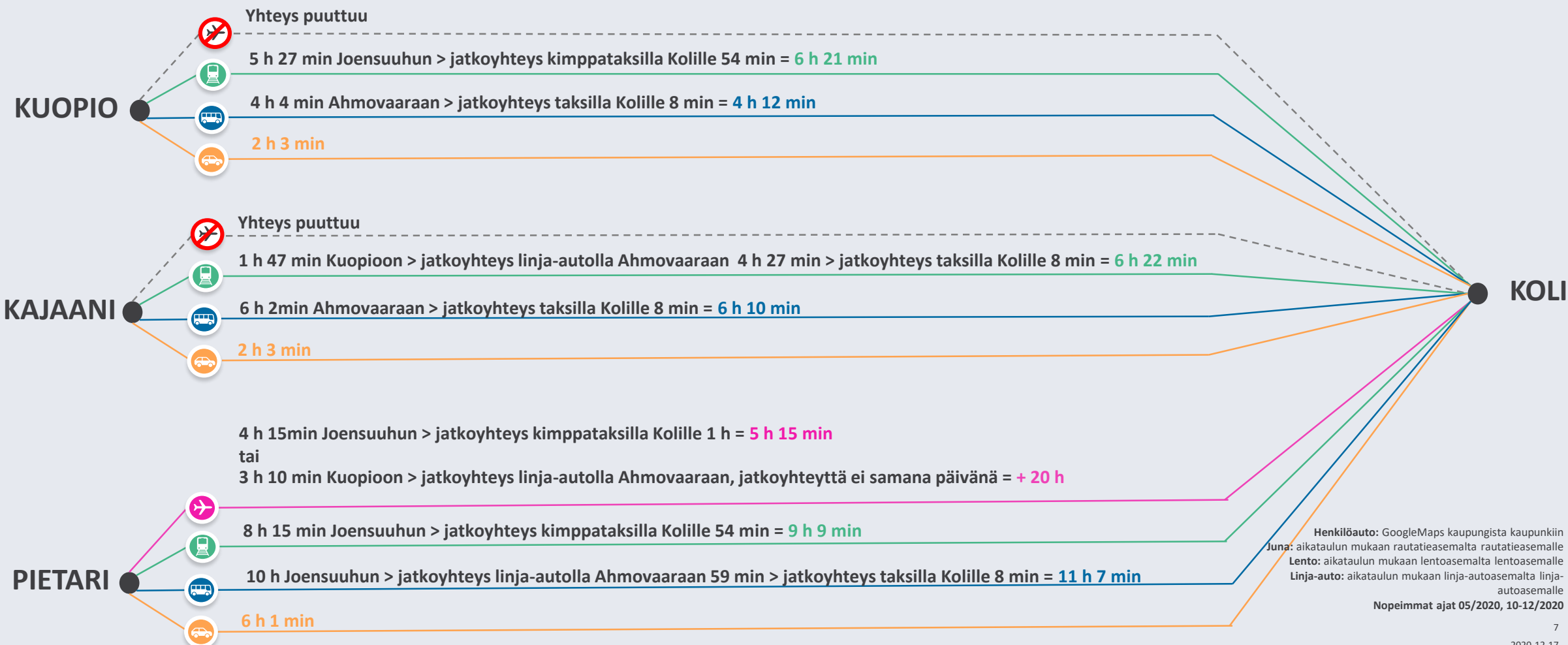
*****) Lähde: Juuan kunta, kaikki matkailuun vaikuttavat toimijat (matkailupalveluyritykset, ravintolat, ohjelmapalvelut, liikenne, kaupat ja yhdistykset)

LÄHTÖTILANNE: SAAVUTETTAVUUS JA LIIKENNE / TULOSUUNNAT

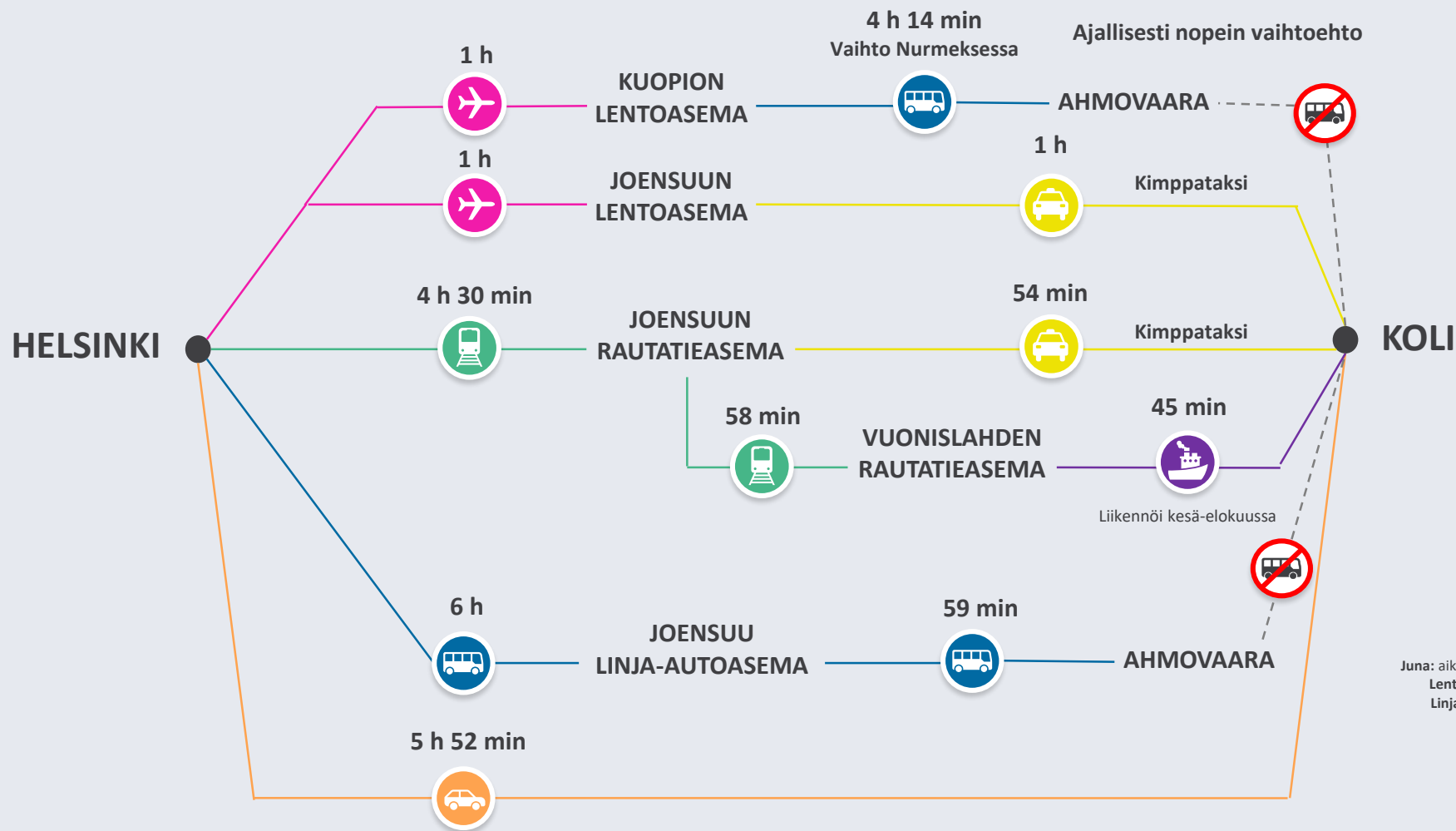
Henkilöauto: GoogleMaps kaupungista kaupunkiin
Juna: aikataulun mukaan rautatieasemalta rautatieasemalle
Lento: aikataulun mukaan lentoasemalta lentoasemalle
Linja-auto: aikataulun mukaan linja-autoasemalta linja-autoasemalle
Nopeimmat ajat 05/2020, 10-12/2020

LÄHTÖTILANNE: SAAVUTETTAVUUS JA LIIKENNE / TULOSUUNNAT

TULOSUUNNAT / HELSINKI

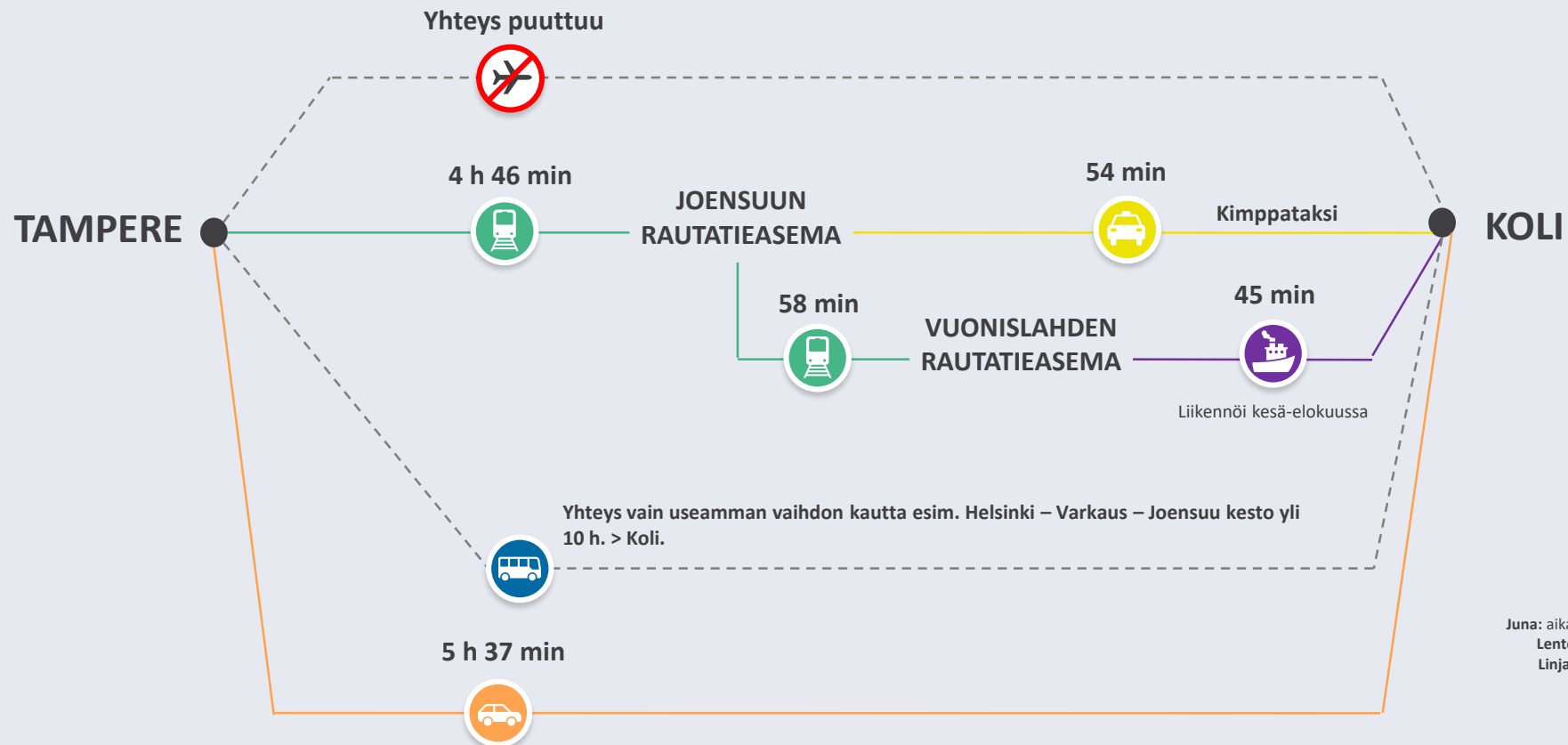
Helsingistä ei ole suoraa joukkoliikenneyhteyttä Kolille. Junalla ja linja-autolla pääsee Joensuuhun, josta on linja-autoyhteys Ahmovaaraan. Joensuu-Koli välillä operoi lisäksi kimppataksi kahdesti päivässä. Junalla pääsee lisäksi myös Vuonislahdelle, josta vesibussilla (kesästä 2021 alkaen) yhteys Kolille kesäaikaan. Lähimmät lentoasemat ovat Joensuussa ja Kuopiossa, joihin mm. Finnair lentää päivittäin.

Henkilöauto: GoogleMaps kaupungista kaupunkiin
Juna: aikataulun mukaan rautatieasemalta rautatieasemalle
Lento: aikataulun mukaan lentoasemalta lentoasemalle
Linja-auto: aikataulun mukaan linja-autoasemalta linja-autoasemalle
Nopeimmat ajat 05/2020

TULOSUUNNAT / TAMPERE

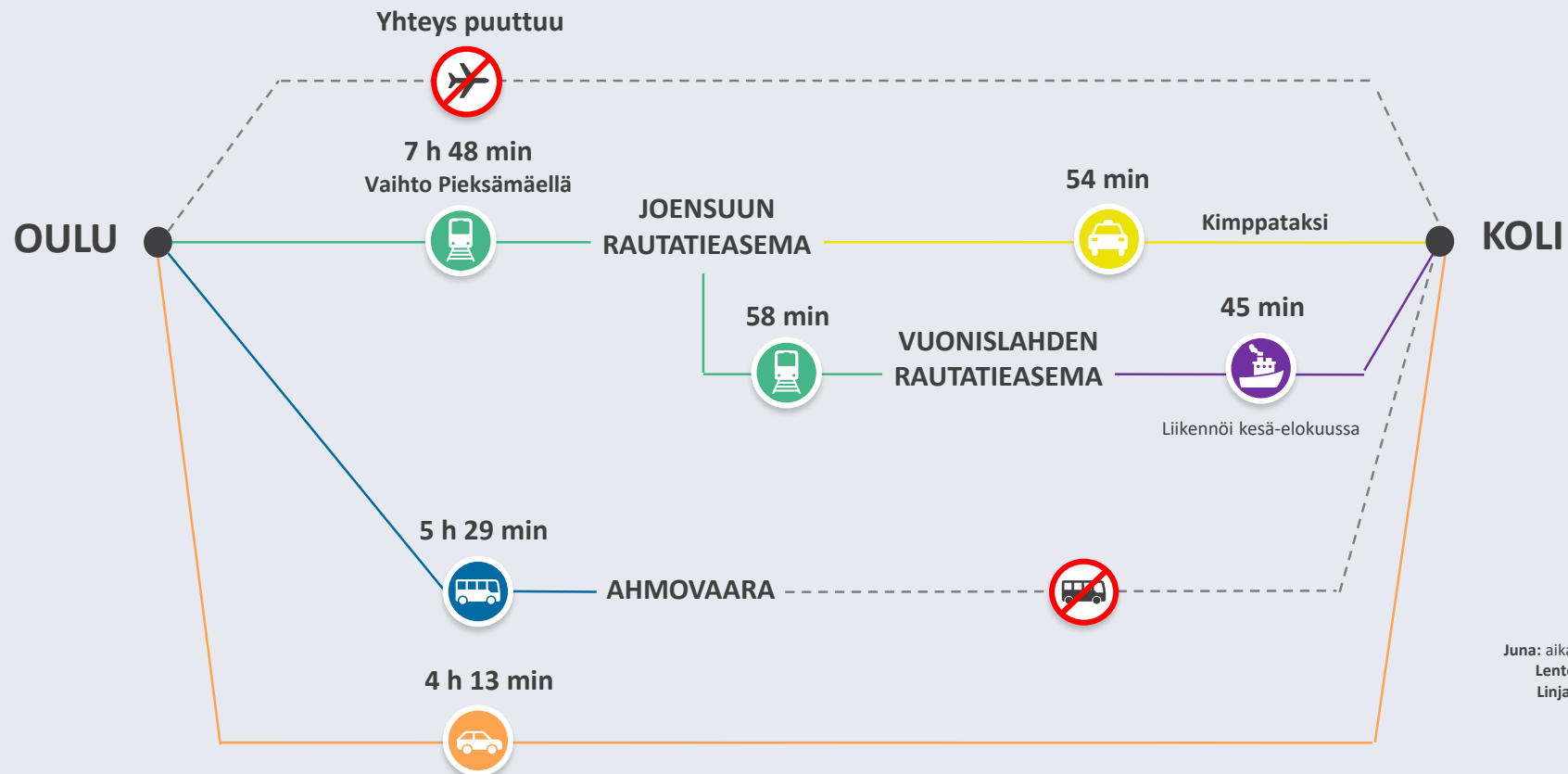
Tampereelta ei ole suoraa joukkoliikenneyhteyttä Kolille. Junalla pääsee Joensuuhun, josta on linja-autoyhteys Ahmovaaraan. Joensuu-Koli välillä operoi lisäksi kimppataksi kahdesti päivässä. Junalla pääsee lisäksi myös Vuonislahdelle, josta kantosiipialuksella yhteys Kolille kesäaikaan. Lähimmät lentoasemat ovat Joensuussa ja Kuopiossa, mutta Tampereelta ei ole suoria lentoja ko. lentoasemille. Linja-autolla ei ole suoraviivaista yhteyttä Joensuuhun eikä Kolille, vaan matka vaatii useamman vaihdon.

Henkilöauto: GoogleMaps kaupungista kaupunkiin
Juna: aikataulun mukaan rautatieasemalta rautatieasemalle
Lento: aikataulun mukaan lentoasemalta lentoasemalle
Linja-auto: aikataulun mukaan linja-autoasemalta linja-autoasemalle
Nopeimmat ajat 05/2020

TULOSUUNNAT / OULU

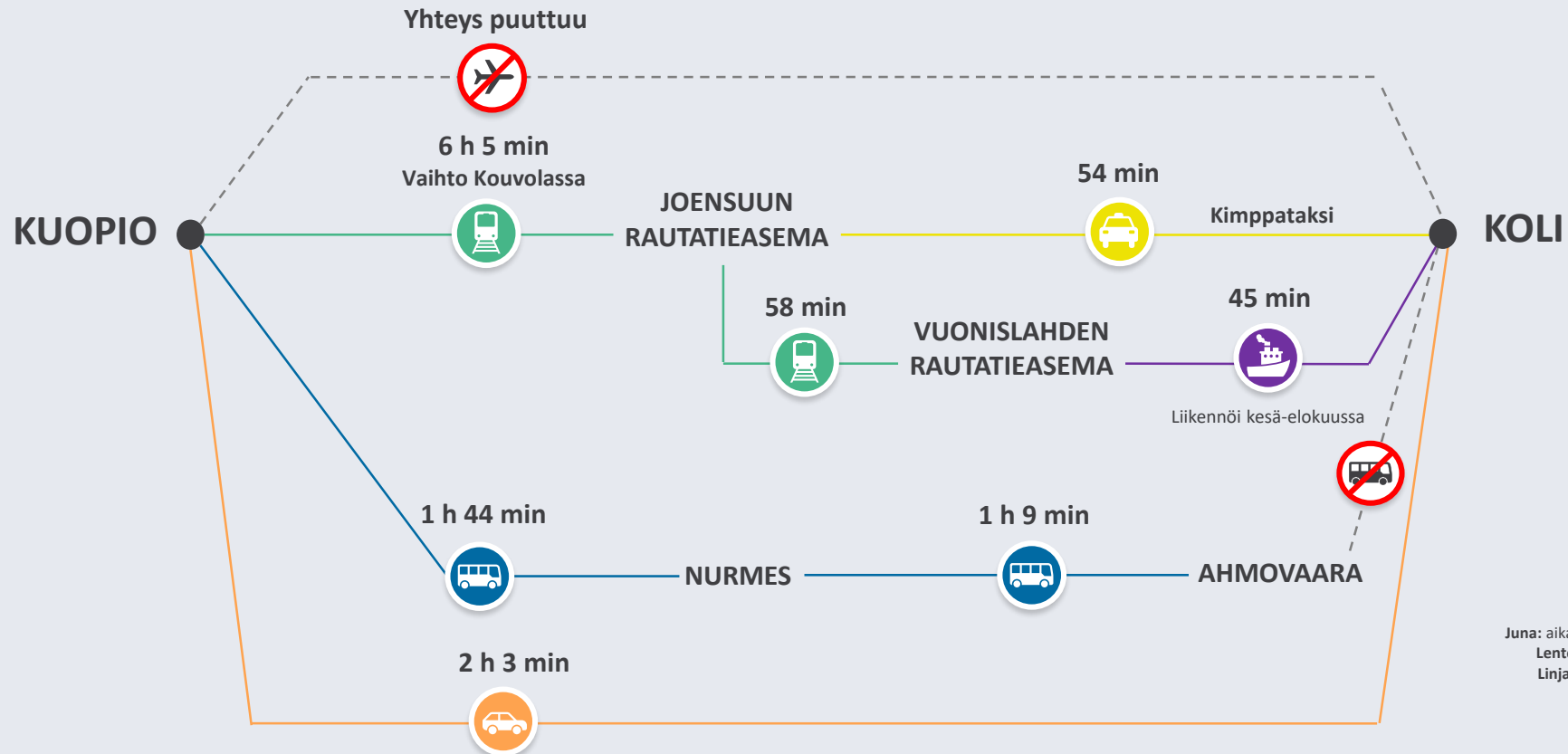
Oulusta ei ole suoraa joukkoliikenneyhteyttä Kolille, mutta linja-autolla (yhteys Oulu-Kajaani-Joensuu) pääsee Ahmovaaraan, josta matkaa Kolille on enää 9 km. Ahmovaarasta Kolille ei ole joukkoliikenneyhteyttä. Junalla pääsee Joensuuhun, josta on linja-autoyhteys Ahmovaaraan. Joensuu-Koli välillä operoi lisäksi kimpptaksi kahdesti päivässä. Junalla pääsee lisäksi myös Vuonislahdelle, josta kantosiipialuksella yhteys Kolille kesäaikaan. Lähimmät lentoasemat ovat Joensuussa ja Kuopiossa, mutta Oulusta ei ole suoria lentoja ko. lentoasemille.

Henkilöauto: GoogleMaps kaupungista kaupunkiin
Juna: aikataulun mukaan rautatieasemalta rautatieasemalle
Lento: aikataulun mukaan lentoasemalta lentoasemalle
Linja-auto: aikataulun mukaan linja-autoasemalta linja-autoasemalle
Nopeimmat ajat 05/2020

TULOSUUNNAT / KUOPIO

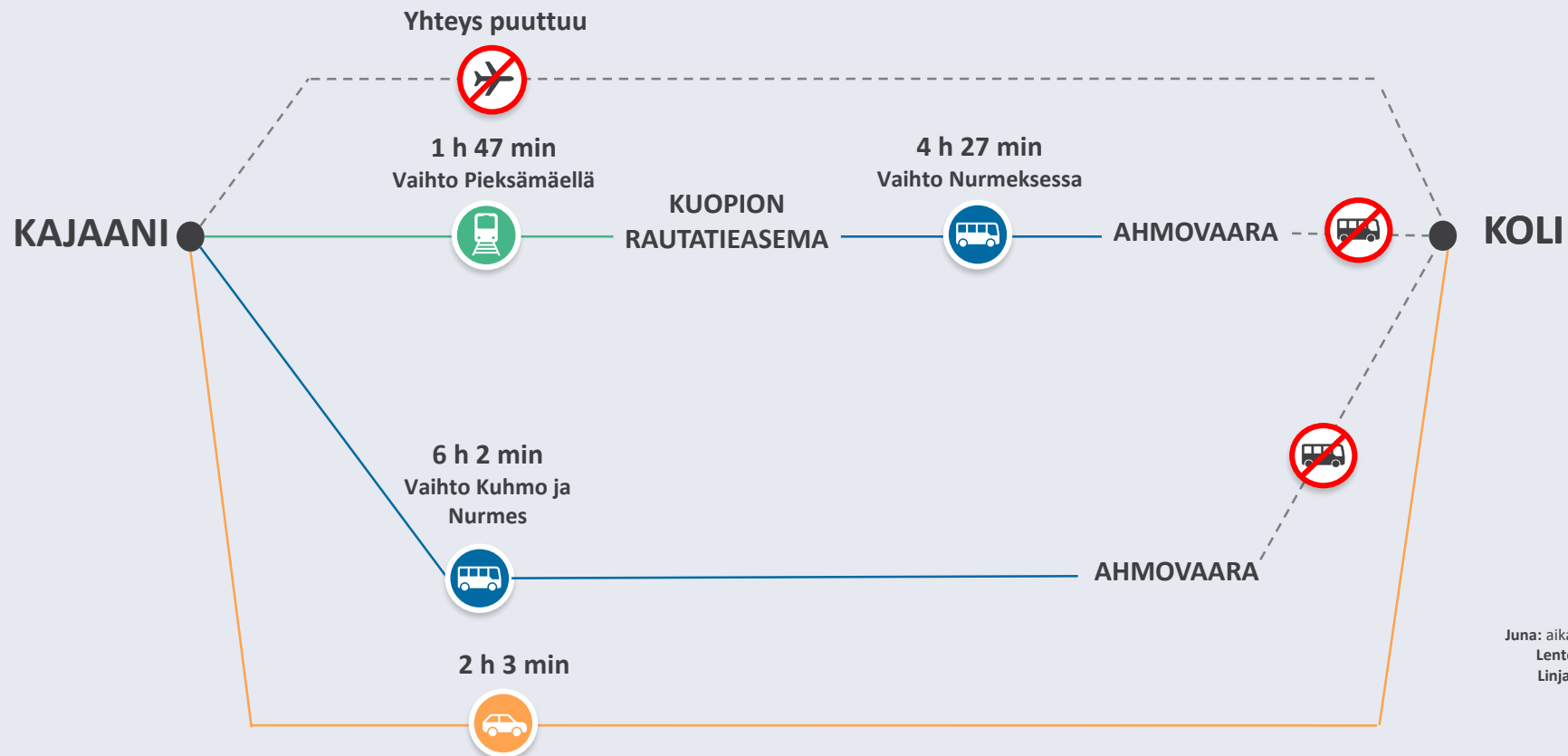
Kuopiosta ei ole suoraa joukkoliikenneyhteyttä Kolille, mutta linja-autolla (yhteys Kuopio-Nurmes-Ahmoavaara) pääsee Ahmoavaaraan, josta matkaa Kolille on enää 9 km. Ahmoavaarasta Kolille ei ole joukkoliikenneyhteyttä. Junalla pääsee Joensuuhun Kouvolan kautta, josta on linja-autoyhteys Ahmoavaaraan. Joensuu-Koli välillä operoi lisäksi kimppataksi kahdesti päivässä. Junalla pääsee lisäksi myös Vuonislahdelle, josta on kantosiipialuksella yhteys Kolille kesäaikaan. Kuopion lentoasema on yksi Kolin lähimmistä lentoasemista, joten lentoyhteyksiä Kolin suuntaan Kuopiosta ei ole.

Henkilöauto: GoogleMaps kaupungista kaupunkiin
Juna: aikataulun mukaan rautatieasemalta rautatieasemalle
Lento: aikataulun mukaan lentoasemalta lentoasemalle
Linja-auto: aikataulun mukaan linja-autoasemalta linja-autoasemalle
Nopeimmat ajat 10/2020

TULOSUUNNAT / KAJAANI

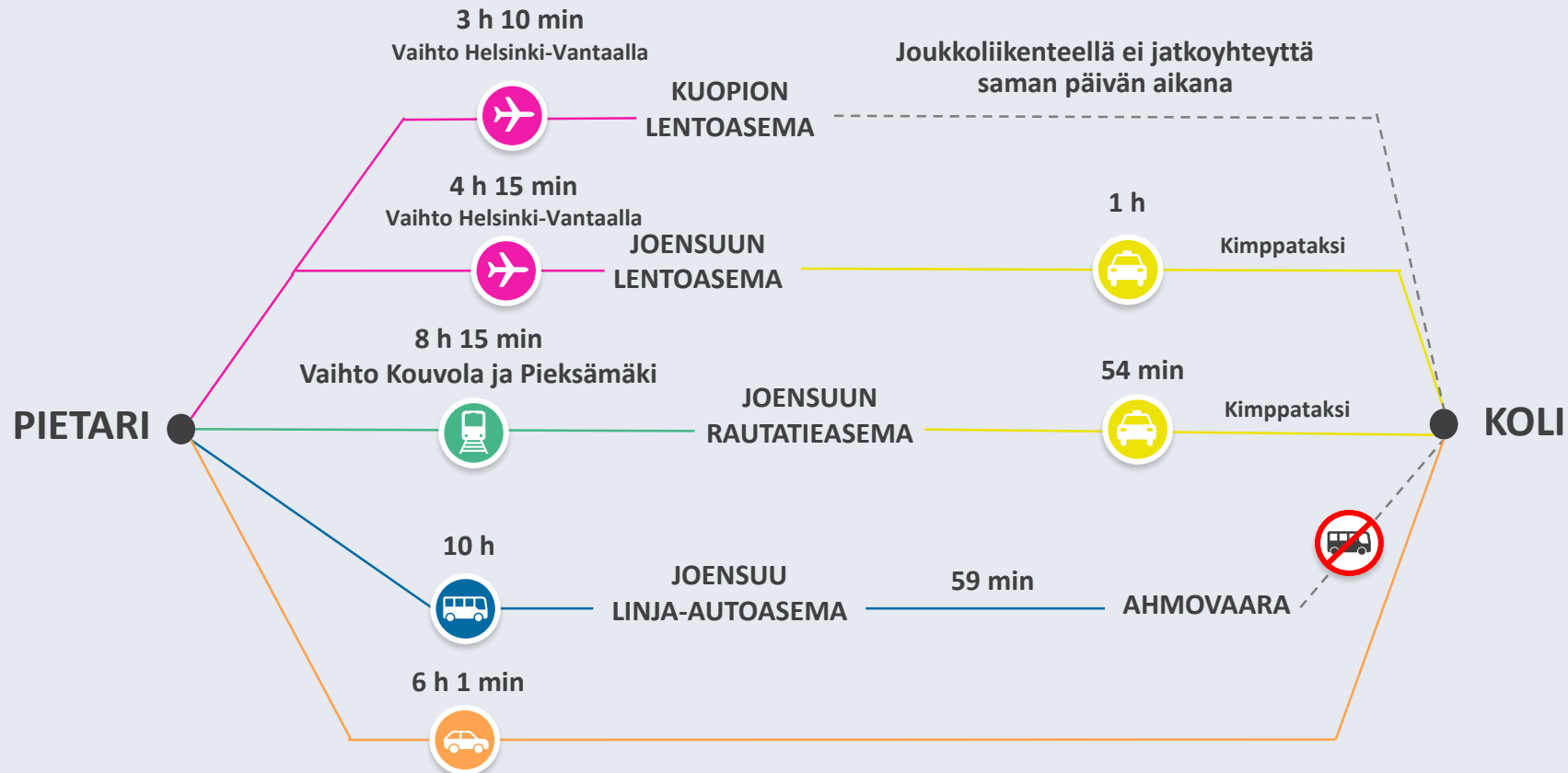
Kajaanista ei ole suoraa joukkoliikenneyhteyttä Kolille, mutta linja-autolla (yhteys Kajaani-Kuhmo-Nurmes-Ahmoavaara) pääsee Ahmoavaaraan, josta matkaa Kolille on enää 9 km. Ahmoavaarasta Kolille ei ole joukkoliikenneyhteyttä. Junalla pääsee Kuopioon Pieksämäen kautta, josta on linja-autoyhteys Nurmeksien kautta Ahmoavaaraan. Kajaanin lentoasema on yksi Kolin lähimmistä lentoasemista, joten lentoyhteyksiä Kolin suuntaan Kajaanista ei ole.

Henkilöauto: GoogleMaps kaupungista kaupunkiin
Juna: aikataulun mukaan rautatieasemalta rautatieasemalle
Lento: aikataulun mukaan lentoasemalta lentoasemalle
Linja-auto: aikataulun mukaan linja-autoasemalta linja-autoasemalle
Nopeimmat ajat 11/2020

TULOSUUNNAT / PIETARI

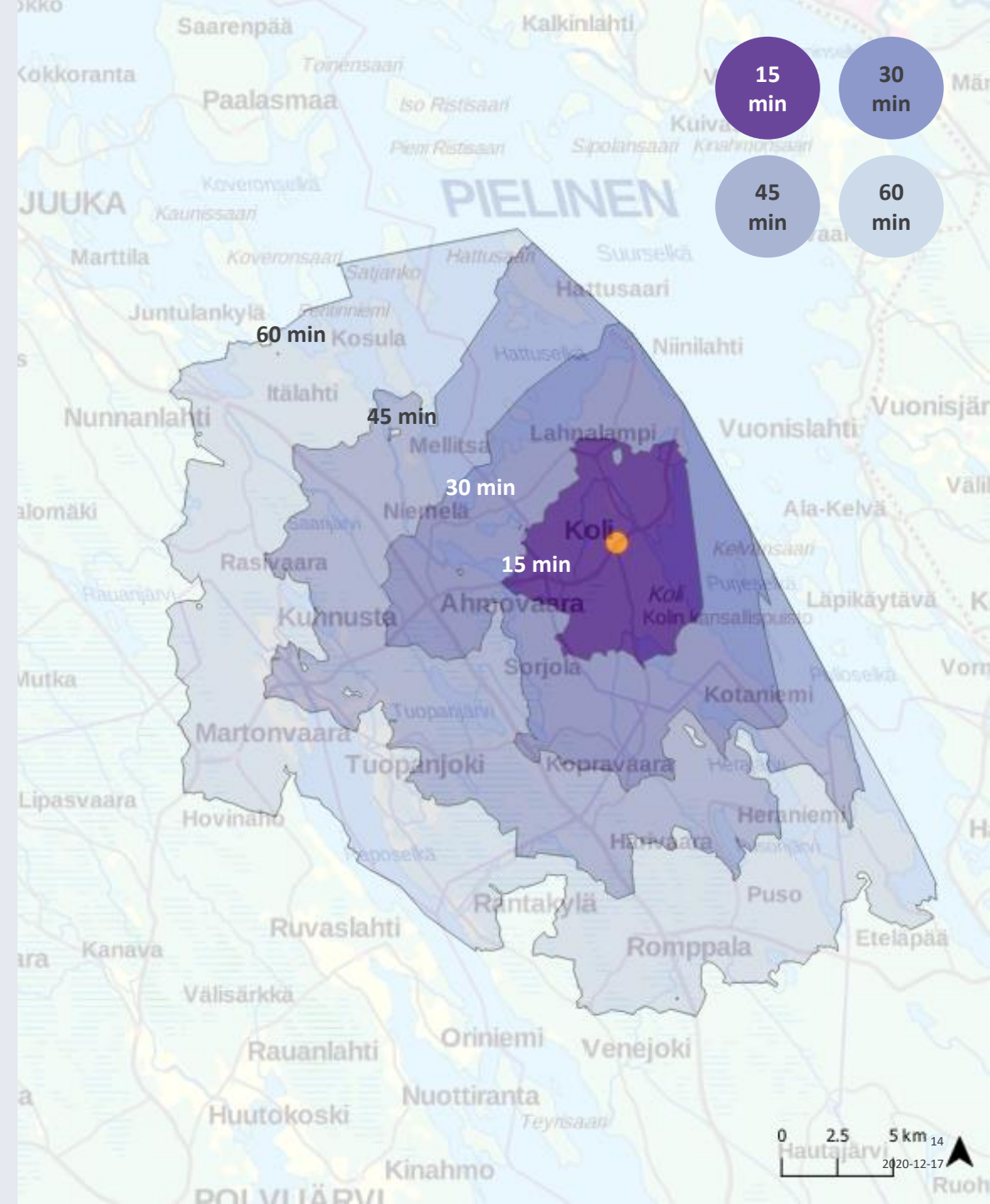
Pietarista ei ole suoraa joukkoliikenneyhteyttä Kolille. Junalla ja linja-autolla pääsee Joensuuhun, josta on linja-autoyhteys Ahmovaaraan. Joensuu-Koli välillä operoi lisäksi kimpptaksi kahdesti päivässä. Kolia lähimmät lentoasemat ovat Joensuussa ja Kuopiossa, joihin Pietarista pääsee lentäen Helsingin kautta.

Henkilöauto: GoogleMaps kaupungista kaupunkiin
Juna: aikataulun mukaan rautatieasemalta rautatieasemalle
Lento: aikataulun mukaan lentoasemalta lentoasemalle
Linja-auto: aikataulun mukaan linja-autoasemalta linja-autoasemalle
Nopeimmat ajat 12/2020

ILTALENKKI

Max 1 h saavutettavuusvyöhyke ulottuu Pohjoisessa Hattusaarelle ja Nunnanlahdelle, etelässä Hirvilahdelle ja Romppalaan ja lännessä Martonvaaraan.

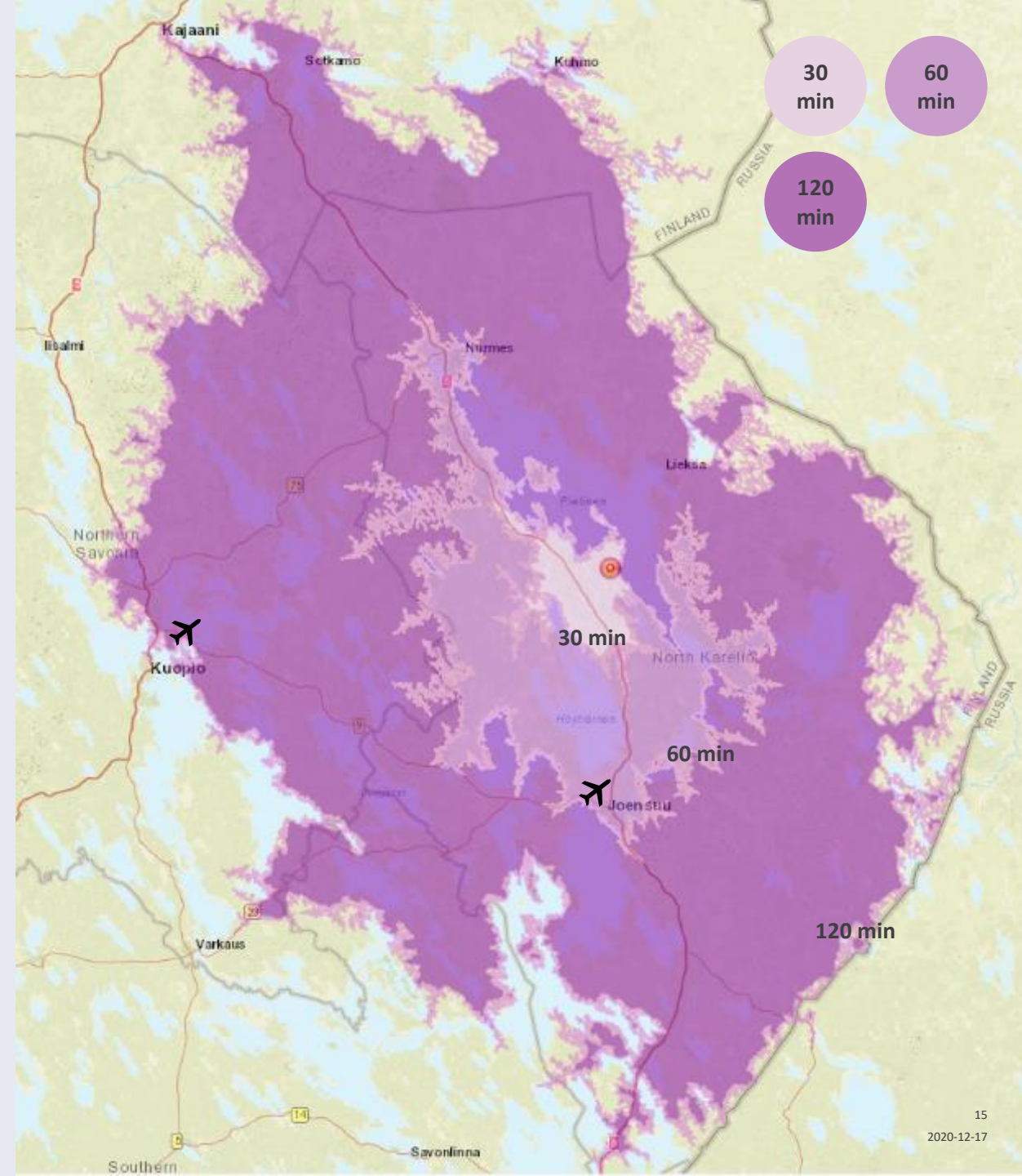

SAAVUTETTAVUUS

PÄIVÄKÄVIJÄ

MAX 2 H AJOMATKA HENKILÖAUTOLLA

Max 2 h saavutettavuusvyöhyke ulottuu Pohjoisessa Kajaaniin, etelässä Kiteen Kesälahdelle ja lännessä Kuopioon ja Varkauteen.

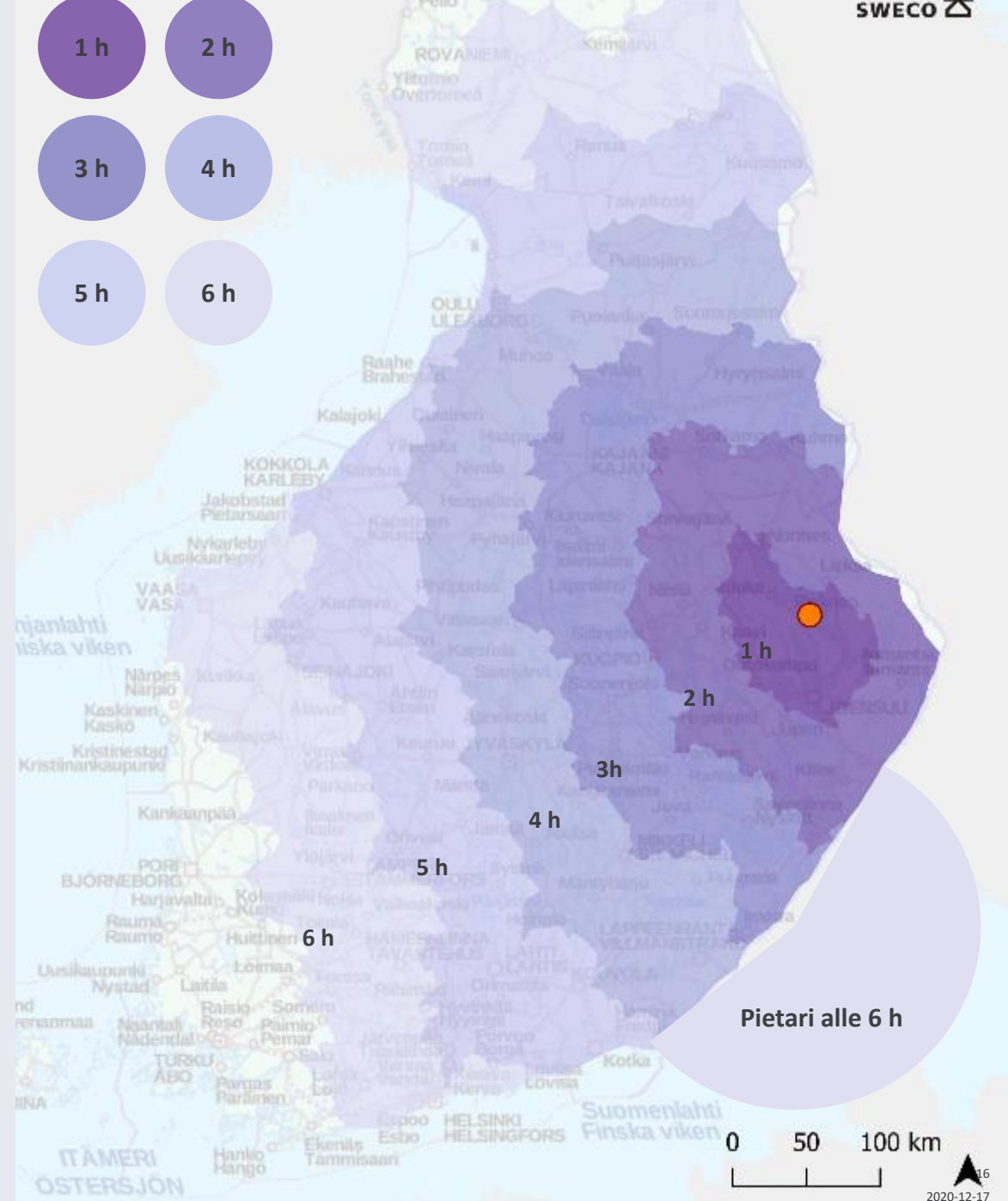
SAAVUTETTAVUUS

VIIKONLOPPUKÄVIJÄ

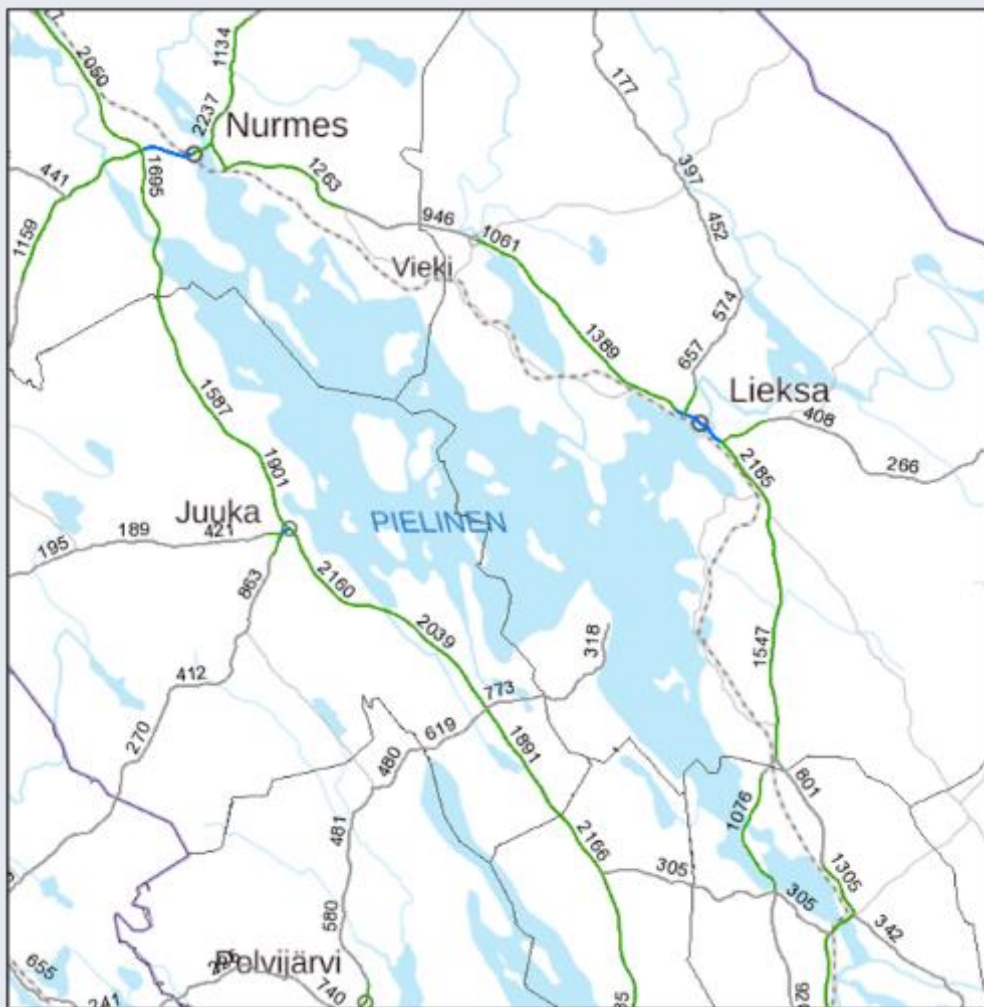
MAX 6 H AJOMATKA HENKILÖAUTOLLA

Max 6 h saavutettavuusvyöhyke ulottuu Pohjoisessa Rovaniemelle ja Sallaan, etelässä Helsinkiin ja muualle pääkaupunkiseudulle ja lännessä Tampereelle.

Venäjän puolella 6 h ajomatka kattaa koko Pietarin kaupunkiseudun.

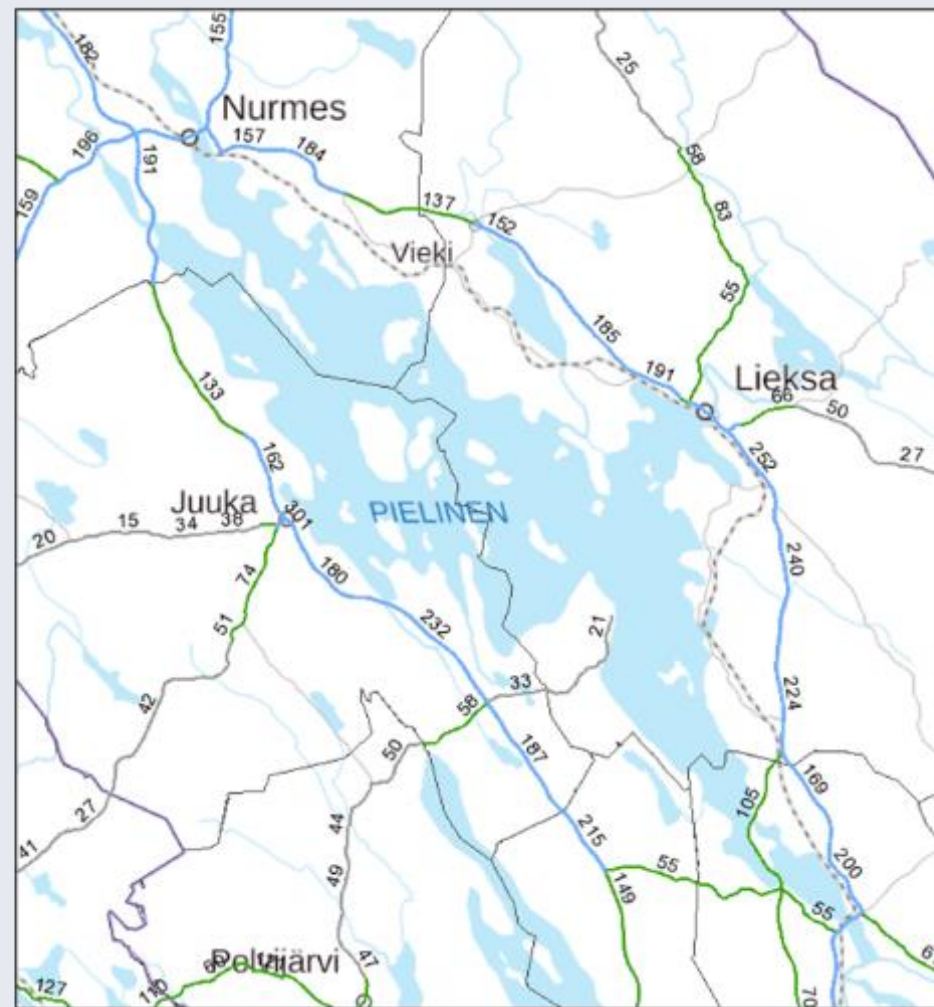

LÄHTÖTILANNE: LIIKENNEMÄÄRÄT PIELISEN YMPÄRILLÄ

Väylävirasto, Liikennemääräkartat, 05/2020

Liikennemäärä 2019, keskivuorokausiliikenne

Väylävirasto, Liikennemääräkartat, 05/2020

*Liikennemäärä 2019, raskas liikenne,
keskivuorokausiliikenne*

LÄHTÖTILANNE: LIIKENNEMÄÄRÄT PIELISEN YMPÄRILLÄ

Väylävirasto, Liikennemääräkartat raskasliikenne, 05/2020

Liikennemäärä 2019, keskivuorokausiliikenne

Väylävirasto, Liikennemääräkartat raskasliikenne, 05/2020

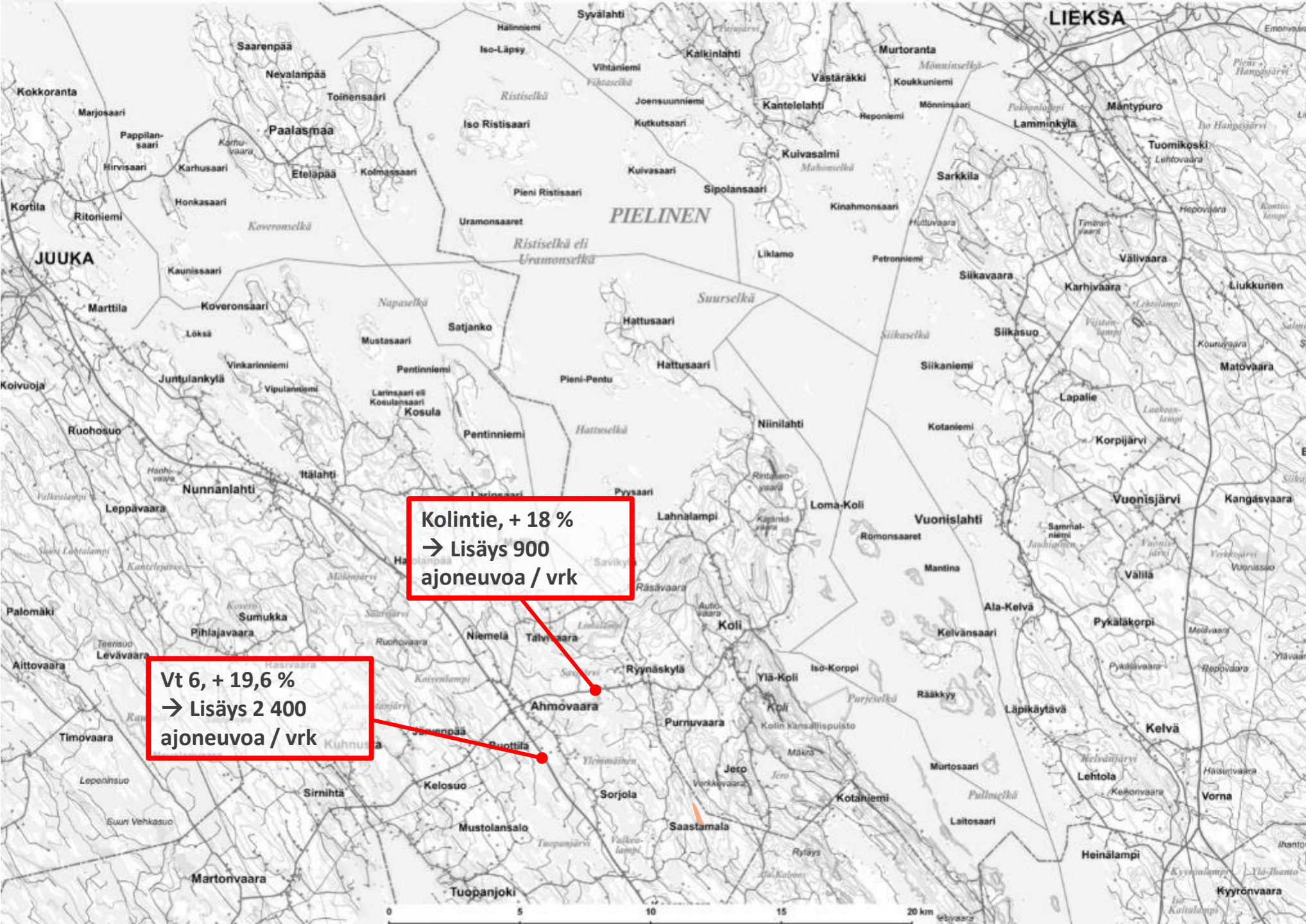
*Liikennemäärä 2019, raskas liikenne,
keskivuorokausiliikenne*

LIIKENNE-ENNUSTE VUOTEEN 2050 MENNESSÄ ILMAN MATKAILUN KEHITYMISTÄ

*Lähde: valtakunnalliset
liikenne-ennusteet
(Liikennevirasto 2018).*

Liite 2, sivu 9 (koko
dokumentin s. 182)

https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/Its_2018-57_valtakunnalliset_liikenne-ennusteet_web.pdf

MATKAILUN TRENDEJÄ 2020 -LUVULLA JA NIIDEN VAIKUTUKSIA KOLIN MATKAILUUN

Matkailussa jatkuva, vastuullisuutta korostava kasvutrendi

Korona-pandemia on voitettu, etäilystä on tullut normi

Ilmastonmuutos jatkuu, kestävän ja vastuullisen matkailun arvostus

Turvallisuushkia Euroopassa

Digitalisaation merkitys kasvaa voimakkaasti, Travel-planner matkaketjut merkittävään rooliin

Hiljaisuus, pimeys ja puhtaus ovat matkailun vetovoimatekijöitä

Kansainväliset matkailijat palaavat

Matkailuliikennettä ohjaavat ekologiset valinnat

Suomi houkuttelee turvallisena matkakohteena

Some ohjaa matkailun valintoja, yksilöllistä matkailua

Luonnon vetovoima houkuttelee

Trendit

Vaikutukset

VAIKUTUKSET MAANKÄYTTÖÖN 2020-LUVULLA

Ensisijainen
kehittämisyöhyke

Potentiaalinen
kehittämisyöhyke

Kehittämssuunta

Vesiliikenteen
kehitettävä yhteys,
talvella jäätie

Vesiliikenteen
satama

Matkailua palveleva
rautatieasema

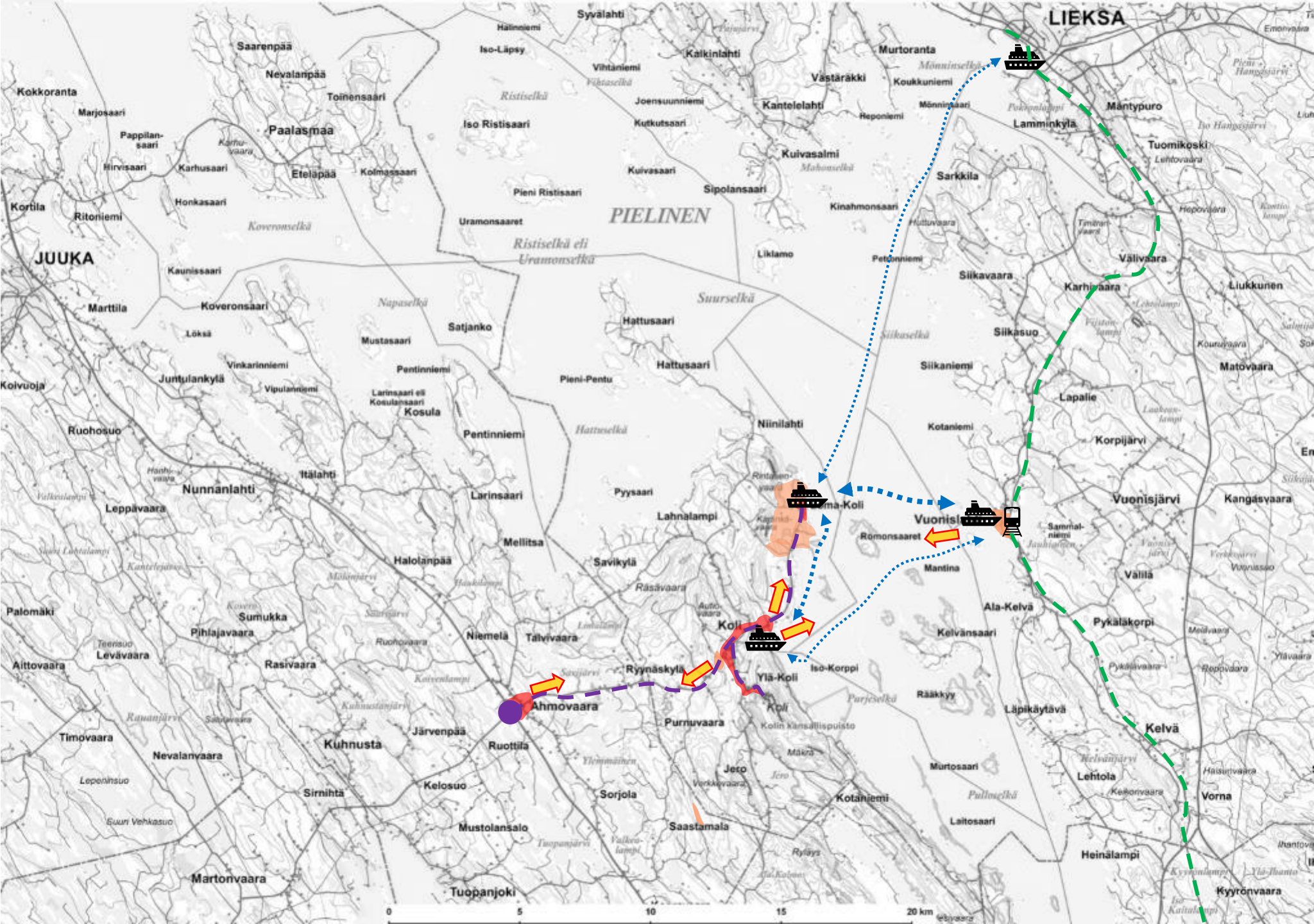
Tien parantaminen
välillä Ahmovaara –
Kolin kylä ja kevyen
liikenteen väylä
välillä Kolin kylä –
Ylä-Koli – Loma-Koli –
satama

Radan sähköistys
(Joensuu-Lieksa)

Uusi eritasoliittymä

TOTEUTUMA ALUEITTAIN 2020-LUVULLA

	KOLIN MATKAILUN YDINVYÖHYKE (Kolin kylä lähialueineen)	LOMA-KOLIN ALUE	AHMOVAARA	MUUT ALUEET (Nunnanlahti, Paalasmaa, Vuonislahti)
Rakentamiskohteet ja muut investoinnit	3-5 uutta hotellia*)	1 hotelli, Caravan-alueet / matkaparkit	1 hotelli	1 hotelli Vuonislahteen
Muutokset vuodepaikoissa	1 000 vuodepaikkaa	200 vuodepaikkaa	200 vuodepaikkaa	100 vuodepaikkaa
Uudet kaupalliset ja muut palvelut	Erillisiä ravintoloita, vuokraamo, erikoiskauppa	erillisiä ravintoloita	Vuokraamo ja erillinen kahvila	retkeilykeskus
Liikenneyhteydet ja muu infran kehittäminen	Tien parantaminen välillä Ahmovaara-Kolin kylä ja kevyen liikenteen väylä välillä Kolin kylä - Ylä-Koli ja Kolin kylä - satama, bussiyhteys ja 2 joukko-liikenteen vuoroa päivässä Kolin kylälle, sähköauto- ja pyöräparkit, uusi satama Purnulahteen	Uusi vesibussi (reittiyhteys myös Purnulahteen), kevyen liikenteen väylä välillä Kolin kylä - Loma-Koli	Bussiterminaali Kolin porttiin (Vt 6 itäpuolelle), Liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet Ahmovaaran liittymään, mukaan lukien eritasoliittymä Ahmovaaraan	Raiteilla pidemmät ostoliikenteen sopimukset, radan sähköistäminen Joensuusta Lieksaan
Asuinrakentaminen (pysyvä)	Ympärivuotista asumista ja vuokra-asuntoja matkailu-työntekijöille		1-2 rivitaloa ja omakotitontteja	Nunnanlahti: omakotitalorakentamiseen soveltuvia rantatontteja
Lomarakentaminen	Kolin kylän ympärille uutta lomarakentamista	Uusia huviloita hotellin läheisyyteen	Loma-asuntoja Ahmovaaraan	Vuonislahteen loma-asuntotontteja, Paalasmaa rantatontteja 6-7
Muut toimenpiteet	Asiakaslähtöisten palvelu-toimijoiden aktiivinen haku, kestävän/vastuullisen matkailun kehittäminen	Huomioidaan alueen luonto ja maisema		

* Sisältää mm. tavanomaiset hotellit, huoneistohotellit, Stop & Go -hotellit, retkeilyhotellit / retkeilymajat ym.

KONKREETTISET TOIMENPITEET JA KEHITTÄMISEN KEINOT 2020-LUVULLA

	KONKREETTISET TOIMENPITEET KOKO SUUNNITTELUALUEELLA	KEINOT JA KEHITTÄMISPOLUT
Rakentamiskohteet ja muut investoinnit	Useita uusia hotellihankkeita alkaen Kolin matkailun ydinvyöhykkeiltä	Kaavoitus ja aktiivinen investorihaku
Muutokset vuodepaikoissa	1 500 uutta vuodepaikkaa	Ympärivuotisen tarjonnan kehittäminen, tapahtuma- ja aktiviteettitarjonta
Uudet kaupalliset ja muut palvelut	Uusia ravintoloita, vuokraamoja ja erikoiskauppaa	Kaavoitus ja palvelujen kehittäminen majoitus-rakentamisen rinnalla
Liikenneyhteydet ja muu infran kehittäminen	Ensisijaisia Ahmovaara-Koli tieyhteyden parantaminen ja kevyen liikenteen yhteydet; turvallinen ja toimiva bussiliikenne Kolin kylälle saakka, pysäköinnin järjestäminen ydinalueella, saavutettavuuden parantaminen myös Kuopion lentokentältä, Purnulahteen satama ja vesibussi, Kolin alueen liittymien kehittäminen	Kaavoitus ja liikennesuunnittelu, vesiliikenne-operaattorin haku ja kehitystyö, radan sähköistäminen välillä Joensuu-Lieksa aloitetaan, työ valmistuu 2020-luvun aikana.
Asuinrakentaminen (pysyvä)	Uutta ympärivuotista asumista ydinvyöhykkeellä, uusia vuokra-asuntoja läheltä majoituskohteita	Kaavoitus ja aktiivinen asuntomarkkinointi
Lomarakentaminen	Loma-asuntojen vaiheittainen uudistaminen, uudet lomahuoneistot Ahmovaara, Kolin kylä, Loma-Koli ja Vuonisolahti	Kaavoitus ja markkinointi
Muut toimenpiteet	Asiakaslähtöisten palvelutoimijoiden aktiivinen haku, Kolin matkailukeskukseen kestävän matkailun sertifikaatti (Sustainable Travel Finland/STF)	Aktiivinen markkinointi

MATKAILUN TRENDEJÄ 2030 -LUVULLA JA NIIDEN VAIKUTUKSIA KOLIN MATKAILUUN

Hiljaisuus, pimeys ja puhtaus korostuvat edelleen matkailun vetovoimatekijöinä

Yksilölliset palvelut kysyttyjä

Ilmastonmuutosta ei voi pysäyttää

Kestävyys ja teknologiat ovat muuttaneet liikkumisen, oman auton käyttö vähenee

Kolin matkailukonseptit vetävät myös sesonkien ulkopuolella

Digikaupan kautta räätälöityjen palvelujen osto

Sula Pielinen mahdollistaa pitkän vesimatkailusesongin

Sähkölentokoneiden operointi Kolille, autonominen liikenne koko alueella

Trendit

Vaikutukset

VAIKUTUKSET MAANKÄYTTÖÖN 2030-LUVULLA

Ensisijainen
kehittämisvyöhyke

Potentiaalinen
kehittämisvyöhyke

Kehittämissuunta

Vesiliikenteen
kehitettävä yhteys

Vesiliikenteen yhteys
Kehitetty

Vesiliikenteen satama

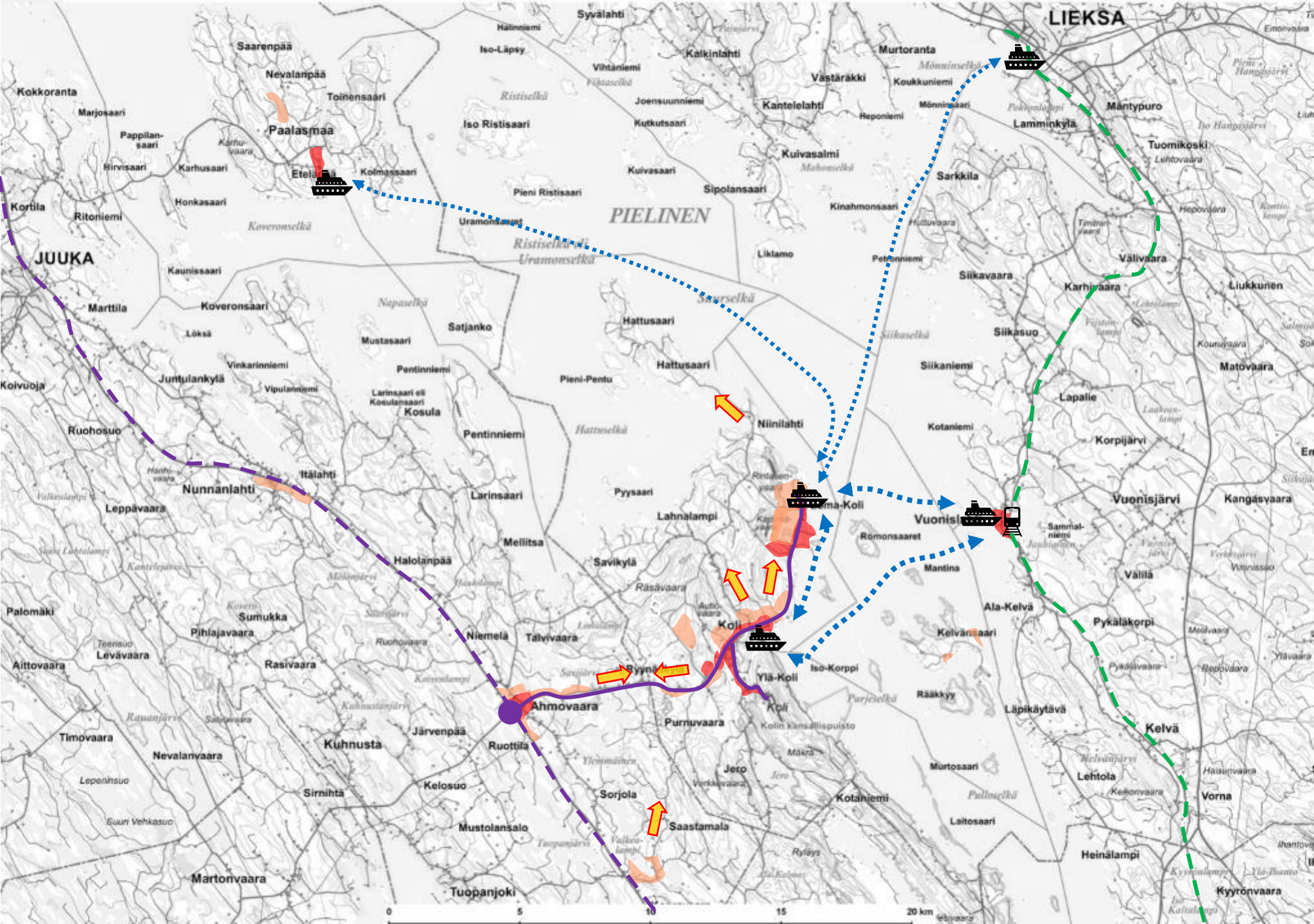
Matkailua palveleva
rautatieasema

Tien parantaminen (Vt
6 liittymät) ja
pyörävyä lä välillä
Ahmovaara– Kolin
kylä–Loma-Koli

Tie parannettu

Eritasoliittymä

Radan sähköistys
tehty (Joensuu-Lieksa)

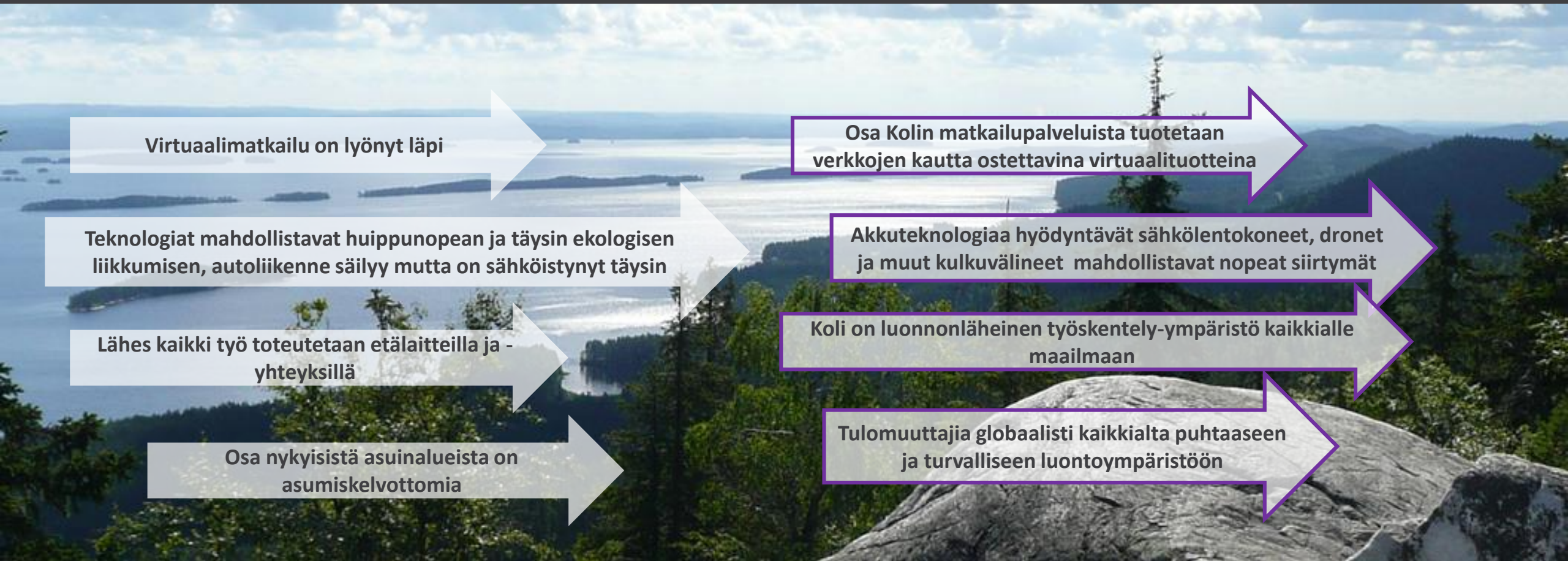
TOTEUTUMA ALUEITTAIN 2030-LUVULLA

	KOLIN MATKAILUN YDINVYÖHYKE (Kolin kylä lähialueineen)	LOMA-KOLIN ALUE	AHMOVAARA	MUUT ALUEET (Nunnanlahti, Paalasmaa, Vuonisolahti)
Rakentamiskohteet ja muut investoinnit	2-4 hotellia (Kolin kylä ja Ahmovaaran suunta)	2 hotellia, lomakiinteistöjä, Caravan-alueet / matkaparkit	1-2 uutta hotellia (rakentamista Kolin suuntaan)	hotelleja, Vuonisolahti, Rekiniemi, Paalasmaa, Nunnanlahti, Kelvänsaari
Muutokset vuodepaikoissa	3 000 vuodepaikkaa	2 000 vuodepaikkaa	300 vuodepaikkaa	700 vuodepaikkaa
Uudet kaupalliset ja muut palvelut	Shoppailukylä, erillisiä ravintoloita, erikoiskauppaa	Erillisiä ravintoloita, luontomatkailun aktiviteettikeskus	Kaupallisia palveluja, tuotantotoimintaa (portti)	Erillinen ravintola, retkeilykeskus
Liikenneyhteydät ja muu infran kehittäminen	Kevyen liikenteen väylä (Ahmovaarasta), sähkökäyttöiset liikenne- välineet oman auton käytön vähentyessä, vesiliikenne Purnulahti – Vuonisolahti	Vesimatkailun kohde, tiivis yhteys Pielisen yli, pyöräväylä välillä Kolin kylä – Loma-Koli	Kevyen liikenteen väylä Kolin kylälle, sähköauto- ja pyöräparkit	Vuonisolahti ja Paalasmaa risteilysatamat, lisävuorot raideliikenteeseen
Asuinrakentaminen (pysyvä)	Omakotiasumista kylän pohjoispuolelle	Vuokra-asuntoja ja omakotitaloja	Vuokra-asuntoja ja omakotitaloja	Tiivistä uutta kyläasumista
Lomarakentaminen	Loma-asuntoja Ahmovaaran ja Lahnalammen suuntiin	Uusia Loma-asuntoja hotellin läheisyyteen	Loma-asumista Ahmovaaraan	Loma-asuntoja Vuonisolahti, Paalasmaa
Muut toimenpiteet	Kolin kylästä matkailukoulutusympäristö, kestävän/vastuullisen matkailun kehittäminen	Toimivan vesiliikenteen toteuttaminen, risteilyt	Palveluportin rakentuminen, matkailun tuotantotoiminta	Pielisen vesimatkailualue

KONKREETTISET TOIMENPITEET JA KEHITTÄMISEN KEINOT 2030-LUVULLA

	KONKREETTISET TOIMENPITEET KOKO SUUNNITTELUALUEELLA	KEINOT JA KEHITTÄMISPOLUT
Rakentamiskohteet ja muut investoinnit	Ydinvyöhykkeen voimakas matkailurakentaminen, joka sovitettu maisemaan ja luonnonympäristöön	Kaavoitus ja aktiivinen investorihaku
Muutokset vuodepaikoissa	6 000 uutta vuodepaikkaa, joista hyvin merkittävä osa hotelleissa, runsaasti uusia investointeja	Uudet tuotteet ympärivuotisesti, aktiviteettien kehittämistä uusien kumppanien kanssa
Uudet kaupalliset ja muut palvelut	Kolin ydinalueen kylämäinen matkailukeskus palveluineen, hotelli-investoinnit kylän ympärillä, palveluportit	Kaavoitus ja palvelurakentaminen rinnan majoituskapasiteetin lisäyksen kanssa
Liikenneyhteydet ja muu infran kehittäminen	Sähköinen sisäinen liikenne voimistuu oman auton käytön vähentyessä, kevyen liikenteen väylät, nykyistä ekologisempi ja toimivampi vesibussi	Merkittävät liikenneinvestoinnit ja liikenteen uudet rahoitusmallit, matkailukeskusten välisten tieyhteyksien parantaminen
Asuinrakentaminen (pysyvä)	Runsaasti vakituista asumista, loma-asumista, etätyöntekoa ja matkailua yhdistäviä asumisen konsepteja ja rakentamista, alueen väkiluvun kasvu	Kaavoitus ja aktiivinen uusien konseptien asuntomarkkinointi
Lomarakentaminen	Uudet vapaa-ajan asumisen konseptit, ympärivuotinen loma-asuminen ja kakkosasuminen	Kaavoitus ja uuden vapaa-ajan asumisen mallien aktiivinen markkinointi
Muut toimenpiteet	Matkailun koulutusympäristö, kansainväliset kumppanit ja operaattorit, Vastuullinen ja kestävä matkailu kiinteä osa yritystoimintaa	Koulutuskumppanien haku, aktiivinen, kansainvälinen markkinointi

MATKAILUN TRENDEJÄ 2040 -LUVULLA JA NIIDEN VAIKUTUKSIA KOLIN MATKAILUUN

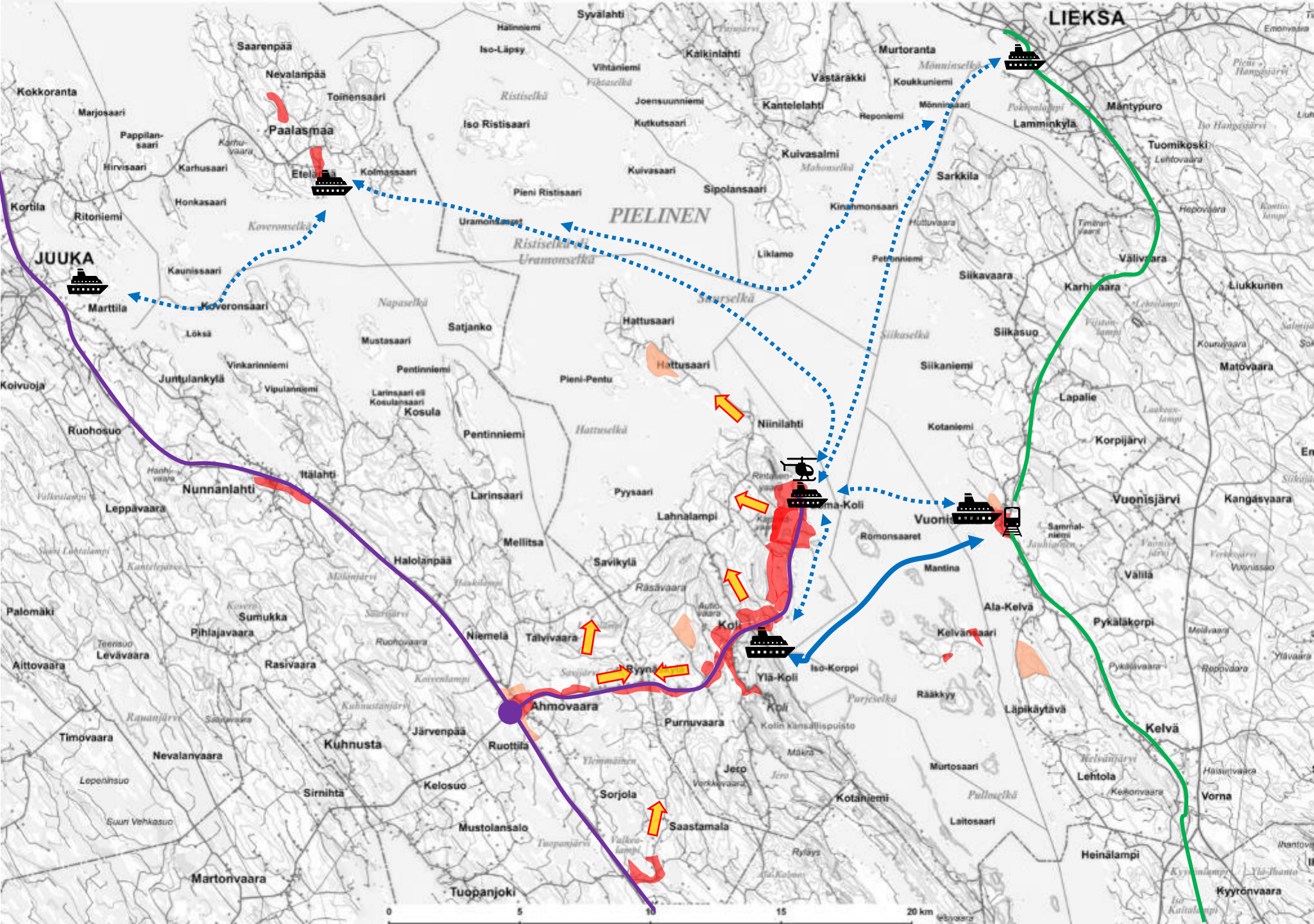

Trendit

Vaikutukset

VAIKUTUKSET MAANKÄYTTÖÖN 2040-LUVULLA

- Ensisijainen kehittämisvyöhyke
- Potentiaalinen kehittämisvyöhyke
- Kehittämissuunta
- Vesiliikenteen kehitettävä yhteys
- Vesiliikenteen yhteys
- Vesiliikenteen Shuttle
- Vesiliikenteen satama
- Matkailua palveleva rautatieasema
- Vesilentoesema / tulevaisuuden lentoliikenne
- Tie parannettu
- Eritasoliittymä
- Rata sähköistetty välillä Joensuu-Lieksa

TOTEUTUMA ALUEITTAIN 2040-LUVULLA

	KOLIN MATKAILUN YDINVYÖHYKE (Kolin kylä lähialueineen)	LOMA-KOLIN ALUE	AHMOVAARA	MUUT ALUEET (Nunnanlahti, Paalasmaa, Vuonisolahti)
Rakentamiskohteet ja muut investoinnit	Uusia hotelleja ydinalueella	Matkailukeskus: uusia hotelleja, Caravan-alueet / matkaparkit	Matkailuportti jossa hotelli- ja erähotellimajoitusta	Vuonisolahti kehittynyt matkailuportti, muilla alueilla erähenkiset keskukset
Muutokset vuodepaikoissa	8 000 vuodepaikkaa (Koli, Purnulahti, matkailu- vyöhykkeillä Ahmovaaran ja Loma-Kolin suuntiin)	4 500 vuodepaikkaa (Loma- Kolin ydinalue, Rintasen-vaara, Käränkävaara), yhtenäinen matkailuvyöhyke Kolin kylälle saakka	1 500 vuodepaikkaa (Ahmovaaran kylästä Kolin suuntaisilla vyöhykkeillä), yhtenäinen matkailuvyöhyke Kolin kylälle saakka	1 000 vuodepaikkaa (Nunnanlahti, Paalasmaan ydinalue, Kelvänsaari, Vuonislahden Ala-Kelvä)
Uudet kaupalliset ja muut palvelut	Kylämäinen keskusta jossa ”pikkukaupungin palvelut”	Monipuolinen matkailu- ja aktiviteettikeskus	Matkailuportti (matkailun tuotantoa ja palvelutyöpaikkoja)	Ympärivuotiset luonto- ja erämatkailukeskukset
Liikenneyhteydet ja muu infran kehittäminen	Luonnonläheinen kävely- ja pyöräily-ympäristö, lähireitit ja sähköinen liikenne	Vesilentoasema (Joensuu-Koli), Drone-kenttä ja risteilykeskus	Optio sähkölentokentälle	Vuonislahden asema porttina
Asuinrakentaminen (pysyvä)	Uutta, pysyvää asumista työntekijöille ja tulomuuttajille	Järven läheisyyteen uudet rantarakentamisen konseptit	Kasvava asuinalue	Uudentyyppistä kyläasumista
Lomarakentaminen	Ympärivuotisessa ja etäkäytössä olevia loma-asuntoja	Ympärivuotisessa ja etäkäytössä olevia loma-asuntoja	Ympärivuotisessa ja etäkäytössä olevia loma-asuntoja	Ympärivuotisessa ja etäkäytössä olevia loma-asuntoja
Muut toimenpiteet	Kansainvälinen luontomatkailun koulutus, kestävän/vastuullisen matkailun kehittäminen	Ympärivuotinen tapahtumakeskus	Uusia yrityksiä ja kansainvälisiä toimijoita	Kylille tulomuuttoa uusien konseptien myötä

KONKREETTISET TOIMENPITEET JA KEHITTÄMISEN KEINOT 2040-LUVULLA

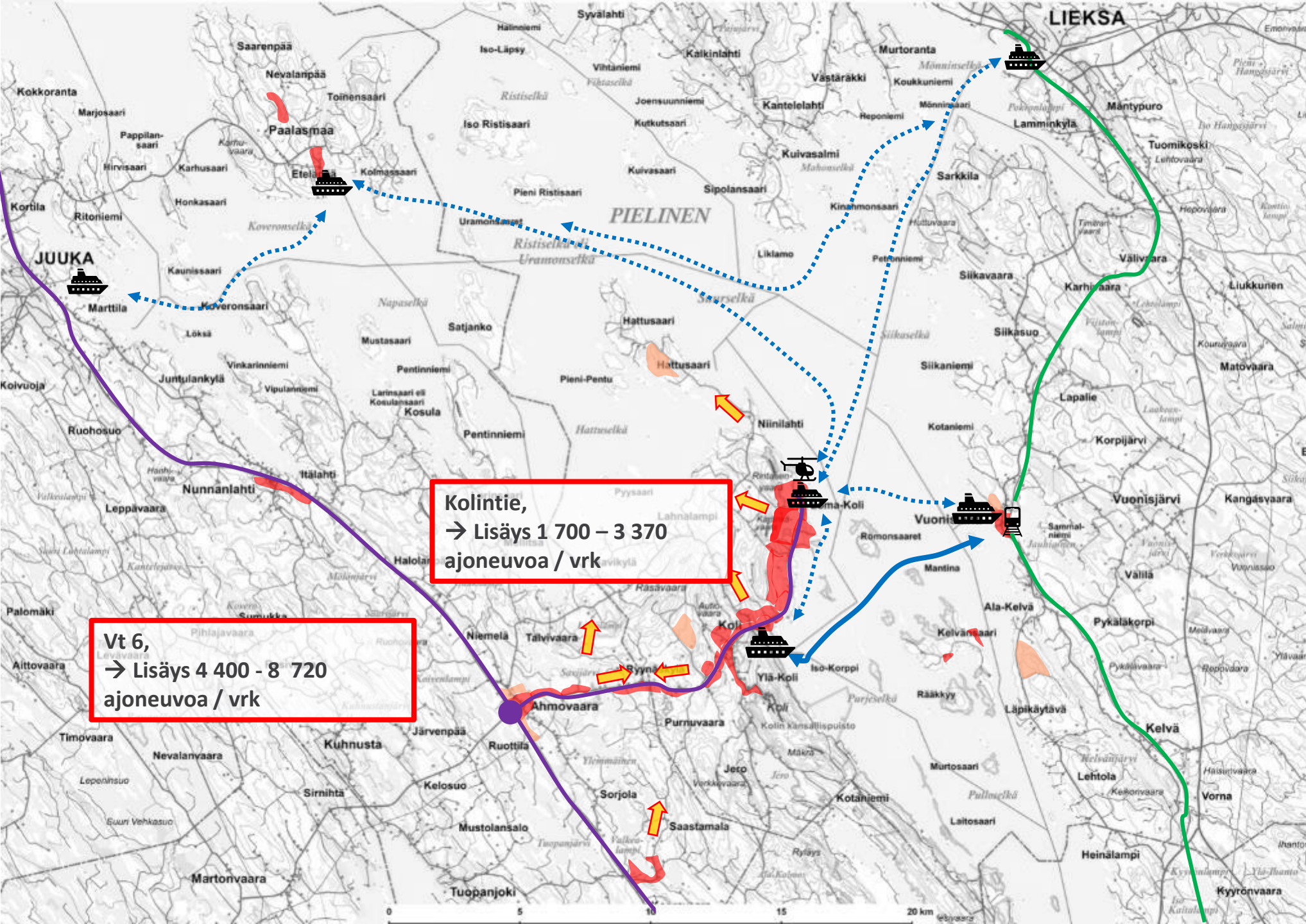
	KONKREETTISET TOIMENPITEET KOKO SUUNNITTELUALUEELLA	KEINOT JA KEHITTÄMISPOLUT
Rakentamiskohteet ja muut investoinnit	Kansainvälinen, täysin ympärivuotinen, kestävän luontomatkailun alue, jossa runsaasti uusia operaattoreita ja asiakkaita	Kansainvälinen markkinointi ja yhteistyö, vahva verkostoituminen ja rahoituksen hankkiminen, kaavoitus ja infrarakentaminen
Muutokset vuodepaikoissa	15 000 uutta vuodepaikkaa, joista hyvin merkittävä osa hotelleissa (tiivit, mutta luonnonläheiset, kestävän matkailun keskukset ja ympärivuotinen matkailun ydinvyöhyke)	Onnistunut kaavoitus ja markkinointi
Uudet kaupalliset ja muut palvelut	Matkailukeskukset monipuolisine ja ympärivuotisine palveluineen	Onnistunut kaavoitus ja markkinointi
Liikenneyhteydet ja muu infran kehittäminen	Uuteen, ekologiseen ja kestävään teknologiaan perustuva liikenne, liikkumisen innovaatioiden hyödyntäminen	Liikenneinvestoinnit ja vahva sitoutuminen kestävään liikkumiseen ja uusiin teknologioihin, yhteyden kehittäminen ydinvyöhykkeellä
Asuinrakentaminen (pysyvä)	Uudet asumisen konseptit ja niiden toteuttaminen	Globaali markkinointi yhdessä kumppanien kanssa, kaavoitus
Lomarakentaminen	Uudet asumisen konseptit jotka toteuttavat myös lomarakentamisen tavoitteita	Globaali markkinointi yhdessä kumppanien kanssa, kaavoitus
Muut toimenpiteet	Kehittämissuunnitelmien jatkuva päivittäminen, kansainvälinen koulutus- ja muu yhteistyö	Verkostoituminen globaalisti, aktiivinen investori- ja kumppanihaku

MATKAILURAKEN- TAMISEN VAIKUTUKSET LIIKENTEESEEN, VAIKUTUKSET 2050 MENNESSÄ

Liikennemäärien kasvuun vaikuttaa merkittävästi henkilöautoilun suosio eli kulkumuotojakauma sekä henkilömäärä per auto

- auton kulkutapaosuus: 60 % / 70 % / 80 % / 90 % - näistä 70 ja 80 ovat realistisimmat
- henkilöitä autossa: 2, 3 tai 4 hlö.
- Kolintien osuus vierailuista laskettu suhteessa vuodepaikkoihin, eli n. 92 % liikenteestä kulkisi Kolintiellä.
- uusia vierailuja oletettu olevan 2,3 milj. /v. ja oletettu niiden jakautuvan tasaisesti ympäri vuoden

Luvuissa ei ole vielä mukana uuden asutuksen ja työssäkäynnin liikennetuotosta, joka sekin on merkittävä lisäys, mikäli vakituisten asukkaiden määrä kasvaa yli 2000 asukkaalla vuoteen 2050 → kasvua useampi sata ajoneuvoa / vrk tasaisesti ympäri vuoden

Merkittävä kasvu ohjataan keskeiselle matkailuvyöhykkeelle, joka ulottuu Ahmovaarasta Kolin kylän ydinvyöhykkeelle (Kolin kylä – Purnulahti – Ylä-Koli).

Tavoitteen mukaan Koli on 2050 mennessä nykyisen Ylläksen tai Rukan kokoinen, joissa on n. 25 000 vuodepaikkaa.

Kasvu toteutetaan kestäväällä ja vastuullisella tavalla, maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot huomioiden, paikallisia hyödyttäen.

KOLIN MATKAILUVISIO 2050

”Kolin matkailuvolyymi on kymmenkertaistanut nykyisestä ja Kolin kasvu on vaikuttanut laajasti Lieksan ja Juuan kehitykseen. Kolin alueen saavutettavuus ja liikenneinfra on parantunut merkittävästi, suunnittelualueella on 25 000 matkailun vuodepaikkaa, runsaasti uusia työpaikkoja ja palveluja. Alueen asukasluku on kasvanut 3 000 uudella asukkaalla.

Koli-Ahmovaara on Suomen kärkikohde vastuullisessa, kestävässä ja ympärivuotisessa matkailussa. Koli kasvaa kansainvälistymisen ja ulkomaisten asiakkaiden sekä laadukkaan majoitusrakentamisen ja monipuolisen palvelutarjonnan myötä.”

KOLIN MATKAILUN TAVOITETILA

	Käyntimäärät alueella	Matkailun vuodepaikkojen lukumäärä alueella	Matkailutulo vuodessa	Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellinen Kokonaistyöllisyys- vaikutus	Pysyviä asukkaita suunnittelualueella	Loma-asuntoja suunnittelualueella	Työpaikkoja suunnittelualueella
2050	2,5 milj. käyntiä vuodessa	25 000 (70 % hotelleissa 30 % loma- asunnoissa ja huoneistoissa)	180 M€	1 300 htv	3 000	Sulautunut osaksi pysyvää asumista	1 500 htv

Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma 4.6.–31.7.2020

Lausunnot:		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 15.6.2020	Kaavanlaatijan vastine 7.8.2020:	Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan vastine 1.9.2020:
Yleiskaavatyössä tulee huomioida voimassa olevan ja mahdollisesti syksyn 2020 aikana lainvoiman saavan maakuntakaavan merkinnät ja määräykset. Maakuntaliitto esittää, että kunnat harkitsisivat vielä aluerajausta sekä kaavan oikeusvaikutuksia ja etenisi sitten OAS:n mukaisesti.	Kaavaprosessissa seurataan maakuntakaavaprosessien kulkua. Kaava-alueen raja- aus on alustava ja ohjausryhmässä keskustellaan mahdollisista muutoksista lausunnon perustelujen kera.	Aluerajauksiin ei tehdä muutoksia, tarvittaessa tutkitaan esim. nauhamaisia merkintöjä varsinaisen kaava-alueen ulkopuolelle.
Pohjois-Karjalan ELY-keskus 23.7.2020	Lausunnossa mainitut seikat oikeusvaikutuksista huomioidaan ja esitetyt alueet osoitetaan kaava-aineistossa. Mikäli strategisessa yleiskaavassa osoitetaan aluevarauksia ja muuttuvaa maankäyttöä, laaditaan alueille luonto- ja maisemaselvitykset.	STRYK:n mahdolliset oikeusvaikutukset tutkitaan luonnosvaiheeseen mennessä. Muuttuvan maankäytön alueet osoitetaan kaavassa (tutkitaan konsultin kanssa)
Pohjois-Savon ELY-keskus, liikenne 7.7.2020	Kyllä, saavutettavuusanalyysi kuuluu strategisen yleiskaavan töihin ja osayleiskaavaan kuuluu liikenneselvitys ja tarvittaessa simulointi/simulointeja.	Liikenneselvitys ja keskeisten risteysalueiden stimulointiin olisi aihetta
Väylä 1.7.2020	Kaavoituksessa esitettävä alueen vesiväylät ja huomioitava turvalaitteiden näkemäalueet.	
Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo 31.7.2020	Kulttuuriperinnön vaaliminen ja käyttö tulee lisätä yleiskaavan tavoitteisiin ja tuoda selkeämmin esiin. Kohtaan 5.2 tulee lisätä alueella tehdyt arkeologiset inventoinnit. Pohjois-Karjalan maakuntamuseo tulee muuttaa Pohjois-Karjalan vastuumuseoksi.	OAS:an tehdään lausunnon mukaiset korjaukset.
Puolustusvoimat 25.6.2020	Lausuntopyyynnöt kirjaamo.3logr[at]mil.fi ja Suomen Turvaverkko Oy:ltä (asiakaspalvelu.stuve[at]erillisverkot.fi). Yleiskaavaan tulee lisätä "Yli 50 metriä(kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista tuulivoimaloista tulee aina pyytää erillinen lausunto Pääesikunnalta koko kunnan alueella. Myös alle 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista pientuulivoimaloista tulee pyytää Pääesikunnan lausunto, mikäli kiinteistö mille voimala rakennetaan, rajoittuu Puolustusvoimien käytössä olevaan alueeseen." Rakennus- ym. töitä tehdessä tulee selvittää Puolustusvoimien kaapeliliinat vähintään 10 työpäivää ennen aiottua aloitusta.	Lausuntopyyynnöt lähetetään laatimis- ja ehdotusvaiheissa lausunnon mukaisesti. Kaavatyön tavoitteena ei ole tuulivoima-alueiden osoittaminen. Strategisena yleiskaava ei toimi rakennuslupien myöntämisen perusteena.
Metsähallitus 2.7.2020	Lähtöaineistoon tulee lisätä Kolin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma sekä luontomatkailusuunnitelma. Huomioitavaa on tekeillä oleva pysäköintisuunnitelma, ja laadittavana oleva arkeologinen sekä rakennusperinnön inventointi.	Lausunnossa mainitut julkaisut huomioidaan kaavoituksessa. Saman aikaisesti käynnissä olevassa osayleiskaavaprosessissa seurataan pysäköintisuunnittelun kulkua ja inventointeja, ja niiden tulokset huomioidaan strategisella tasolla tarpeellisin osin.
Joensuun kaupunki 18.6.2020	Pyydetään lähettämään lausuntopyyynnöt laatimis- ja ehdotusvaiheessa, ei huomautettavaa.	Kunnat huomioinevat lausuntopyyntöjen lähettämisen.
Vuonilahden Kyläseura ry 31.7.2020	Yhdistys pitää kaavoitusta tärkeänä ja pyytää kiinnittämään erityishuomion Pielisen liikenneyhteyksiin, rantautumispaikkoihin ja satamiin sekä reittien kuntoon että kulttuurikohteisiin ja nähtävyyksiin Kolin ja Lieksan itäisessä osassa viitaten myös Saaristo-ohjelmaan.	Kaavoituksessa pyritään huomioimaan lausunnossa esitetyt seikat suunnittelutyön edetessä ja otetaan tarvittaessa yhteyttä mahdollisia lisätietoja varten.
Vuonilahden osakaskunta 31.7.2020	Osakaskunta kannattaa tavoitteina olevaa pitkäjänteistä kehittämistyötä ja näkee tärkeänä vesiliikenteen ja jäätien sekä niiden tarvitseman rantarakenteisen huomioimista.	Liikenneyhteys kesäisin vesitse ja talvisin jäätietä Vuonilahden ja Kolin välillä kuuluu keskeisiin kaavatavoitteisiin.
Lieksan Luonnonystävät ry 29.7.2020		

Tavoitteiden luettelo ei mahdollista tarkempaa tarkastelua. Suunnittelualueen likimääräinen raja- aus on ristiriidassa sanallisesti esitetyn alueen kanssa. Kaavan oikeusvaikutukset jäävät epäselviksi.			Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa laadittaessa kaavan tavoitteisto ja aluerajaus olivat alustavia ja ne tarkentuvat laatimisvaiheeseen edetessä ja edelleen ehdotusvaiheessa. Strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset esitetään sen selostuksessa mahdollisimman yksiselitteisesti.		
Lieksan kaupunki: Kaupunginhallituksen lupajaosto 20.7.2020 ei huomautettavaa			-		
Mielipiteet:			Kaavanlaatijan vastine 7.8.2020:		Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan vastine xx.8.2020:
1. mielipide 6.7.2020 Paikallisen väestön elinolosuhteita, metsänhoitoa, rakentamisen suunnittelua tms. ei kaavoituksella saa heikentää. Kiinteistöille ei tule osoittaa rasi- tteena vastikkeettomia reittejä.			Kaavoituksessa pyritään huomioimaan mielipiteissä esitetyt seikat suunnittelutyön edetessä ja otetaan tarvittaessa yhteyttä mahdollisia lisätietoja varten.		Mielipiteissä oli esitetty yleispiirteisiä näkemyksiä ja liittyen lähinnä osayleiskaavaan.
2. mielipide 28.7.2020 Maanomistaja esittää kiinteistöilleen M- aluetta, olevan talouskeskuksen laajentamista, toiselle kiinteistölle matkailupalvelu/liikerakentamista ja kolmannelle vapaa-ajan asuntoa. Vaikka kiinteistöillä kulkee UKK-retkeilyreitti, moottorikelkkailureitti, maastopyöräilyreitti sekä latuja, ei halua niistä muodostettavan rasi- tteita elinkeinotoimintaa haittaamaan.			Mielipide kuten osayleiskaavasta jätetty, asiat koskevat lähinnä osayleiskaavatasoa.		
3. mielipide (päiväyksetön) Maanomistajasta kiinteistön tulisi kuulua vain Hattusaaren rantaosayleiskaava-alueeseen, ei Koli-Ahmo- vaaran osayleiskaavaan. Matkailuyritysten loma-asuntoyksiköt eivät tulisi vähentää muiden rakennusoikeuksia. Ulkoilureittien sijoitussuunnittelua tulee käydä maanomistajien kanssa sopimalla.			Mielipide kuten osayleiskaavasta jätetty, asiat koskevat lähinnä osayleiskaavatasoa.		

			LIITE 4
Koli vaikutusalueen strategisen osayleiskaavan laatimisvaiheen kuuleminen 25.2. – 29.3.2021			
Lausunnot:			
21.3.2021	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Kuntien vastine 11.6., tark.1.9.2021:	
	Kolin vaikutusalueen strateginen osayleiskaava käsittää laajan alueen Kolin, Ahmovaaran, Vuonislahden, Napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan väliin jäävällä alueella. Kaava-alueen pinta-ala on noin 610 km2. Strategisella osayleiskaavalla tarkastellaan koko suunnittelualueen kehityksen suuntia, painopisteitä ja verkostoja strategisella otteella, esimerkiksi kehittämistavoitteiden osalta. Kaavalla ei siten varata alueita tiettyyn maankäyttötarkoitukseen. Jotkut merkinnät on voitu esittää maakuntakaavaakin yleispiirteisemmällä tasolla. Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena, mutta se ei korvaa alueella voimassa olevia osayleiskaavoja. Osaltaan strateginen osayleiskaava kuitenkin täydentää voimassa olevia osayleiskaavoja, mikäli joitain teemoja ei ole niissä käsitelty.		
	Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa alueelle kohdistuu lukuisa määrä eri maakuntakaavamerkintöjä. Strategisessa osayleiskaavassa niitä ei ole juurikaan huomioitu, vaan kaavan keskeinen lähtökohta on ollut Kolin Iso Kuva 2050 -työ. Maakuntaliitto painottaa, että Kolin Iso kuva -työ ei ole oikeusvaikutteinen kaava vaan maakuntakaava toimii osayleiskaavaa ohjaavana kaavana ja sen merkinnät ja määräykset tulee ottaa huomioon kaavaa laadiittaessa ja ne on tuotava esille tarvittavilta osin. Kaavaselostuksessa maakuntakaavasta on tuotu esille vain arvoalueet. Myös kaikki muut alueen maakuntakaavamerkinnät on huomioitava. Arvoalueista puuttuu myös mm. maakunnalliset maisema-alueet tai arvokkaat pienvedet. On kuitenkin erittäin hyvä ja merkittävä asia, että Juuka ja Lieksa ovat lähteneet yhdessä laatimaan nimenomaan strategista osayleiskaavaa yhdelle maakunnan tärkeimmistä kehittämisalueista, joka on erityisesti matkailun kannalta tärkeä alue koko maakunnalle.	Maakuntakaavan ohjaus tarkistetaan ehdotuksen selostukseen huomioiden strategisen kaavan yleispiirteisyys.	
	Kaavatyössä tulee myös pyrkiä selkeyttämään miten eri Kolin alueen kaavatyöt ja selvitykset ovat suhteessa toisiinsa, ja mikä on oikeusvaikutteinen kaava milläkin alueella, jotta osallisten on mahdollisimman helppo lausua ja esittää mielipiteitä heitä kosketavista asioista. Tämä helpottaa myös kaavoittajan työtä.	Oikeusvaikutukset on selostuksessa kuten lausunnossa. Strategisen yleiskaava täydentää kehittämistavoitteiden osalta kuntien muuta yleiskaavoitusta, joita ohjaa maakuntakaava.	
	Strategiselle osayleiskaava-alueelle on selostuksen mukaan osoitettu yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemisen vyöhyke, joka vastaa maakuntakaavan Kolin kehittämisen kohdealueen (ko) merkintää. Maakuntaliitto täsmentää, että maakuntakaavan Kolin kehittämisen kohdealue (ko) ei ole yhdyskuntarakenteen laajenemisen vyöhyke vaan yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tärkeä ylikunnallinen alue, jonka kehittämisessä tulee ottaa huomioon eri toiminnot ja niiden vaikutukset.	Kaavaehdotukseen tarkennetaan määräystä lausunnon mukaisesti. Korjataan laajenemisvyöhyke - sana kehittämisvyöhykkeeksi, sillä rasterin tarkoitus ei ollut osoittaa aluetta rakentamiselle.	
	Kaavatyössä tärkeässä roolissa ovat liikenteen ratkaisut. Yhteydet Vuonislahteen ja radan sähköistäminen ovat tärkeässä roolissa, jotta joukkoliikennettä alueelle voidaan kehittää. Nämä ovat kaavassa hyvin tuotu esiin. Kaavassa tuodaan esiin myös eritasoliittymä VT 6:n ja Kolintien risteykseen. Eritasoliittymä parantaisi liikenneturvallisuutta ja liikenteen toimivuutta. Eritasoliittymää ei kuitenkaan ole esitetty maakuntakaavassa. Eritasoliittymän tai liittymän muun parannusvaihtoehdon suunnittelun yhteydessä tulee huomioida turvallinen kulku linja-autopysäkeille esimerkiksi alikulun kautta. Lisäksi tulee huomioida liittymän parantaminen esivaiheessa esim. liittymän porrastamisella, jolloin nelihaaraliittymä poistuisi. Maakuntakaavassa esitettävien uusien eritasoliittymien kaavamerkinnoissä todetaan, että eritasoliittymä on mahdollista toteuttaa myös vaihteittain kohti tavoitetilaa. Suosittelemme vastaavaa mainintaa yleiskaavan kaavamerkintään.	Valtatien 6 ja Kolintien risteykseen lisätään vaihteittain toteuttamiseen kannustava määräys liikenneturvallisuuden parantamiseksi jo ennen eritasoliittymän toteutumista.	
	Tulevaisuuden lentoliikennetarpeita varten kaavassa on varattu alueet Loma-Kolin ja Ahmovaaran alueilta. Mahdollisia uusia lentopaikkoja ei ole esitetty maakuntakaavassa. Lentopaikan perustaminen vaatii ympäristöluvan, jota varten on selvittävät vaikutukset ympäristöön (luonto, linnusto, pohjavesi, melu jne.). Lisäksi tulee selvittää lentopaikan lähestymis-, nousu- ja siirtymäpintojen esteettömyys sekä selvitys horisontaalipinnan lentoesteistä. Nämä asiat voisi selvittää jo kaavoitusvaiheessa, jotta varmistettaisiin alueen sopiminen lentopaikaksi.	Lentoliikenteen reservialueet on esitetty luonnoksessa vision perusteella. Ehdotusvaiheessa LL-res jätetään pois ja hankkeen mahdollisesti tullessa ajankohtaisesti voidaan tarvittavat selvitykset ja kaavamuutokset tehdä.	
	Maakuntaliitto esittää harkittavaksi, että Kolin vaikutusalueen kohdalla huomioitaisiin yhteydet kaava-aluetta laajemmin myös alueen kuntakeskuksiin Juukaan ja Lieksaan. Matkailunäkökulmasta yhteydet Nurmekseen ja Joensuuun sekä Ruunaalle ja Patvinsuolle korostavat Kolin vaikutusalueen merkittävyyttä. Tässä yhteydessä olisi hyvä huomioida yhteydet myös vesiteitse, koska Pielisen alueen vesistömatkailun kehittämisestä on ollut paljon keskustelua. Vesiteitse on olemassa myös meriyhteydet.	Liikenneselvitykseen ei nähty tarvetta laajentaa vaikutusaluetta. Lausunnossa mainittuja yhteyksiä on käsitelty visiotyössä.	
	Kaavassa on esitetty painopisteitä eri alueiden kehittämiskohteille isossa mittakaavassa sekä niiden välisiä yhteyksiä. Tältä osin Paalasmaa vaikuttaa jäävän erilliseksi saarekkeeksi. Samoin Kopravaaran alue vaikuttaa kytkeytyvän Koliin Ahmovaaran kautta, vaikka keskeiset ulkoilureittiyhteydet mahdollistavat liikkumisen alueiden välillä suoraan.	Paalasmaa saarena on luonnollisesti erillenen, mutta kytketty Kolin matkailun vaikutusalueeseen veneväyliin. Kopravaaran alue on nostettu strategiseen kaavaan vision mukaisesti.	
	Reitistöistä kaavakartalla on esitetty moottorikelkkareitit, keskeiset vesistöreitit yhteystarpeineen sekä melontareitit. Jostain syystä ulkoilureitit on jätetty esittämättä. Koska alueen matkailu perustuu vahvasti luontomatkailuun ja siten erityisesti reitistöhin, kaavassa olisi tärkeää huomioida myös keskeiset ulkoilureittiyhteydet. Kaavassa voitaisiin esittää ulkoilun osalta ns. runkoverkko.	Ehdotukseen esitetään maakuntakaavan mukaisesti ohjeellinen ulkoilureitin runkoverkko.	
	Maakuntaliitto toteaa myös, että mikäli lopulliseen kaavaan jää merkintöjä, jotka vaativat maakuntakaavallisen tarkastelun, olisi niistä hyvä käydä keskusteluja, jotta niitä olisi mahdollistaa ottaa mukaan seuraaviin maakuntakaavavaiheisiin.	Merkitään tiedoksi.	
31.3.2021	Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
	Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan kohteena ovat Lieksan kaupungissa Kolin ja Vuonislahden alueet sekä Juuan kunnassa Napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueet. Strategisen yleiskaavan tavoitteena on merkittävästi kasvattaa suunnittelualueen pysyvän ja osa-aikaisen asumisen, työpaikkojen ja matkailijoiden määrää ja näiden toimintojen mahdollisuutta sijoittua suunnittelualueelle. Strateginen yleiskaava toimii lähinnä työkaluna kuntien kehittämistä koskevia strategioita ja toimenpiteitä määriteltäessä. Strateginen yleiskaava on tarkoitus laatia oikeusvaikutteisena siten, että oikeusvaikutukset rajataan koskemaan vain kehittämismerkintöjä ja -määräyksiä. Strateginen yleiskaava ei tule korvaamaan alueella voimassa olevia tarkempia osayleiskaavoja.		
	Kaavaluonnoksen mukaan Kolin, Ahmovaaran, Vuonislahden, Nunnanlahden ja Paalasmaan kyläalueilla taajamarakennetta täydennetään ja tiivistetään liikenneverkkoon ja palveluihin tukeutuen sekä alueiden maiseman ja kulttuurihistorian arvot huomioon ottaen. Matkailun kehittämisalueiksi on osoitettu alueita, joilla erityisesti edistetään matkailupalvelujen ja majoituksen rakentamista alueiden maiseman ja kulttuurihistorian ominaispiirteet huomioiden. Työpaikkarakentamisen alueilla edistetään paikallista teollisuutta sekä muuta tuotannollista toimintaa ja palveluja. Myös satamapalvelujen ja vesiliikenteen kehittämistä tuetaan.		
	ELY-keskus kannattaa kaavan tavoitetta taajama-, matkailu- ja työpaikkarakentamisen keskittämiseksi nykyistä yhdyskuntarakennetta täydentäen ja eheyttäen. Rakentamista hajauttavia ratkaisuja mm. Kolintien varrella tulee sen sijaan välttää liikenneturvallisuuden ja liikennejärjestelyjen sujuvuuden vuoksi. Näiltä osin aluevaraukset ovat myös jonkin verran ristiriidassa Koli-Ahmovaara osayleiskaavan aluevarausten kanssa.	Vision mukaista nauhamaista esitystapaa kevennetään ehdotukseen lausunnon mukaisesti liikenneturvallisuuden ja sen sujuvuuden parantamiseksi. Vision vuosikymmeniin perustuvia vyöhykkeitä on tarkennettu strategiseen kaavaan, jota on ollut tarkoituksenmukaista edelleen tarkentaa osayleiskaavaan ja jota edelleen tarkennetaan kaavahierargian mukaisesti asemakaavoituksessa.	
	ELY-keskus korostaa, että Ylä-Kolintien varrelle osoitettu matkailurakentamisen kehittämisalue sijoittuu Kolin valtakunnallisesti arvokkaaseen vaaramaisemaan, jossa rakentamisessa on erityisesti otettava huomioon alueen maisemalliset arvot sekä myös liikenteelliset vaikutukset.	Ylä-Kolintien varren matkailualueiden rajauksia on tarkennettu osayleiskaavan ehdotuksen ratkaisuja peilaten. Maisemalliset ym. arvot otetaan huomioon pääasiassa osayleiskaavan ja asemakaavojen kautta sillä strateginen kaava ei ole suoraan rakentamista ohjaava kaava. Liikenteelliset vaikutukset on huomioitu asiaan liittyvien selvitysten ym. kautta erityisesti.	
	Tarkemmassa suunnittelussa Natura 2000 -alueeseen kohdentuvia vaikutuksia tulee tarkastella luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla.	Osayleiskaavatyössä laaditaan Natura-arvioinnin tarveharkinta tarvittavilta osin.	
	Kaavamerkinnästä ”Valtakunnallisesti/maakunnallisesti arvokkaat maisemaalueet” kaavakartalta puuttuu kaksi maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta: Paalasmaan saaristokylä ja Vuonislahden kylämaisema. Nämä tulee osoittaa kartalle. Vaikutusten arvioinnissa on todettava vaikutukset kulttuuriympäristöihin.	Kaavaehdotuksen karttaa tarkistetaan lausunnon mukaisesti. Vaikutusten arviointia laajennetaan lausunnon mukaisesti.	
30.3.2021	Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		

	Strategisella yleiskaavalla tarkastellaan koko suunnittelualueen alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina. Kaavassa esitetyt merkinnät on kirjoitettu auki oikeusvaikutteisina kehittämismääräyksinä. Strategisen yleiskaavan tarkoitus on täydentää alueellaan olevia osayleiskaavoja ja laadittavia osayleiskaavoja ja toimia niiden kanssa yhdessä. Strategisen yleiskaavan tavoitteet ja ratkaisut pohjautuvat Kolin matkailuvisioon sekä sen pohjalla olevaan Kolin Iso Kuva 2050 suunnitelmaan. Suunnitelma edustaa pitkälti Lieksan kaupungin, Juuan kunnan ja alueen toimijoiden tavoitetilaa. Suunnitelmassa ja sitä myötä kaavaluonnoksen ratkaisuissa on varauduttu merkittäviin matkailun ja asutuksen lisäyksiin alueelle, mitkä eivät ole tällä hetkellä samassa linjassa muiden suunnitelmien ja ennusteiden kanssa. Koska kaavan tavoitevuosi on kaukana ja tavoitteet matkailun, asutuksen ja työpaikkojen suhteen ovat korkealla, on hyvä, että kaavaluonnoksessa eri toiminnoille varattujen alueiden toteuttamista on pyritty ajoittamaan kaavamerkintöjen sävyillä ja läpinäkyvyydellä.	
	Kolintien (seututie 504) varrelle on kaavaluonnoksessa osoitettu yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemisvyöhyke sekä nauhamainen taajamatoimintojen alue tien molemmin puolin. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edistämiseksi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan taajamatoimintojen alueen laajeneminen tulee tapahtua ensisijaisesti Kolin kylän ja Ahmovaaran kylän välittömässä läheisyydessä ja vasta sen jälkeen taajamatoimintojen leviäminen voi tulla kyseeseen Kolintien puolen välin tienoilla, Rynäskylän alueella. Tällöinkään Kolintien molemminpuolinen ja nauhamainen yhdyskuntarakenteen leviäminen ei ole tarkoituksenmukainen laajenemistapa, koska se lisäisi Kolintien melulle, tärinälle ja pölylle altistuvien määrää ja toisaalta heikentäisi Kolintien sujuvuutta ja turvallisuutta. Ahmovaaran ja Kolin kylän välin tarkempi yhdyskuntarakenteen suunnittelu tulee ratkaista Koli-Ahmovaara osayleiskaavassa, jossa ratkaisujen vaikutuksia voidaan ja niitä tulee arvioida tarkemmin. ELY-keskus ehdottaa, että kyseinen taajamatoimintojen alue - merkintä poistetaan Kolintien ympäriltä ja taajamatoimintojen alueen vaiheistamista tarkistetaan Kolin kylän ympäristössä. Yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemisvyöhyke -merkintä on perusteltua osoittaa Kolin kylän ja Ahmovaaran välisellä alueella.	Vision mukaista nauhamaista esitystapaa kevennetään ehdotukseen lausunnon mukaisesti liikenneturvallisuuden ja sen sujuvuuden parantamiseksi.
	ELY-keskus pitää hyvänä, että matkailuun liittyvä rakentaminen sijoitetaan kuten vakituinen asuminen, eli ensisijaisesti täydentäen aluerakennetta tukien kävely- ja pyöräily-ympäristöä. ELY-keskus tunnistaa tavoitteen Ahmovaaran ja Kolin kylien kytkeytyvyyden parantamisesta, mutta painottaa, että myös matkailun tulisi painottua ensin Ahmovaaran, Ylä-Kolin, Kolin kylän ja Loma-Kolin ympäristöön, mikä toteuttavaisi parhaiten kaavamääräyksessä esitetyjä tavoitteita. ELY-keskus toivoo, että kaavatyössä otettaisiin voimakkaammin kantaa yhdyskuntarakenteen kehittämisen järjestykseen.	Strateisessa yleiskaavassa on esitetty kehittämistavoitteet kolmeen vaiheeseen. Aluevarauksia sisältävä tarkemmalla kaavoituksella kyläkeskukset voidaan nostaa esiin painokkaammin pää tavoitteellisina toteutumisen kohteina.
	Joensuuntien (valtatie 6) ja Kolintien (seututie 504) liittymäalue on osoitettu parannettavat tieosuudet ja risteysjärjestelyt -merkinnällä ja liikenteen risteysalue -merkinnällä. Merkintöjen tavoitteina on kehittää risteysalueen maankäyttöä, vähentää liikenneväylien estevaikutusta ja parantamaan liikenneturvallisuutta. Kaavamääräyksessä viitataan liittymän eritasoliittymän tilatarpeen ja toteuttamisen ajoituksen huomioimiseen. Liittymän parantaminen eritasoliittymänä on otettu lähtökohdaksi Kolin matkailuvisiossa. Joensuu-Kajaani yhteysvälille on tehty kehittämisselvitys vuonna 2003, jossa Ahmovaaran liittymän parantamiseksi on esitetty porrastettua liittymää (tasoliittymä). ELY-keskuksella ei ole muita tuoreempia suunnitelmia Ahmovaaran liittymän kehittämisestä. Liittymän parantamisratkaisun valinta edellyttäne liittymäalueen parantamissuunnitelmaa, jossa otetaan huomioon nykyiset ja tulevat tarpeet. Kaavaluonnoksen kaavamerkinnän tuleekin olla tässä vaiheessa väljä ja mahdollistava, jotta tarkemmassa suunnittelussa valittava liittymän parantamismahdotto ei ole ristiriidassa kaavan kanssa. ELY-keskus ehdottaa kaavamääräyksen muokkaamista siten, että liittymätyyppi ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.	Valtatien 6 ja Kolintien risteykseen lisätään vaiheittain toteuttamiseen kannustava määräys liikenneturvallisuuden parantamiseksi jo ennen eritasoliittymän toteutumista.
	Liikenteen risteysalueen kaavamääräyksessä valtatie 6 ja seututien 504 osalta todetaan, että alueen laajemman kehittämisen ja valtatie 6:n länsipuolen kehittämisen edellytyksenä on risteysalueen liittymäjärjestelyiden parantaminen. Määräyksen ajatus on lähtökohtaisesti hyvä, mutta ELY-keskus ei hyväksy missään muodossa laajempaa yhdyskuntarakenteen laajentamista valtatie 6:n länsipuolelle liittymän parantamisen jälkeenkään. Tällä hetkellä Ahmovaaran kohdalla valtatie 6:n länsipuolella ei ole yksittäisiä rakennuksia suurempaa maankäyttöä. Laajempi maankäytön leviäminen valtatie 6:n länsipuolelle pohjois-eteläsuuntaisesti lisää liittymätyypistä riippumatta valtatie 6:n ylitystarvetta kaikkien kulkumuotojen osalta sekä pitkämatkaisen ja paikallisen liikenteen lisääntyvää sekoittumista, mitkä aiheuttavat merkittäviä haasteita ja kustannuksia turvallisten, toimivien ja sujuvien yhteyksien järjestämiseksi kaikkien kulkumuotojen osalta. Lisäksi yhdyskuntarakenteen laajentaminen valtatie 6:n länsipuolelle on omiaan lisäämään pitkällä aikavälillä maankäytön kehittymistä edelleen valtatie 6:n länsipuolella. ELY-keskus ehdottaa, että valtatie 6:n länsipuolen kaavamerkinnät poistetaan. Mikäli kuitenkin valtatie 6:n länsipuolelle päätetään kaiken kahteen huolimatta osoittaa luonnoksen kaltaisia aluevarauksia, on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kunnan varauduttava kustantamaan tarvittavat, mahdollisesti mittavatkin, maantiejärjestelyt. Puhtaasti maankäytön ja sen leviämisen aiheuttamien maanteiden parantamistarpeiden kustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti kunnille. Valtatie 6:n länsipuolinen alue voitaneen osoittaa esimerkiksi kunnan tavoiteltavana pidemmän aikavälin (kaavan tavoitevuoden jälkeisenä) mahdollisena laajenemissuuntana, mutta alueen maankäytön ratkaiseminen edellyttää liittymäalueen parantamisen lisäksi valtatie 6:n itäpuolisten aluevarausten täysimääräistä toteutumista sekä myöhemmin tehtävää tarkempaa suunnittelua, jolla valtatie 6:n länsipuolinen alueen tarve ja ratkaisut tarkastellaan.	Teollisuuden kehittäminen valtatie 6:n risteykseen on luonteenvaa elinkeinon hyödyssä sijainnista ja valtatie 6:n eristäessä taajaman teollisuuden mahdollisilta häiriötekijöiltä. Länsipuolen liikennointi on mahdollista toteuttaa toivivaksi ja sujuvaksi sekä turvallisesti. Osoitettu sijainti on laajan Ahmovaara-Koli-Loma-Koli-Kopravaara -alueen ainoa teknistaloudellisesti perusteltavissa oleva sijainti teollisille työpaikoille. Juuan kunta voi toki pohtia valtatie 6:n länsipuolen maankäyttöä tavoitevuoden jälkeisenä mahdollisena laajenemissuuntana, mikäli Nunnalahden teollisuusalueet ovat täysimääräisinä toteutuneet tai mikäli pieniä osia itäpuolesta voidaan esittää T-alueena, mutta toteutuminen on ratkaistava tarkemmalla suunnittelulla.
	ELY-keskus huomauttaa, että ainakin tässä vaiheessa strategisen yleiskaavaluonnoksen kaavamerkinnät ja priorisoitavat aluevaraukset ovat joiltain osin hieman ristiriitaisia Koli-Ahmovaara osayleiskaavaluonnoksen merkintöjen kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu ohjeellisia lentoasema-alueiden sijaintoja Loma-Kolin ja Ahmovaaran kylän tuntumiin. ELY-keskus ehdottaa, että ainakin Ahmovaaran kylän tuntumaan varatusta (sähkö)lentoasemien kentän aluevarauksesta johtuen kaavassa olisi hyvä olla osallisena myös Liikenne ja viestintävirasto Traficom.	Vision vuosikymmeniin perustuvia vyöhykkeitä on tarkennettu strategiseen kaavaan, jota on ollut tarkoituksenmukaista edelleen tarkentaa osayleiskaavaan ja jota edelleen tarkennetaan kaavahierargian mukaisesti asemakaavoituksessa. Lentoliikenteen reservialueet on esitetty luonnoksessa vision perusteella. Ehdotusvaiheesta ne on poistettu. Mikäli hankkeet tulevat ajankohtaisiksi, osallistetaan suunnitteluprosessiin lausunnon mukaisesti Traficom.
31.3.2021	Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo	
	Kolin vaikutusalueelta tunnetaan niin rakennettua kuin arkeologista kulttuuriperintöä sekä arvokkaita maisema-alueita ja kohteiden määrä kasvaa uusien inventointien myötä. Alueellisen vastuumuseon näkökulmasta kulttuuriperinnön potentiaalın tiedostaminen strategisessa yleiskaavassa tulee edistämään myös muiden tavoitteiden toteutumista. Kuten museo jo kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan antamassaan lausunnossa (PKM/109/12.03.03/2020) toi esille, kaava-alueen kulttuuriperintö on suositeltavaa tuoda esiin selkeämmin. Rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet on mahdollista esittää esimerkiksi liitteenä, josta käyvät ilmi niin kohteiden sijainti- kuin ominaisuustiedot. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta yleisenä käytäntönä on ollut, että ainakin maakunnallista arvoa omaavat kohteet tuodaan esiin myös strategisissa yleiskaavoissa.	Seudulliset kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnönkohteet on tutkittavissa museonrekistereistä kuntien laatiessa varsinaisia aluvarauksia sisältäviä kaavoja tai harkitessa muita maankäyttöön liittyviä hankkeita tällä varsin laajalla alueella. Rekisterissä olevien kohteiden lataaminen liitekartoilte ja listoiksi ei edistä kulttuuriperinnön vaalimista. Kehittämismääräyksellä "Alueen maiseman ja kulttuurihistorian arvot huomioidaan tarkemmassa suunnittelussa." on varmistettu arvojen säilyminen.
	Osa suunnittelualueesta ja kehittämismääräyksistä sijoittuu Suomen kenties tunnetuimpaan kansallismaisemaan, Kolin valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (Valtioneuvosto 1995). Aluetta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joiden mukaan alueella tulee erityisesti vaalia kulttuurimaiseman arvoja. On tärkeää muistaa, että erämaamaisema (rakentamattomuus) on osa Kolin ja Pohjois-Karjalan kulttuurimaisemaa. Kansallismaiseman arvot ovat merkittäviä niin kauko- kuin lähimaisemassa ja kaikki tuleva rakentaminen sekä muut toiminnot tulee sovittaa erityisellä huolella maisemaan. Maisema-arvojen turvaamiseksi matkailurakentamiseen varattavia kehittämisaalueita ei tule osoittaa nykyisessä laajuudessaan valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle.	Kehittämisen kaavamerkinnät ja määräykset tarkentuvat aikanaan yleis- ja asemakaavoihin eli rakentamista ohjaaviin kaavoihin, joissa rakentamisen yhteensovitus maisemaan on mahdollista tehdä. Epäselväksi jää, mitä lausunnon kohdalla, että erämaamaisema on osa kulttuurimaisemaa, tarkoitetaan. Kulttuuri kun tarkoittaa yhteisön tai ihmisen henkisten ja aineellisten saavutusten kokonaisuutta eli ihmisen toiminnan jättämää jälkeä, minkä vastakohta erämaa taas on.
	Kaavan yleisissä määräyksissä todetaan, että tarkemmassa suunnittelussa on pyrittävä turvaamaan kulttuuriperintöarvojen säilyminen. Museo pitää tärkeänä, että kaavaratkaisua toteutettaessa kulttuuriympäristön ja maiseman arvot otetaan asianmukaisesti huomioon. Tästä syystä määräys tulisi muuttaa muotoon tarkemmassa suunnittelussa on turvattava kulttuuriperintöarvojen säilyminen.	Kaavaehdotuksen yleismääräys: "Rakentaminen on sopeutettava maisemallisesti merkittävillä alueilla ympäristöönsä ja tarkemmassa suunnittelussa on pyrittävä turvaamaan kulttuuriperintöarvojen säilyminen". turvaa kulttuuriperintöarvojen säilymistä.
29.3.2021	Puolustusvoimat	
	Ei huomautettavaa. Lausuntopyyntö tulee lähettää myös STUVE Oy:lle.	Merkittään tiedoksi.

22.3.2021	Pohjois-Karjalan rajavartiolaitos		
	Ei huomautettavaa.	-	
15.3.2021	Väylävirasto		
(referoitu)	Esitettyjen uusien vesireittien lisäksi alueella sijaitsee Väyläviraston ylläpitämiä vesiväyliä ja niiden kiinteistäturvalaitteita, joiden näkemäalueet on huomioita tarkemmassa suunnittelussa.	Merkittään tiedoksi.	
11.3.2021	PKS Sähkönsiirto Oy		
(referoitu)	Mittavia matkailupalvelujen keskittymiä varten tulee tarkemmassa suunnittelussa varata alueet uusille 110 kV ja 20 kV sähköjohdoille, 110/20 kV sähköasemalle ja jakelumuuntamolle.	Merkittään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.	
26.3.2021	Lieksan Kehitys Oy		
(referoitu huomautukset / muutostarpeet)	Matkailuvision toteuttamisen kannalta välttämättömässä yleiskaavassa on erityisesti huomioitava mahdollisuudet Loma-Koli - Vuonislahti ympärivuotiselle liikenteelle, Kolin sataman kehittämisen vierasveneiden ja retkeilyliikenteen elinkeinon näkökulmasta, kalastuselinkeinoon kalan jalostamisen huomioimisen, julkisen liikenteen saavutettavuus sekä sisäinen saavutettavuus (mm. pyörätiet ja valaistus Loma-Kolille).	Kaavassa on esitetty sekä jäätie että vesistöyhteystarve ja satamien ohjeellisia sijainteja, joilla täydennetään vesistöön liittyvällä taajamarakenteella. Strategiseen ylesikaavaan ei kuulu yksityiskohtaisten elinkeinojen korostaminen suunnittelussa. Joukkoliikenteen mahdollistamiseksi on esitetty parannettavia tieosuusia sekä sähköitettävä rata.	
29.3.2021	Siun Sote		
	Ei huomautettavaa.	-	
23.3.2021	Kolin Matkailuyhdistys ry		
(referoitu huomautukset / muutostarpeet)	On tärkeää, että matkailualuetta kehitetään laajana kokonaisuutena, eikä keskitetä vain ydin-Kolin alueelle. Kaavassa tulisi painokkaammin huomioida teiden perusparannustarpeet ja selostukseen tulisi avata suunnitelma liikenteen ohjaamisesta ja pysäköimisestä, joukkoliikenteestä ja lihasvoimalla liikkumisesta. Uudet satama-alueet nykyisen riittämättömän sijaan sekä ympärivuotinen yhteys Vuonislahteen ovat tärkeitä. Selostuksessa tulisi huomioida kasvavan asukasmäärän vaikutukset opetuksen, varhaiskasvatuksen, kulttuuri- ja muun sivistystoiminnan tarpeisiin. res-alueiden määrä on haasteellista kokonaiskehityksen vuoksi, mikäli asemakaavoitettavat alueet ovat pienialaisia.	Luonnoksessa on esitetty parennettavat tieosuudet ns. kiireellisyysjärjestyksessä. Kaavan mittakaavasta johtuen ei yksityiskohtaisten liikennejärjestelyiden kuvaaminen ole mielekästä vaan lausunnossa esitettyihin asioihin keskitytään tarkemmassa suunnittelussa. Satamille on osoitettu ohjeelliset sijainnit.	
Mielipiteet (referoitu huomautukset / muutostarpeet):			
29.3.2021	1. mielipide		
	Kaavan mitoituksen perusteena oleva visio tulee olla tilanteeseen ja tosiasioihin nähden järkevä ja realistinen. 10-kertainen tavoiteltu matkailijamäärä ja rakentaminen tarvelee Kolin vetovoiman, eikä se ole kestävän kehityksen mukaista pysäköintipaikkoineen. Vision matkailuun perustuva elinkeinorakenne on yksipuolinen eikä sen tule haitata muita elinkeinoja. Rakentamiselle tarkoitettuja alueita on osoitettu moninapaisesti ja riskinä on alueen arvojen sekä korvaamattoman kansallismaiseman pilaaminen.	Strateginen yleiskaava ei varaa alueita rakentamiseen vaan esittää mahdolliset kehittämisen kohdealueet. Luonnosvaiheen palautteenkin mukaan on tarkistettu osotettujen alueiden välttämättömyys. Vision mukainen tavoiteltu kasvu pyritään sovittamaan tiiviimmin.	
25.3.2021	2. mielipide		
	Maakuntakaavan mukainen soranottoalue, jolla ottamista vielä käyttämättä, tulisi osoittaa EO-alueena MKn mukaisesti. RM-alue sijaitsisi häiritsevän lähellä loma-asuntoa. Maille ei tule osoittaa ulkoilureittejä. UKK-reittiä ei tule toimittaa 6-8m levyiseksi monitoimireitiksi, kaavassa tulee asia selvittää.	Asia kuuluu Kolin osayleiskaavaan: "Maakuntakaavan EO-alueet tarkistetaan kaavaehdotukseen tai vaihtoehtoisesti Kolin kaava-alueenrajausta voidaan tarkentaa kaupungissa vireillä olevan kaava-alueesta pohjoiseen suuntautuvan Hattusaaren osayleiskaava-alueen rajauksen kanssa. Ulkoilureitit tarkistetaan ehdotusvaiheessa ohjeellisiksi, eikä yleiskaavatasolla ole tarkoituksenmukaista lajitella polkuja. "	
29.3.2021	3. mielipide		
	Impatin länsirinteen osoittaminen matkailurakentamiselle on maakuntakaavan vastaista.	Maakuntakaava osoittaa vain merkittävimmät rakentamisen painopistealueet ja kohteet suurpiirteisesti, ei varsinaisesti alueita, jolle rakentaminen olisi tehtävä. Strateginen yleiskaava ei varaa alueita rakentamiseen vaan esittää mahdolliset kehittämisen kohdealueet. Luonnosvaiheen palautteenkin mukaan on tarkistettu osotettujen alueiden välttämättömyys. Vision mukainen tavoiteltu kasvu pyritään sovittamaan tiiviimmin. Aluevarauksia sisältävä tarkemmalla kaavoituksella kyläkeskukset voidaan nostaa esiin painokkaammin päätavoitteellisina toteutumisen kohteina.	
	4. mielipide		
	Esitän poistettavaksi tilaani koskevat AP, AP/RM-res ja RM-res merkinnät.	Asia kuuluu Kolin osayleiskaavaan: "Ehdotusvaiheeseen tarkistetaan kaikkien osoitettujen reservialueiden välttämättömyys. Vision mukainen tavoiteltu kasvu voidaan saada sovitettua tiiviimmin ja pois mielipiteissä esitetyltä tilalta."	
	5. mielipide		
	Salliiko kaava Halolanpäässä metsätalouden harjoittamisen lainvoiman saatuaan? Miksi tiedotetta asiasta ei ole tullut, vaikka merkitty osallisiksi?	Strateginen yleiskaava esittää vain kehittämisen vyöhykkeitä. Mielipiteessä ei oltu tarkennettu mistä kiinteistöstä on kyse. Paalasmaan pohjoisosan Halolaan eikä valtatie itäpuolella sijaitsevaan Halolanpäähän ole osoitettu merkintöjä. Maa- ja metsätalouteen laadittavana olevalla strategisella yleiskaavalla ei ole vaikutusta. Yleiskaavojen kuuleminen hoidetaan kuulutuksin, lehti- ja verkkoilmoituksin osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti eikä tiedottaen jokaista maanomistaiaa erikseen.	
16.3. ja 26.3.	6. mielipide		
	Tiloilta tulee -res-varaukset poistaa ja osoittaa ne vain M-alueina täysimittaisen elinkeinon harjoittamisen vuoksi. Kansallismaisemaa Kolin vaaralta, Meriläntieltä ja Pieliseltä katsottuna tulee vaalia ja matkailutarpeet voidaan tyydyttää jo rakennettuja alueita kehittämällä.	Asia kuuluu Koli-Ahmovaraan osayleiskaavaan: "Mielipiteessä ei ole kerrottu kiinteistönnumeroita, ehdotusvaiheessa pyydetään kunnilta tarvittavat maanomistustiedot. Ehdotusvaiheeseen tarkistetaan kaikkien osoitettujen reservialueiden välttämättömyys. Kuntien tavoitteiden mukaisen vision kasvu voidaan saada sovitettua tiiviimmin kyläkeskuksiin jättäen viheralueet rakentamisen ulkopuolelle."	

			LIITE 5
Koli vaikutusalueen strategisen osayleiskaavan ehdotusvaiheen kuuleminen 7.10.-8.11.2021			
Lausunnot:			Kuntien vastine 18.11.2021:
11.10.2021	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto		
	Juuan kunta ja Lieksan kaupunki pyytävät lausuntoa Kolin vaikutusalueen strategisen osayleiskaavan 2040+ kaavaehdotuksesta. Strategisella yleiskaavalla tarkastellaan alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina. Siksi kaavan oikeusvaikutukset rajataan koskemaan vain kehittämismerkintöjä ja -määräyksiä. Kaava-alueen pinta-ala on noin 610 km².		
	Luonnosvaiheen jälkeen kaavatyössä on täsmennetty ja lisätty suunnittelualueeseen kohdistuvia maakuntakaavamerkintöjä ja maisema-alueita sekä poistettu lentoliikenteen reservialueet, joiden tarvetta ei pidetty akuuttina, sekä tarkennettu kaavamerkintöjä.		
	Maakuntaliiton kaavaluonnoksesta antamaan lausuntoon on saatu kaavoittajan vastineet ja suurin osa maakuntaliiton lausunnosta on huomioitu kaavassa.		
	Maakuntaliitolla ei ole huomautettavaa Kolin vaikutusalueen strategisen osayleiskaavan 2040+ kaavaehdotukseen.		Merkitään tiedoksi.
2.11.2021	Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
	Kolin vaikutusalueen strategisella yleiskaavalla suunnitellaan Lieksan kaupungissa Kolin ja Vuonislahden alueiden sekä Juuan kunnassa Napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueiden yleispiirteistä ja strategista kehittämistä. Strategisen yleiskaavan tavoitteena on tarkastella alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina sekä koko suunnittelualueen kehityksen suuntia, painopisteitä ja verkostoja. Strateginen yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena siten, että oikeusvaikutukset rajataan koskemaan vain kehittämismerkintöjä ja -määräyksiä. Strateginen yleiskaava ei tule korvaamaan alueella voimassa olevia tarkempia osayleiskaavoja. Kaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Kaavaehdotuksessa aluevarausten rajauksia on tarkennettu ja Kolintien varren nauhamaista yhdyskuntarakennetta kevennetty. Lentoliikenteen reservialueet on poistettu luonnoksen jälkeen ja kaavaan on lisätty maakuntakaavan mukainen ohjeellinen ulkoilureittien runkoverkko.		
	Luonnoksen nähtävilläpidon jälkeen kaavaan on tehty luonnosvaiheen lausunnossa esitettyjä tarkennuksia mm. aluevarausten rajausten osalta sekä maisema-alueiden merkitsemiseksi kaavaan. ELY-keskus korostaa edelleen niin matkailu- kuin asuinrakentamisen sopeuttamista valtakunnalliseen Kolin maisema-alueeseen.		Kehittämisen kaavamerkinnyt ja määräykset tarkentuvat aikanaan yleis- ja asemakaavoihin eli rakentamista ohjaaviin kaavoihin, joissa rakentamisen yhteensovitus maisemaan on mahdollista tehdä.
	ELY-keskus kiinnittää huomiota kaavan tulkitsemiseen katkoviivoitettujen värittömien aluevarausten osalta. Kaavamääräyksen mukaan "Toiminnon täysvärillä ja ehyellä rajaviivalla on osoitettu ensisijaisesti toteutettava alue. Pistekatkoviivalla ja vaaleammalla sävyllä on osoitettu ydinalueiden vaiheittainen täydentäminen ja katkoviivalla on osoitettu laajentumisen alueet." Esimerkiksi Ahmovaarassa ja Nunnanlahdessa katkoviivoitettu väritön laajentumisalue sivuaa useampaa eri aluevarausta. Jää tulkinnanvaraiseksi minkä toiminnon laajentumisalueeksi katkoviivoitetut alueet tällaisilla alueilla varataan. Kolintien varrella on myös katkoviivoitettuja värittömiä laajentumisalueita, jotka eivät sivua ainoatakaan väriillistä aluevarausta, jolloin niiden käyttötarkoitus jää epäselväksi. ELY-keskus esittää kaavan luettavuuden parantamiseksi myös tarkemman pohjakartta-aineiston käyttämistä.		Strategisen yleiskaavan katkoviivoitetut alueet kuvastavat tavoitevuotta pidemmän aikavälin mahdollisia laajentumisen alueita, jotka fyysisen sijaintinsa vuoksi voisivat olla parhaita yhdyskuntarakenteen kehittämiseen. Kaavassa ei ole nähty tarpeelliseksi esittää kehittämiselle tarkkaa teemaa tai toimintoa vaan näytetty paras suunta tai alue, mitä voitaisiin yleiskaavan päivityksellä tutkia kaavan tavoitevuoden lähestyessä tai aiemmin, mikäli tarvetta ilmenee. Pohjakartta tarkennetaan hyväksymismenettelyyn vietävään kaavaan.
5.11.2021	Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
	Juuan kunta ja Lieksan kaupunki ovat pyytäneet lausuntoa Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaava 2040+ ehdotuksesta. Kaava-alue käsittää Kolin, Vuonislahden, Ahmovaaran, Paalasmaan ja Nunnanlahden alueet. Strategisella yleiskaavalla tarkastellaan koko suunnittelualueen alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina. Kaavassa esitetyt merkinnät on kirjoitettu auki oikeusvaikutteisina kehittämismääräyksinä. Strategisen yleiskaavan on tarkoitus täydentää alueellaan olevia osayleiskaavoja ja laadittavia osayleiskaavoja (mm. laadinnassa olevaa Koli-Ahmovaara osayleiskaavaa) ja toimia niiden kanssa yhdessä. Strategisen yleiskaavan tavoitteet ja ratkaisut pohjautuvat Kolin matkailuvisioon ja Kolin Iso Kuva 2050 -suunnitelmaan.		
	Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri- vastuualue (ELY-keskus) lausui kaavaluonnoksesta 30.3.2021. Lausunto on otettu jossain määrin huomioon kaavaehdotuksessa. ELY-keskus pitää positiivisena, että Kolintien varren aluevarauksia on vähennetty merkittävästi luonnosvaiheeseen nähden.		
	Kaavamerkintöjen sävyllä ja läpinäkyvyydellä pyritään esittämään eri alueiden toteuttamisjärjestys. Ajatus on hyvä, mutta merkintä aiheuttaa epäselvyyksiä mm. Ahmovaaran ja Kolintien ympäristön sekä Nunnanlahden itäpuolen merkinnöissä: minkä toimintojen laajentumista katkoviivoitettulla aluerajauksella on tarkoitus kuvata?		Strategisen yleiskaavan katkoviivoitetut alueet kuvastavat tavoitevuotta pidemmän aikavälin mahdollisia laajentumisen alueita, jotka fyysisen sijaintinsa vuoksi voisivat olla parhaita yhdyskuntarakenteen kehittämiseen. Kaavassa ei ole nähty tarpeelliseksi esittää kehittämiselle tarkkaa teemaa tai toimintoa vaan näytetty paras suunta tai alue, mitä voitaisiin yleiskaavan päivityksellä tutkia kaavan tavoitevuoden lähestyessä tai aiemmin, mikäli tarvetta ilmenee.
	ELY-keskus oli luonnosvaiheen lausunnossa jyrkästi vastaan yhdyskuntarakenteen laajentamista valtatie 6 länsipuolelle. Kaavaehdotusvaiheessa valtatie 6 länsipuolelle osoitetut merkinnät ovat pysyneet samoina ja samassa laajuudessa. ELY-keskuksen näkemys on yhä sama: toimintojen osoittaminen valtatie 6 länsipuolelle ei ole ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tarkoituksenmukaista, koska se aiheuttaa valtatie 6 ylitystarpeen lisääntymistä, mikä taas johtaa eritasoliittymän tarpeeseen. Mikäli kuitenkin toimintoja osoitetaan valtatie 6 länsipuolelle, tulee kuntien olla valmiita kustantamaan pääosan valtatie 6 ja seututien 504 liittymän parantamisesta johtuvista kustannuksista. ELY-keskus vielä ehdottaa harkittavaksi valtatie 6 länsipuolelle osoitettujen toimintojen siirtämistä valtatie 6 itäpuolelle valtatie 6 ja Ahmovaarantien väliselle alueelle.		Teollisuuden kehittäminen valtatie 6 risteyskseen on luontevaa elinkeinon hyötyessä sijainnista ja valtatie 6 eristäessä taajaman teollisuuden mahdollisilta häiriötekijöiltä. Länsipuolen liikennöinti on mahdollista toteuttaa toimivaksi ja sujuvaksi sekä turvallisesti. Osoitettu sijainti on laajan Ahmovaara-Koli-Loma-Koli-Kopravaara -alueen ainoa teknistaloudellisesti perusteltavissa oleva sijainti teollisille työpaikoille. Vaikka yleiskaava esittää kunnan strategisen tavoitteen, voidaan kehittämismerkinnän aluevarauksia tarkastaa vähäisesti yhtä aikaa laadittavana olevan osayleiskaavaprosessiin suhteuttaen.
5.11.2021	Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo		
	Lieksan kaupunki ja Juuan kunta pyytävät Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausuntoa Kolin vaikutusalueen strategisen osayleiskaavan 2040+ kaavaehdotuksesta. Strateginen yleiskaava ohjaa alueiden käytön periaatteen suuria linjoja sekä tarkastelee alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina. Vaikka kaava laaditaan oikeusvaikutteisena, kyseessä ei ole oma kaavahierarkkinen tasonsa. Kaavan oikeusvaikutukset koskevat ainoastaan kehittämismerkintöjä ja -määräyksiä. Maakuntakaava ohjaa edelleen alueen yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Strateginen yleiskaava ei myöskään korvaa voimassa olevia osayleiskaavoja vaan tukee ja ohjaa yleiskaavatason ohjausta. Suunnittelualue käsittää Juuan Paalasmaan, Napakallion, Ahmovaaran ja Nunnalahden sekä Lieksan Kolin ja Vuonislahden välisen alueen. Kaiken kaikkiaan strateginen yleiskaava koskettaa noin 610 neliökilometrin laajuista aluetta.		
	Osa suunnittelualueesta ja kehittämis määräyksistä sijoittuu Suomen kenties tunnetuimpaan kansallismaisemaan, Kolin valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (Valtioneuvosto 1995). Aluetta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joiden mukaan alueella tulee erityisesti vaalia kulttuurimaiseman arvoja. Kansallismaiseman arvot ovat merkittäviä niin kauko- kuin lähimaisemassa ja kaikki tuleva rakentaminen sekä muut toiminnot tuleekin sovittaa erityisellä huolella maisemaan.		Kehittämisen kaavamerkinnyt ja määräykset tarkentuvat aikanaan yleis- ja asemakaavoihin eli rakentamista ohjaaviin kaavoihin, joissa rakentamisen yhteensovitus maisemaan on mahdollista tehdä.
	Kolin vaikutusalueelta tunnetaan niin rakennettua kuin arkeologista kulttuuriperintöä ja kohteiden määrä kasvaa uusien inventointien myötä. Alueellisen vastuumuseon näkökulmasta kulttuuriperinnön potentiaalin tiedostaminen strategisessa yleiskaavassa tulee edistämään myös muiden tavoitteiden toteutumista. Kuten museo jo kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä kaavaluonnokseen antamissaan lausunnoissa toi esille, kaava-alueen kulttuuriperintö on suotavaa tuoda esiin selkeämmin. Rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet voidaan esittää esimerkiksi karttaliitteenä (vrt. esim. Kontiolahden strateginen yleiskaava 2040, luonnon- ja kulttuuriympäristön teemakartta). Museo pitää tärkeänä, että kaavaratkaisua toteutettaessa kulttuuriympäristön ja maiseman arvot otetaan asianmukaisesti huomioon.		Seudulliset kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet on tutkittavissa museonrekistereistä kuntien laatiessa varsinaisia aluevarauksia sisältäviä kaavoja tai harkitessa muita maankäyttöön liittyviä hankkeita tällä varsin laajalla alueella. Rekisterissä olevien kohteiden lataaminen liitekartoille ja listoiksi ei edistä kulttuuriperinnön vaalimista. Toimintoja kuvaavat kehittämismerkinnät sisältävät määräyksen, että ”Alueen maiseman ja kulttuurihistorian arvot huomioidaan tarkemmassa suunnittelussa.” ja siten on varmistettu arvojen säilyminen. Kaavassa on lisäksi yleismääräys: ”Rakentaminen on sopeutettava maisemallisesti merkittävillä alueilla ympäristöönsä ja tarkemmassa suunnittelussa on pyrittävä turvaamaan kulttuuriperintöarvojen säilyminen”. Strategisen tason yleiskaavassa, jossa ei esitetä aluevarauksi, on riittävällä tavalla otettu huomioon ja määräyksiin turvataan kulttuuriperintöarvojen säilyminen.
22.3.2021	Pohjois-Karjalan rajavartiolaitos		
	Ei huomautettavaa.		-

3.11.2021	Väylävirasto	
	Strategisen yleiskaavoituksen kohteena ovat Lieksan kaupungissa Vuonislahden ja Kolin alue sekä Juuan kunnassa Napakallion, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueet Kolin iso kuva 2050 - ja Kolin matkailuvisio 2050 - selvitysten pohjalta. Kaavatyön tavoitteena on, että Kolin alue Ahmovaara mukaan luettuna on vuonna 2050 nykyiseltä volyymiltaan moninkertainen, kansainvälinen ja vetovoimainen kohde, joka tarjoaa kaikkina vuodenaikoina monipuolisesti aktiviteetteja ja palveluja. Lisäksi tavoitteeksi asetettiin, että Kolilla on merkittävästi uutta yritystoimintaa, työpaikkoja ja matkailun koulutustoimintaa, ja että se houkuttelee sekä pysyviä asukkaita että vapaa-ajan asukkaita maakunnan ulkopuolelta. Kaava syrjäyttää alueellaan kaikki muut oikeusvaikutteiset yleiskaavat, mutta ei korvaa alueella voimassa olevia osayleiskaavoja. Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset rajataan koskemaan vain kehittämismerkintöjä ja -määryksiä. Kaavassa on esitetty keskeiset vesistöreitit ja niiden yhteystarpeet vaiheistettuna. Vene- ja laivaliikenteen reittien osalta Vuonislahden ja Lieksan keskustaajaman kytkeminen Kolille ovat vesiliikenteen ensisijaisia vahvistamistoimenpiteitä. Maankäytön kehittämisen myötä muodostetaan Kolin ja Loma-Kolin välinen vesiliikenneyhteys. Vesiliikennemäärien kasvaessa pitkällä aikavälillä edistetään reittimahdollisuuksia Kolilta Paalasmaan suuntaan. Radan sähköistäminen nähdään tärkeäksi jo lähitulevaisuudessa. Väylävirasto on tutustunut Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan 2040+ ehdotukseen vesiväylien ja rautateiden näkökulmasta. Kaava-alueelle esitettyjen uusien vesireittien lisäksi alueella sijaitsee Väyläviraston ylläpitämiä vesiväyliä ja väylien kiinteitä turvalaitteita. Yleiskaavaa tarkempien kaavojen laadinnassa on huomioitava Väyläviraston vesiväylien kiinteiden turvalaitteiden näkemäalueet. Uusia rakentamisalueita ei saa sijoittaa siten, että turvalaitteiden havaitseminen väyliltä käsin estyy.	Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.
	Kaavasunnitelmissa Pohjois-Karjalan rata on osoitettu kehittämismääräyksellä sähköistettäväksi rataosaksi. Pohjois-Karjalan radan sähköistämisen tarpeesta tai toteuttamisen aikataulusta ei Väylävirastossa toistaiseksi ole laadittu arvioita tai suunnitelmia. Radan tarveselvityksen laatiminen on ohjelmassa 2022-2023 aikana, jolloin toimenpiteet radan osalta tarkentuvat ja mahdolliset suunnitelmat myös radan sähköistämisen tarpeesta selkiytyvät. Pohjois-Karjalan Maakuntakaavan selostuksessa on lisäksi todettu sähköistämisen olevan vähäliikenteisillä rataosilla tehoton toimenpide hiilijalanjäljen pienentämisessä. Parempana toimenpiteenä pidetään mm. junakaluston uusimista. Näistä syistä kaavassa rataosa olisi syytä esittää merkinnällä "kehitettävä rataosa" ja mainita mahdollisesta sähköistämisestä vain kaavamerkinnän selitteessä, mukaan lukien edellä mainittujen toimenpiteiden riippuvuus Väyläviraston tulevasta tarveselvityksestä.	Strateginen yleiskaava kuvaa kuntien tavoitteita alueen eritoimintojen kehittämisestä. Rataosuuden ei kaavan tavoitevuotena oleteta olevan enää vähäliikenteinen. Yhtenä tavoitteena on kestävän kehityksen mukaisesti radan sähköistäminen, tämä ei poissulje muita hyviä toimenpiteitä hiilijalanjäljen pienentämiseksi, kuten lausunnossa mainittua kaluston uusimista. Kaavan laadintahetkellä valtion rataverkon pituudesta on sähköistetty 56 %. Joensuu-Lieksa(-Nurmes) rataosuuden sähköistys olisi 1-2 % rataverkosta (yht. 160 km). Ratojen sähköistys tuo Väylän oman selvityksen perusteella kustannustehokkuutta kuljetuksiin ja vähentää haitallisia päästöjä. Päästöjen vähenemisen lisäksi yksi tärkeä hyötyä on myös se, että sähkövedolla läpiajettavat yhteydet säästävät paitsi liikennöintikustannuksia myös matka-aikaa, koska veturien vaihtaminen ei ole enää Joensuussa pakollista.
4.11.2021	PKS Sähkönsiirto Oy	
	Kaavaselosteessa Kolin alueelle on suunniteltu varsin mittavaa matkailupalveluiden keskittymää. Kyseisen suuruinen keskittymä vaatii käsityksemme mukaan myös paljon sähköenergiaa. Alueen nykyisen sähköverkon kapasiteetti jää pieneksi ja sitä pitää vahvistaa merkittävästi. Esitämmekin, että alueen tarkemman kaavoituksen yhteydessä alueen sähköhuoltoa varten varataan riittävät alueet uusille 110 kV ja 20 kV sähköjohdoille, mahdolliselle 110/20 kV sähköasemalle ja jakelumuuntamoille.	Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.
1.11.2021	Metsähallitus	
	Kaavaehdotus toteuttaa johdonmukaisesti Pohjois-Karjalan maakuntaohjelmaa, ja mahdollistaa Kolin Iso Kuva 2050-ohjelman ja matkailuvision mukaisen kehittämisen. Matkailuun liittyviin tavoitteisiin liittyvää saavutettavuuden parantamista on kaavaehdotuksessa tarkasteltu perusteellisesti. Kaavaehdotus voisi ottaa kantaa myös siihen, miten se tukee Pohjois-Karjalan biosfäärialueen tavoitteita.	Pohjois-karjalan biosfäärialueen tavoitteena on ihmisten luontosuhteen parantaminen luontokokemuksien kautta, luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ja ilmastonmuutokseen varautumisen tukeminen, sekä alueen elinvoimaisuuden vahvistaminen vaarantamatta luonnonarvoja. Strateginen yleiskaava käytännössä pohjautuu tähän tavoitteeseen ja se näkyy mm. siten, että kaavassa on osoitettu yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin kehittämisvyöhyke Kolin vaikutusalueen matkailun, virkistyksen ja vapaa-ajan sekä ympärivuotisen että osa-aikaisen asumisen ja työnteon vetovoima-alueena. Toisiinsa kytkeytyvien kohteiden osalta vaalitaan myös niiden välisiä yhteyksiä, kuten arvokkaiden luontokohteiden välisiä ekologisia yhteyksiä. Keskeiset taajamat, kylät sekä matkailun ja virkistyksen paikat pyritään yhdistämään ulkoilureittien avulla yhtenäiseksi verkostoksi, joka liittyy seudulliseen ulkoiluverkostoon. Tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää huomiota luontoarvojen säilymiseen sekä viherrakenteen jatkuvuuteen rakennetuilla alueilla ja niiden ympärillä.
	Maankäyttö- ja rakennuslaissa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet edellyttävät, että arvokkaat maisema-alueet otetaan huomioon alueiden käytössä. Maakuntakaavan mukaisesti valtakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella (ma/mv) alueen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja maisema-arvot sekä turvattava ja edistettävä niiden säilymistä. Yhteenvetona voidaan todeta, että kaavahankkeen vaikutukset lakisääteeseen Kolin kansallispuistoon ja Savijärven soiden luonnonsuojelualueeseen ja Natura-alueisiin sekä Kolin arvokkaaseen maisema-alueeseen on syytä tarkastella huolellisesti ja yhteensovittaen siten, ettei em. alueiden arvoja heikennetä.	Kehittämisen kaavamerkinnät ja määräykset tarkentuvat aikanaan yleis- ja asemakaavoihin eli rakentamista ohjaaviin kaavoihin, joissa rakentamisen yhteensovitus maisemaan on mahdollista tehdä ja vaikutukset Natura- ja muihin suojelualueisiin voidaan arvioida.
1.11.2021	Kontionlahden kunta	
	Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavoituksen kohteena ovat Lieksan kaupungissa Vuonislahden ja Kolin alue sekä Juuan kunnassa Napakallion, Ahmovaaran, Nunnanlahden ja Paalasmaan alueet. Strategisen yleiskaavan tavoitteena on merkittävästi kasvattaa suunnittelualueen pysyvän ja osa-aikaisen asumisen, työpaikkojen ja matkailijoiden määrää ja näiden toimintojen mahdollisuutta sijoittua suunnittelualueelle. Kaavassa tarkastellaan alue- ja yhdyskuntarakenteen teemoja laajoina kokonaisuuksina. Siksi Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset rajataan koskemaan vain kehittämismerkintöjä ja -määryksiä. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena, mutta se ei korvaa alueellaan voimassa olevia yleiskaavoja.	
	Strategisen osayleiskaavan tavoitteena on muun muassa kehittää Kolin matkailua. Kontiolahden kunta näkee kehittämisen erittäin positiivisena asiana. Kontiolahti haluaakin korostaa strategisen yleiskaavan mahdollistaman kuntien välisen yhteistyön tärkeyttä matkailupalvelujen kehittämisen osalta. Luontomatkailu on tärkeässä osassa Kontiolahden kunnan alueella ja Kolin alueen kehittyminen edistää myös kunnan strategista tavoitetta matkailun toimintaympäristön kehittämisessä erityisesti pohjoisosissa kuntaamme, jonka alueella toimivat yritykset ovat vahvasti Kolin matkailualueen vaikutuspiirissä.	
	Ulkoilureiitit tulisi yhdistää sujuvasti Kontiolahden kunnan puolella kulkeviin ulkoilureitteihin. Tulevissa reitistöhankkeissa tulisi huomioida myös monikäyttöisyys ja nykyisten matkailutrendien kehitys, esimerkiksi maastopyöräilyn osalta.	Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.
3.11.2021	Vuonislahden kyläseura	
	Vuonislahden kylä pitää tärkeänä saada olla kehittämässä omaa aluettaan. Aluetta, jonka kehittäminen kytkeytyy kiinteästi laaja-alaiseen Kolin kehittämiseen. On tärkeää olla mukana kehittämässä yhteistä tulevaisuuden aluetta. Kylä pyrkii myös omalta osaltaan vaikuttamaan toimillaan Kolin seutukunnan tulevaisuuteen. Vuonislahden kyläseuran mielestä käsittelyssä oleva strateginen yleiskaava 2040+ ohjaa toimintoja oikeaan suuntaan, niin kuin maankäytöllisesti varsin tuore Vuonislahden osayleiskaavakin. Todetaan kuitenkin, että tällaisen kaavaprosessin käsittelyn pitäisi jo käsittelyvaiheessa nostaa enemmän esiin niitä keskeisiä puutteita, jotka korjautuessaan ohjaisivat paremmin suunnittelulle kehitystielle ja saisivat aikaan ihmisten hyväksynnän ja kehittämisen innon. Tällä voitaisiin saada myös pääomia ohjautumaan kyläalueelle, mikä nyt näyttää olevan keskeinen este kehitykselle. Tällaisia huomioon otettavia seikkoja ovat mm. Vuonislahden tie, joka on ollut jo vuosia erittäin huonokuntoinen ja kaipaa pikaista kunnostusta. Tien kunto vaikuttaa oleellisesti Vuonislahden saavutettavuuteen ja sitä kautta edelleen Kolille kulkuun. Vuonislahden satamarakenteet ja –suojaukset ovat niin ikään puutteelliset säännöllisen laivaliikenteen vaatimuksia ajatellen. Vuonislahti – Koli – Vuonislahti -yhteys on oleellinen yhteys junalta Kolille ja takaisin. Samoin tie- ja vesiliikenneyhteydet Paateriin tulisi huomioida ja saada liikennöitävään kuntoon.	Strategisella tasolla yleiskaava pyrkii osaltaan nostamaan Vuonislahden merkitystä Kolin vaikutusalueen yhtenä merkittävänä solmukohtana. Taajamatoimintojen, matkailurakentamisen sekä sataman että aseman alueen merkinnöillä esitellään Vuonislahden kyläkeskuksen kokonaisvaltaisen kehittämisen tarpeita. Lausunnossa mainitut tarkemmin huomioitavat kohteet merkitään tiedoksi ja niiden kehittämiseksi yleiskaavassa esitetyt kaavamerkinnät ja määräykset tarkentuvat aikanaan rakentamista ohjaaviin asemakaavoihin sekä tie- ja katusuunnitelmiin että muihin toimiin.
19.10.2021	Siun Sote, Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys	
	Ei huomautettavaa.	-

8.11.2021	Vesihuoltoliikelaitos	
	Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitoksen puolesta on hyvä, että Kolin alueelle laaditaan osayleiskaavaa tarkentavaa strategista kaavaohjausta. Näin ollen saadaan Kolin kokonaisvaltaista kehittämistä palvelevaa maankäytön ohjausta. Lieksan kaupungin vesihuoltolaitos ja -liikelaitos (vuodesta 2018) on toiminut Kolin Veden verkostoalueella vuodesta 2007. Sitä ennen alueella toimi Kolin Hiiden vesiosuuskunta. Kolin kyläkeskuksen alueella toimii edelleen Kolin kylän vesiosuuskunta. Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitoksen Kolin Veden vesihuoltolain mukainen toiminta-alue on hyväksytty Lieksan kaupunginhallituksessa 17.9.2018. Varsinainen toiminta-alue kattaa Merilänrannan alueella Pielisen rantaa pitkin Purnuniemen ja Kolin sataman alueet, Kolin keskustan läheisyydessä olevat kaupungin omistamat maa-alueet sekä Kolin koululta Ylä-Kolintietä pitkin Hotelli-Kolille rajoittuvat alueet. Toiminta-aluerajauksiin sisällytettiin tulevaisuuden mahdollisina laajentumisalueina Merilänrannantien viereistä Pielisen ranta-aluetta, Käränkävään aluetta sekä Häkinlahden ranta-aluetta. Näiden alueiden jatkoselvitykset ja toteutumismahdollisuudet ovat vielä kesken. Kolin Veden toiminta-aluekartat lausunnon liitteenä. Kolin kylän vesiosuuskunnalla ei ole vahvistettua vesihuoltolain mukaista toiminta-aluetta. Kolin Veden ja Kolin kylän vesiosuuskunnan välisten toiminta-alueiden rajapintaa tarvitsee tarkistaa tulevaisuudessa. Kolin kehityksen suhteen olisi myös tärkeää selvittää millaiset edellytykset Kolin kylän vesiosuuskunnalla on kehittää oman toiminta-alueen vanhentunutta verkostoa kyläkeskustassa.	
	Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitoksen lähivuosien tärkeinä tehtäväkokonaisuuksina Kolin Veden verkostoalueella ovat seuraavat:	
	* Vesihuollon johtotiedon tarkistamistyön loppuun saattaminen	
	* Vesihuoltosopimusten päivitys	
	* Vesihuoltoverkostojen käyttöoikeussopimusten tarkistaminen/päivitys	
	* Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueajajennuksien jatkoselvitykset ja mahdolliset toteuttamiset	
	* Vesihuoltolaitoksen automaatioon liittyvät päivitykset	
	* Vesihuollon toimitusvarmuuden tehostaminen mm. varavoimakoneiden käyttö sähkökatkojen aikana.	
	Kolin Veden verkostoalueen tämän hetken kapasiteettitarkastelun perusteella niin puhtaan veden toimituskapasiteettia kuin jätevedenpuhdistuskapasiteettia on vielä jäljellä runsaasti verrattuna käytössä olevaan kapasiteettimaksimiin. Kolin Veden vedenottamoilla (1 käytössä ja 1 varalla) on vedenottolupaa yhteensä 500 m 3/vrk. Vedenkäyttömäärä vuorokausittain vaihtelee suuresti loma-aikasesonkien mukaan. Keskimääräinen vuorokausikulutus on kahtena edellisenä vuonna ollut noin 150 m 3/vrk. Jos Kolin alueelle kaavailut matkailun, asumisen ja palvelujen laajentumiset toteutuvat, tarvitaan tulevaisuudessa 1-2 uutta vedenottamoa. Uudet vedenottamot sijoittuisivat todennäköisesti Merilänrannan alueen pohjoispuolella Niinilahden alueelle, josta on jo aiemmin tutkittu pohjavedenottoa. Kolin Veden jätevedenpuhdistamo on mitoitettu noin 3 000 asukkaalle, mutta todellinen tulokuorma on pääosin selkeästi matalampi. Tulokuorma myös vaihtelee voimakkaasti loma-aikasesongin mukaisesti. Edellisten viiden vuoden tarkkailujen perusteella orgaanisen tulokuorman keskimääräinen asukasvastineluku on 571. Kolin Veden verkostoalueen vesihuoltoputkistot (puhdasvesi, viemäri ja paineviemäri) ovat muovisia. Molempia verkostoja on noin 18 km. Verkostot ovat rakennettu pääosin 1990- ja 2000-luvuilla, joten niiden suhteen ei ole akuuttia saneeraustarvetta. Paineviemäriverkon pumppaamoja joudutaan lähivuosina huoltosaneeraamaan sekä viemärlaitoksen automaatiota uusimaan. Runkoverkostojen kokokapasiteetti mahdollistaa vedentoimituksen ja jätevedenjohtamisen lisäyksen, mutta riippuen vedenkäytön lisäysmäärästä joitain putkiosuuksia sekä yksittäisiä verkosto-osia voidaan joutua uusimaan.	Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.
21.10.2021	Lieksan Kehitys Oy LieKe	
	Koli on Pohjois-Karjalan merkittävin matkailukohde, jonka edelleen kehittämiseksi Lieksan kaupunki ja Juuan kunta ovat toteuttaneet Kolin matkailuvisio 2050 suunnitelman. Kolin matkailuvision tavoitteena on: - Kolin matkailuvolyymin kymmenkertaistaminen nykyisestä vuoteen 2050 mennessä - vaikutusalueen merkittävä kehittyminen - myönteinen vaikutus Lieksan ja Juuan työpaikkoihin ja väkilukuun Jotta edellä mainitut tavoitteet voivat toteutua, on - mahdollistettava uutta majoituskapasiteetin merkittävää lisärakentamista (25 000 vuodepaikkaa vuoteen 2050 mennessä) - Kolin toimintoja kehitettävä nykyistä ympärivuotisemmaksi kansainvälistyvälle asiakaskunnalle - suunnittelualueelle voitava rakentaa pysyvän ja osa-aikaisen asumisen mahdollisuuksia (tavoitteena 3000 uutta asukasta vuoteen 2050 mennessä) Edellä mainitut tavoitteet voivat toteutua kestävän matkailun edistämisen keinoin. On huomattava, että matkailutoimialan työpaikat ovat naisvaltaisia. Näiden työpaikkojen lisääntymisellä on merkittävä vaikutus Lieksan elinvoimaan, koska nuoret naiset päättävät asumispäätöksillään onko kaupunki kehittyvä vai taantuva. Lieksan Kehitys Oy Lieken kolmesta perustehtävästä yksi on matkailun kehittäminen. LieKellä on merkittäviä hankkeita matkailun kehittämiseksi: -□Invest In Lieksa -hanke (budjetti 448 314 €) -□Lieksan ja Kolin matkailualueen menekinedistäminen (budjetti 324 324 €) -□Pielisen matkailualueen kehittämishanke 2022 (budjetti 274 908 €) Näiden hankkeiden tavoitteena on osaltaan edistää Kolin matkailuvision toteutumista. On erinomaista, että Ylä-Kolin tien – Kolin kylän ja Purnulahden alueen ´hevosenkenkä´on rakentamisen alueena Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan 2040+ luonnoksesta tiivistynyt mahdollistaen vahvemman majoitus- ja palvelukeskittymän kehittymisen alueelle.	Strateginen yleiskaava toteuttaa LieKen lausunnossa esitettyjä tavoitteita, vaikka osayleiskaavaehdotukseen rakentamisen määrä ja vuodepaikkojen määrän tavoite on lähes puolitettu laatimisvaiheesta. Kestävä matkailu on yksi kuntien kaavallisista tavoitteista ja rakentamista keskitetään tiivisti taajamien sekä kylien alueella ja mm. Kolilla ns. hevosenkengän alueelle.
	Konkreettisina huomioina pyydämme Kolin vaikutusalueen strategisessa yleiskaavassa 2040+ varmistamaan -□mahdollisuudet Loma-Koli – Vuonisahti ympärivuotiselle liikenteelle - Kolin sataman kehittäminen matkailuelinkeinon näkökulmasta mahdollistaen vierasveneiden vierailun ja risteily- ja retkeilyliikenteen kehittämisen Pielisen altaan alueella - matkailukohteen saavutettavuus, varsinkin julkisen liikenteen osalta - matkailukohteen sisäisen saavutettavuuden edelleen kehittäminen Edellä mainittua taustaa vasten Lieksan Kehitys Oy LieKe pitää Kolin vaikutusalueen strategista yleiskaavaa 2040+ Kolin matkailuvision toteutumisen kannalta välttämättömänä. Lisäksi pyydämme huomioidaan yleiskaavassa ehdottamamme toimintaedellytysten varmistukset.	Loma-Koli – Vuonisahti ympärivuotisen liikenteen varmistamiseksi on kaavassa ja sen määräyksiin esitetty, että vene- ja laivaliikenteen reittien osalta Vuonislahden kytkeminen Kolille on vesitieliikenteen ensisijainen vahvistamistoimenpide, joka muodostetaan ympärivuotiseksi maankäytön kehittämisen myötä. Lisäksi kaavassa on osoitettu Loma-Kolin ja Vuonislahden välille Jäätie-merkintä. Kolin sataman kehittäminen matkailuelinkeinon näkökulmasta on varmistettu kaavan kehittämismääräyksiin. Satama/venesatama-alueen ohjeellisella kohdemerkinnällä tavoitellaan alueen kehittymistä laiva- ja venesatamatoimintoihin laveasti. Kaavalla tavoitellaan paitsi paikallisten myös vierasveneiden satamaa vaan myös laajemmin Pielisen altaan risteilyliikenteeseen tukeutuvaa monipuolista matkailupalvelu- ja asuntotarjontaa. Kaavassa matkailukohteen saavutettavuuteen on määräyksiin vaadittu kiinnittämään huomiota mm. julkisen liikenteen edellytyksiin ja liityntäliikenteeseen. Joukkoliikennepysäkkien, sekä siihen että aseman ja satamien yhteydessä tuetaan liityntäpysäköinnin mahdollisuuksia. Kolin vaikutusalueen sisäisen saavutettavuuden kehittämiseksi on esitetty paitsi parannettavat tieosuudet kuin kirjattu aluekohtaiset määräykset. Lisäksi Kehittämisyöhykkeen määräyksiin on kaavassa pyritty vahvistamaan Kolin vaikutusalueen sisäisen matkailuliikenteen kehittämistä, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden sekä joukkoliikenteen mahdollisuuksia.
Muistutukset:		
44284	1. muistutus	
	Muistutuksen jättäjä käsittelee laajasti kuinka kaavasunnitelma on menneestä maailmasta ja tavoitteet ovat vuosikymmeniä jäljessä sekä, että ilmastonmuutos olisi pitänyt olla lähtökohtana, mikäli Kolille halutaan tiedostavia matkailijoita.	
	Hän vastustaa kaavakartassa keltaisella vinoviivalla merkittyjen alueisen osoittamista kiinteistöilleen. Maanomistajan tavoitteena jo jatkaa metsätalouden harjoittamista. Luontoretkiä alueilla voisi järjestää maksusta pienille matkailijaryhmille, eikä jokamiehenoikeutta saisi käyttää näillä mailla.	Muistutuksessa viitataan yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin kehittämisvyöhykettä kuvaavaan merkintään. Vyöhykkeen aluerajaus on maakuntakaavan mukainen laaja vetovoima-alue, jota voidaan kehittää taajamista käsin tarkemman suunnittelun kautta. Merkinnällä ei ole vaikutusta palstajakotasolla eikä yksittäisen maanomistajan metsätalouden harjoittamiseen.
	Huoli kylän oman metsästysseuran menemisestä bisnesmiehille johti hirvenmetsästysluvan hankintaan ja metsästysharrastukseen. Sekä toteaa, että omien maiden tulevaisuuden suunnitelmat sietävät metsästäystä. Koli tarvitsee ehdottomasti luontoa, eikä muistutuksen esittäjän mukaan tarvita yhtä hyvin isoa kaiken ympäriltään syövää matkailukeskusta.	Strategisella yleiskaavalla ei ole vaikutuksia riistanhoitotyöhön eikä se velvoita maaomistajaa kehittämään maitaan. Yleiskaavalla on monin määräyksiin pyrkimyksenä juuri vaalia luonnonympäristöä, huomioida ekologiset yhteydet ja suojella kulttuuriperintöä. Yleiskaavassa esitetyt kaavamerkinnot ja määräykset tarkentuvat maanomistajan niin halutessa rakentamista ohjaaviin asemakaavoihin.

5.11.2021	2.	muistutus Strategisen kaavan kartta on mittakaavaltaan vaikealukuinen eikä omien kiinteistöjen osalta ole päästy varmuuteen, onko niille laitettu kaavaan merkintöjä. Teemme muistutuksen, koska tilojamme koskeva tarkka kaavoitustilanne ei ole selvillä. Kolin seurojentalolla ei ollut kaavakarttoja. Vaadimme, että tiloillemme ei laiteta strategiseen kaavaan matkailualueita eikä muitakaan matkailuun liittyviä merkintöjä. Tilojen alueet jätetään strategisen kaavan ulkopuolelle. Strategisella kaavalla lienee tarkoitus saada valtuudet toteuttaa kaupungin suurisuuntaiset kehittämisvisiot, joita monet tahot esim. mielipiteiden ja lausuntojen perusteella ovat pitäneet ylimitoitettuina. Maakuntakaavan mukaan Kolin Hattusaaren suunnan pohjoisosa (Hattusaaren kylä/ Niinilahden alue) sekä siellä sijaitsevat tilamme eivät kuulu Kolin kehittämisen kohdealueeseen eivätkä matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealueeseen. Sinne ei pidä sijoittaa strategisessa kaavassa matkailurakentamisen keskittymiä eikä hotellityypistä rakentamista varten tarkoitettuja alueita reservialueineen vaan noudattaa maakuntakaavan rajouksia. Maakuntakaavan merkintöjen ohjausvaikutus olisi hyvä ottaa huomioon ja tarkistaa koko strategisen kaavan alueella. Esim. ELY-keskuksen lausunto tukee esitystämme Hattusaaren matkailukeskittymästä luopumisesta. Siinä todetaan, että ”myös matkailun tulisi painottua ensin Ahmovaaran, Ylä-Kolin, Kolin kylän ja Loma-Kolin ympäristöön, mikä toteuttaisi parhaiten kaavamääräyksessä esitettyjä tavoitteita”.	
		Kaavaehdotuksessa Hattusaaren alue Niinilahden kohdalta on esitetty ensisijaisena kehitettävänä alueena. Tämä on ristiriidassa kaavatekstissä esitetyn strategisen yleiskaavan kuvauksen kanssa, jonka mukaan ”nykyisten taajamien laajenemisvara tulee hyödyntää ennen uusien alueiden käyttöönottoa” (s. 11). Kiinnitämme edelleen huomiota strategisen kaavan puutteellisen tiedotukseen: nyt vireillä olevasta ehdotuksesta on lähetetty kirjeillä tieto vain mielipiteen tehneille eli niille, jotka jo aiemmin ovat olleet selvillä strategisesta kaavasta. Laajempi tiedottaminen olisi tarpeen, jotta maanomistajat tukäteen tietäisivät kaavan merkinnät omilla tiloillaan eikä heille tulisi yllätyksenä, jos strategisella kaavalla myöhemmissä vaiheissa perustellaan tulevia kaavoituksen toimia.	Strategisen yleiskaavan tarkoitus on tarkentaa visiotyötä eikä esittää tavoitteita kiinteistökohtaisesti vaan osoittaa kehittämisen vyöhykkeet painopisteineen 1:100 000 mittakaavassa. Yleiskaava ei velvoita maanomistajaa sen toteuttamiseen vaan näyttää yleispiirteisenä kuntien tavoitteet. Kehittämistyöhön kaava antaa tulevaisuudessa mahdollisuuksia ja halutessaan voi maanomistaja tarkentaa kiinteistöjensä maankäyttöä rakentamista ohjaavin kaavoin. Hattusaaressa on merkitty pääasiassa olemassa olevien matkailuyritysten alueita.
		Vaadimme, että Kolin kylällä kiinteistömme vieressä n. viiden metrin etäisyydellä kulkevaa UKK-kävelyreittiä ei merkitä kaavaan ulkoilureitiksi. Tämän reittiosuuden kohdalta pitää kaavakartasta/ -tekstistä käydä ilmi, että kyseessä on pelkkä UKK-kävelyreitti, jolla ei saa pyöräillä, hiihtää eikä liikkua moottoroiduilla ajoneuvoilla. Jos tämä UKK-reittiosuus jää kaavakarttaan ulkoilureitti-merkinnällä, vaarana on, että se myöhemmin muutetaan ulkoilureitiksi. Reitin muuttaminen kuuden tai kahdeksan metrin levyiseksi monitoimireitiksi pyöräilijöineen ja hiihtäjiineen toisi sille niin paljon lisää käyttöä, että oma rauha piha-alueella häiriintyisi pahasti. On myös häiritsevää, jos omasta tieliittymästä kulkee matkailijavirta. Olisi hyvä varmistaa, ettei ulkoilureitti kulje niin lähellä kiinteistöä, että se aiheuttaa jatkuvaa haittaa. Kylälle ja koululle on valaistulta reitiltä useita muita liittymiä, joten tätä reittiosuutta ei edes tarvita. Esitämme reitin siirtämistä kokonaan pois talon läheisyydestä. Käytetyn ulkoilureitti-sanan määritelmä olisi hyvä laittaa näkyviin kaavatekstiin ja -karttoihin, jotta käy selväksi, millainen reitti on kyseessä. Reittitoimittamattomia reittejä ei pidä merkitä kaavakarttoihin (esim. Loma-Kolilta Hattusaaren suuntaan kulkeva reitti). Kolin kylän kulttuurimaisema vanhoine rakennuksineen ja peltomaisemineen pitää säilyttää eikä tuhota sitä liialla rakentamisella (vrt. maakuntakaavan mukaan Kolin kylän kulttuurimaisema on säilytettävä).	Kaavassa on osoitettu jo olemassa olevia matkailualueita, joiden kehittäminen on ensisijaista. Niinilahden lomamajat on toiminnassa oleva palveluntarjoaja, jolla on mökkimajoitusta vapaa-ajan virkistystoimintoiineen. Kaava on kuulutettu vireille ja tiedosta mielipiteen esittämiseen on ilmoitettu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetulla tavalla. Asiasta on kuulutettu niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan ja ilmoitus on julkaistu paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Lisäksi kaavahankkeesta on pidetty kolme yleisötilaisuutta; osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä luonnosaineiston ja kaavaehdotuksen nähtävillä olo aikoina, joissa on voinut antaa suullista mielipidettä. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaan yleiskaavan nähtäville asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Strateginen yleiskaava kun ei ohjaa rakentamista, joten myöskään maanomistajalle, jonka kotikunta on toisella, ei ole ollut tarvetta kirjeitä lähettää.
			Strategisessa yleiskaavassa ei UKK- tai muuta ulkoilureittiiä ole osoitettu muistutuksessa esitetyllä kiinteistöllä. Asia kuulunee Kolin osayleiskaavaan: <i>"Maakuntakaavan ulkoilureitti on yleiskaavassa osoitettu ohjeellisenä, eikä osayleiskaavatasollakaan ole tarkoituksenmukaista lajitella polkuja. "</i>
7.11.2021	3.	muistutus Jeron tien risteyksestä ylöspäin Ylä-Kolintien varteen osoitettu matkailurakentamisen alue ei edistä maakuntakaavan toteuttamista. Maakuntakaava on ohje alemmille kaavatasoille. Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava maakuntakaava huomioon ja pyrittävä edistämään kaavan toteutumista. Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 Ylä-Kolille on osoitettu RM- merkintä, jolla tarkoitetaan kaavaselostuksen s.130-131 mukaisesti "Hotelli Kolin ja luotokeskuksen aluetta sekä niihin välittömästi kytkeytyviä muita matkailupalveluita sekä liitännäisalueita kuten pysäköintialueita, hissialueita ja laskettelurinteitä palveluvarustuksineen" (lihavointi kirjoittajan tekemä). Maakuntakaavassa matkailupalvelujen alueet on osoitettu Kolin kylältä Purnuniemeen päin ja Loma-Kolin alueelle. Purnulammelle sijoituvalla Koli Culturalla on matkailupalvelujen kohdemerkintä. Näin ollen Ylä-Kolin länsirinteiden laaja, miltei kahdenkymmenen hehtaarin matkailurakentamisen alue ei ota maakuntakaavaa huomioon eikä edistä sen toteutumista. Myös Kolin Iso Kuva -suunnitelmassa matkailurakentaminen on osoitettu Koli Culturan ja Kolin keskustan alueille.	
		Matkailijat poikkeavat Kolin vaaroille ihailemaan maisemia ja kokemaan luontoelämyksiä. Luontoarvojen suojelemiseksi perustettiin Kolin eteläisten vaarojen alueet käsittävä kansallispuisto, joka laajentui muutama vuosi sitten ulottumaan Nuutilan tilan (os. Nuutilanmutka 5) peltoalueen reunaan saakka. Ipatin läntisen rinteän alaosa on kansallispuiston ulkopuolella, mutta se on maakuntakaavassa 2040 merkitty merkittäviä luontoarvoja omaavaksi alueeksi (ma/mv) ja jolla on rakennetun kulttuurin arvoalue Nuutila rakennuksineen. Lähistöllä on suojeltava alue uhanalaisine kasveineen. Jeron tien risteyksestä ylöspäin sijoittuva Ylä-Kolin länsirinteiden matkailurakentamisen alue ei edistä Kolin rakennetun kulttuuriympäristön tai luonto- ja maisema-arvojen säilymistä, eikä edistä sujuvia liikennejärjestelyjä. Uuden matkailurakentamiselle varatun alueen alle jäisivät edellä mainittu arvokohde Nuutila sekä Kaarnan huvila. Nuutilan tilan alapuolisessa rinteessä sijaitsee luonnonsuojelualue. Uudella matkailurakentamisen alueella on liito-oravan kulkuyhteyksiä.	Kestävän kehityksen mukaisesti rakennetun ympäristön vahvistaminen ja täydentäminen on tavoiteltua. Kaavamääräyksiin edistetään rakennetun kulttuuriympäristön sekä luonnon ja maiseman arvojen säilymistä. Kehittämisen kaavamerkinnät ja määräykset tarkentunevat aikanaan yleis- ja asemakaavoihin eli rakentamista ohjaaviin kaavoihin, joissa rakentamisen yhteensovitus olevan rakenteen kanssa tulee tehdä huolellisesti maisemaa ja kulttuurihistoriaa vaalien. Strateginen yleiskaava ei varaa alueita rakentamiseen eikä ohjaa suoraan rakentamista.
		Ylä-Kolin alue sijaitsee Kolin kansallispuiston välittömässä läheisyydessä ja alueella on voimassa valtakunnallinen maisema-alue -merkintä (ma/mv). Kuten Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri lausunnossaan 17.3.2021 Lieksan kaupungille koskien Kolin kaavoitusta toteaa, "Kolin kohdalla kansallismaisema on nähtävä laajana, ei vain vaarojen lailta näköalapaikoilta avautuvana maisemakuvana, vaan myös Kolille eri suunnista saapuessa avautuvina näkyminä. Tärkeää on se, mikä näkyy Kolille ja miten Koli näkyy ympäristöön. Matkailun kannalta tärkeitä ovat teiden tulosuuntien näkymät." Ylä-Kolintien rakentaminen matkailukäyttöön näkyisi sekä Ahmovaaran että Jeron tien suunnasta Kolille tullessa. Edellä kerrottuun perustuen esitämme Jeron tien risteyksestä ylöspäin, Ylä-Kolintien eteläpuolelle sijoitetun matkailurakentamisen aluemerkinän poistettavaksi strategisesta osayleiskaavasta.	Valtakunnallinen maisema-alue -merkintä käsittää Kolin vaikutusalueen laajana maisemakuvana. Kolin tulosuunnan näkymänä on jo tällä hetkellä rakennettua kulttuuriympäristöä eli Ylä-kolintien eteläpuoli sisältää väljästi sijoittuneita asuin- sekä talousrakennuksia Nuutilanmutkaan kytkeytyen sekä metsäsaarekkeiden täplittämää mosaiikkimaisesti avointa peltöjen rinnemaisemaa.
8.11.2021	4.	muistutus Muistutuksessa esitetään Satamatien alapuolella sataman LS-merkinnän poistamista, ja että sataman paikaksi merkitään vain osoitettu Hikkaniemi seuraavin perusteluin: 1. Sataman toteuttaminen Satamatien yhteyteen on liikenteellisesti ja tilankäytöllisesti erittäin haastava. 2. Merilänrannan Hiekkaniemi on jo vakiintunutta matkailualueetta leirintäalueineen ja uimarantoineen 3. Liikenteellisesti ja autojen paikoitus huomioiden Merilänrannan alue on huomattavasti toimivampi ratkaisu sataman paikaksi 4. Satamatien ja Koitien ranta-alueet on merkitty VL-alueiksi ja yhtenäisyyden vuoksi merkintä tulisi ulottaa koko rantapituudelle.	Strategisen yleiskaavan satama/venesatama-alueiden sijainnit on esitetty ohjeellisina. Satamien perustaminen vaatii tarkemman kaavoituksen, jossa satamien muodostamisen edellytykset vasta varsinaisesti tutkitaan. Satamatien lähistöllä voimassa olevassa asemakaavassa on jo rantaan ja vesialueelle osoitettu merkinnällä LV-1, eli Vene- ja laivasatama. Alueelle saa asemakaavan mukaan rakentaa satamatoimintaan liittyviä huolto- ja liiketiloja. Strateginen yleiskaava noudattaa tältä osin voimassa olevaa asemakaavaa.